

කාර්ය පත්‍රිකා සංග්‍රහය - 2021

නර්තනය

11 ශ්‍රේණිය

නර්තන ගුරු සංඝදය
කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය
අම්පාර.

පටුන

ක්‍රියාකාරකම්	ක්‍රියාකාරකම	පිටු අංකය
1 වන වාරය		
4.1	ජන ගායනා වල සමාජ, සංස්කෘතික පසුබිම හඳුනා ගනිමු.	3 - 5
1.1	ශාන්ත නැමැති ස්ථායී භාවය නිරූපනය කරමු.	6 - 7
2.1	1 සිට 12 දක්වා ගොඩ සරඹ ප්‍රදර්ශනය කරමු.	8 -11
2.3.1	තුන් තිනේ ප්‍රෙහද දක්වමු	12-14
5.1.1	වන්නම් වල පසුබිම හා විකාශනය අධ්‍යයනය කරමු	15-18
5.3	කෝලාම් නාටක පිළිබඳ තොරතුරු අධ්‍යයනය කරමු.	19-22
6.1	රූපවාහිනී නාලිකා වල විකාශනය වන අද්‍යයන නර්තන වැඩසටහන් අගයමු .	23-26
2 වන වාරය		
2.2.1	වන්නම් නර්තනය කරමු.	27-30
4.1	ජන ගායනා වල සමාජ, සංස්කෘතික පසුබිම හඳුනා ගනිමු.	31-33
1.3	කඩු / මෝල්ගස් නැටුමක් නිර්මාණය කරමු.	34- 36
2.2.2	කුදාන ගත දොන වට්ටම	37-39
3.1	බෙර සරඹ වාදනය කරමු.	40-41
5.1.2	නර්තන කලාවේ නූතන ප්‍රවණතා අධ්‍යයනය කරමු.	42-44
7.2	නර්තන අංගයක් සඳහා අංග රචනයක් කරමු.	45-48
3 වන වාරය		
2.3.2	වන්නම් හා නර්තනය හා සබැඳි කවි ප්‍රස්තාර කරමු.	49-52
2.4	රස හා භාව හඳුනා ගනිමු.	53- 55
2.5	ගැමි නැටුම් පිළිබඳ විමසමු.	56-58
2.6	කලාවන් හඳුනා ගනිමු.	59- 62
5.2	පර්යේෂණාත්මක ලේඛන /කෘති පිළිබඳ තොරතුරු අධ්‍යයනය කරමු.	63-66
7.1	භීතියට අනුව නර්තනය කරමු.	67-68
6.2	මනිපුරි නර්තන සම්ප්‍රදාය පිළිබඳ තොරතුරු රැස් කරමු.	69-72
8.1	නර්තන කලාව හැදෑරීමේ වටිනාකම අගයමු.	73-76

නර්තනය 11 ශ්‍රේණිය I වාරය ගුරුභවතාගේ නම : Y.G.U.S. රාජපක්ෂ අම්/සඳ්ධානිස්ස මහා විද්‍යාලය
--

නිපුණතාව : 1.0 ශ්‍රී ලාංකේය සංස්කෘතිය හා සබැඳි ගායනා වල පසුබිම අධ්‍යයනය කරමින් ගායනා කුසලතා ප්‍රදර්ශනය කරයි.
 නිපුණතා මට්ටම : 1.3 ජන ගායනා හා බැඳි සමාජීය සංස්කෘතික පසුබිම හඳුනා ගනිමු.

හටන් කවි / මෝල් ගස් කවි හා බැඳි සමාජ සංස්කෘතික පසුබිම.

6 – 10 ශ්‍රේණියන්හි ජන ගායනා යනු කුමක්ද? ජන ගායනා හා බැඳි සුවිශේෂතා හා ජන ගායනා වර්ග පිළිබඳව අධ්‍යයනය කලෙමු. ඒ අනුව හටන් හා මෝල් ගස් කවි පිළිබඳව ද මෙම පාඩමින් විමසා බලමු.

හටන් කවි හා බැඳි සමාජ සංස්කෘතික පසුබිම

හටන් කවි යනු ඉපැරණි සමයේ සිදු කල ඓතිහාසික සටන් පසුබිම කරගෙන ගොඩ නැගී ඇති කවි විශේෂයකි. සටන් වලදී නායකත්වය ගෙන කටයුතු කල සිංහල රජවරුන්ගේ පමණක් නොව පෘතුගීසි සෙන්පතියන්ගේ ද යුධ දක්ෂතා වර්ණනා කරමින් සටන් කවි නමින් හඳුන්වන කාව්‍ය ග්‍රන්ථ රාශියක් ලියවී ඇත.

හටන් කවි මුල් යුගයේ ප්‍රශස්ති කාව්‍යයන් සමඟ වර්ධනය වූවකි. මහනුවර රාජධානි සමයේ අතිශය ජනප්‍රිය වූ රචනා ක්‍රමයක් ලෙස පැවතිණි. ආරම්භයේදී ප්‍රශස්ති කාව්‍යයන්ගේම එක් අංගයක්ව පැවතියද පසුකාලීනව ස්වාධීන කාව්‍ය සාම්ප්‍රදායක් ලෙස වැඩුණි.

සිංහල කාව්‍ය සාම්ප්‍රදායට එක්ව ඇති හටන් කාව්‍ය අතර කුස්තන්තිනු හටන, පරංගි හටන, අලගියවන්ත මුකවෙටි තුමා විසින් රචිත මහහටන, ඉංග්‍රීසි හටන, ගන්නෝරුවේ හටන, ඇහැළේපොළ හටන, දුනු විල හටන, ආදී තවත් කාව්‍ය රාශියක් සිංහල සාහිත්‍යයට එකතු වී ඇත.

හටන් කාව්‍ය සාහිත්‍යය වෙනම කාව්‍ය සාහිත්‍යයක් ලෙස ආරම්භය සනිටුහන් කරන්නේ පෘතිග්‍රීසි සෙන්පතියෙකු වූ කොන්ස්තන්තිනු ද සාගේ යුද දක්ෂතාවය ප්‍රකට කිරීමට ලියැවුණු කොන්ස්තන්තිනු හටන නම් වූ කාව්‍ය ග්‍රන්ථයෙනි.

ඇතැම් හටන් කාව්‍යයක හටන් කිහිපයක් පිළිබඳව ද විස්තර කෙරේ. පරංගි හටන එවැන්නකි. එම කෘතියෙහි සුදුපානවෙල හටන, මැණික් කඩවර හටන, ගන්නෝරුවේ හටන, සෙන්කඩගල හටන, වැනි හටන් කිහිපයක් පිළිබඳ විස්තර කරයි.

මෙම හටන් කාව්‍ය වලට ප්‍රධාන වශයෙන් තේමා වී ඇත්තේ එම එක් එක් සටන් කාව්‍යයන්හි එන ප්‍රධාන චරිතයෙහි සුබ දක්ෂතාවය හා ඔහු විසින් ජය ගනු ලැබූ සටන් පිළිබඳව වර්ණනා කිරීමයි. ඒ අනුව යුද්ධයට පෙර, යුද්ධ ගමනේදී, යුද්ධ කරන අවස්ථාවේදී හා යුද්ධයෙන් පසු අවස්ථා පසුබිම කරගෙන මෙම හටන් කාව්‍ය ගී නිර්මාණය වී ඇත. මෙම කවි වල නාද මාලා හා තාල රූපයන් ගොඩ නැගී ඇත්තේ ද සටන් විලාස පිළිබිඹු වන පරිදිය. සටනක ඇති තේජාන්විත බව, රණ ශූරත්වය, ගාමිබිර බව ආදී ලක්ෂණ මෙකී හටන් ගායනා තුල අන්තර්ගත වේ.

හටන් කවි

යුද්දෙටත් ඇවිත් සිදු පිට නැව් නැගලා - පරංගි
 උන්නමුත් ඇවිත් කොළඹට ගොඩ බැසලා
 අන්දමත් සොදයි කිසි බිසි -කොළඹදී
 කම්පලක් නැතත් සෙනහක් මරාදාලා

මෝල් ගස් කවි හා බැඳි සමාජ සංස්කෘතික පසුබිම

දේශීය ජන නැටුම් අතරට මෑත යුගයේදී එක් වූ නිර්මාණාත්මක නර්තනයක් ලෙස මෝල් ගස් නැටුම හැඳින්විය හැකිය. 1980 දශකයේ මුල් භාගයේදී මෙම නර්තනය නිර්මාණය කර රටට හඳුන්වාදීමේ ගෞරවය හිමි වන්නේ “ මීරුන්ඩා හේමලතා” නමැති නර්තන ශිල්පිනියටය. ඇයගේ “නුපුරු රාවය” නමැති නර්තන ප්‍රසංගයට මෙම නර්තනය මුල් වරට ඉදිරිපත් කර ඇත.

මෝල් ගස ගම්බඳ නිවෙස් වල විවිධ කාර්යයන් සඳහා යොදා ගනු ලබන ගෘහස්ත උපකරණයකි. වී කෙටීමට, පන් තැලීමට, බෙහෙත් කෙටීමට, කුරහන් හා ඉරිඟු වැනි වෙනත් ධාන්‍ය වර්ග පිටි කර ගැනීමට මෙම උපකරණය භාවිතා කෙරේ.

ශක්තිමත් දැවයෙන් කරන ලද හෙයින් පහතරට ශාන්ති කර්මයේදී ආතුර දෙපයට තැබීම සඳහා පූජා භාණ්ඩයක් ලෙසද නාට්‍යම අවස්ථාවලදී “කඩවත” හෙවත් මුරපොළ දැක්වීමටත් ගරායකුන් නැටීමේදී හරස් පොලු සඳහාත් “සන්නි කුඩුව” නම් සැරසිල්ල නිර්මාණයේදී එහි මැදට යොදා ගනු ලබන්නේ ද මෝල් ගසකි.

ශාන්ති කර්ම වලදී පූජා භාණ්ඩයක් ලෙස මෝල් ගස යොදා ගැනීම නිසා ඒ හා බැඳි උපත් කතා ද වේ.

- සක් දෙවිදුගේ නන්දන උයනේ වූ දිවි කපුරු නම් ශාකයෙන් මෝල් ගස නිර්මාණය කර ඇති බවත් පැවසේ.
- දෙකොනට රන් විලි යොදා සකස් කර ඇත්තා සේම මෙය විස්කම් දිව්‍ය පුත්‍රයාගේ නිර්මාණයක් බවත් පැවසේ.
- ආතුර දෙපයට තැබීමෙන් සියලු රෝග බැසයන බව මෝල් ගස් උපත් කතාවේ සඳහන් වේ.
- මෝල් ගසේ දිග සත් වියතකි.
- මෝල් කවි හා අටමගලේ කවි මෝල් ගස් කවි සඳහා යොදා ගනී.
- සරල පද මාලාවක් හා නාද මාලාවක් යොදා ගනී.

මෝල් ගස් කවි

දිවි කපුරුද ගස එතැන	තියෙන්නේ
සත් වියතක් දිග මොහොල	කපන්නේ
රන් විලි දෙකොනට සොදින්	තබන්නේ
සත් දින දොස හැර දෙපා	තබන්නේ

කාර්ය පත්‍රිකාව

➤ පහත වාක්‍ය කියවා හිස්තැන් පුරවන්න.

1. .... සහ ..... හටත් කාව්‍යයන් වේ.
2. හටත් කවි ....., හා .....අවස්ථා මුල් කොටගෙන නිර්මාණය වී ඇත.
3. .... දී මෝල් ගස් නර්තනය නිර්මාණය කරන ලද අතර..... නමැති නර්තන ශිල්පිණියට එහි ගෞරවය හිමි වේ.
4. මෝල් ගස් නර්තනයට යොදා ගත් දැව වර්ගය හා ශාන්ති කර්ම වලදී භාවිතා වන අවස්ථාවක් වනුයේ,.....
5. “ලන් තැනින් කියත් මහසෙන් රට ගන්ටා.....” මෙම ගායනා ..... වල අන්තර් ගත වේ.

➤ නිවැරදි පිළිතුර තෝරා යටින් ඉරක් අඳින්න.

1. ඓතිහාසික යුධ අවස්ථාවන් පසුබිම් කොට නිර්මාණය වූ ගායන විශේෂයකි.

a. ලී කෙලි	b. වාමර කවි
c. හටත් කවි	d. සවරං කවි

2. මෝල් ගස් නර්තනයේදී භාවිතා වන ගායනා විශේෂයකි.

a. රන් තෙලබුවේ කවි	b. කළගෙඩි මාලේ කවි
c. පැදුරු මාලේ කවි	d. අටමගලේ කවි

3. මෝල් ගසේ දිග ප්‍රමාණය

a. සත් වියනයි.	b. සත් රියනයි.
c. සය රියනයි.	d. අට වියනයි.

4. සෙන්කඩගල හටන, මැණික් කඩවර හටන අයත් හටත් කාව්‍ය වන්නේ,

a. ඉංග්‍රීසි හටන	b. පරංගි හටන
c. දුනුවිල හටන	d. මහ හටන

5. “රන්විලි දෙකොනට.....” ඉතිරි පද කොටස වන්නේ,

a. හොඳින් තියන්නේ	b. දෙපා තබන්නේ
c. මොහොල තියන්නේ	d. සොඳින් තබන්නේ

➤ පහත ප්‍රශ්න සඳහා පිළිතුරු සපයන්න.

1. හටත් කවි නිර්මාණයට තුඩුදුන් හේතු පැහැදිලි කරන්න.
2. මෝල්ගස් කවි නිර්මාණයට පාදක වූ අනෙකුත් නිර්මාණ කාව්‍යයන් මොනවාද?
3. මෝල්ගස ශාන්ති කර්ම වලදී භාවිතා වන අවස්ථා නම් කරන්න
4. හටත් කවි සාම්ප්‍රදායට එක් වූ හටත් කාව්‍ය 4ක් නම් කරන්න
5. මෝල් ගස් නර්තනයක් ප්‍රථම වරට නිර්මාණය කරන ලද්දේ කුමන වර්ෂයේ ද, කවරුන් විසින්ද ?

නර්තනය

11 ශ්‍රේණිය

1 වාරය

ගුරුභවතාගේ නම: ආර්.එම්.සී. රාජපක්ෂ

කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය, අම්පාර.

නිපුණතාව : 1.0 පරිසර නිරීක්ෂණයෙන් ලබන අත්දැකීම් ඇසුරු කර ගනිමින් නර්තන නිර්මාණ කරයි

නිපුණතා මට්ටම : 1.2 භාව ප්‍රකාශනය වන පරිදි වර්තන නිරූපනය කරයි.

‘ ශාන්ත’ නමැති ස්ථායී භාවය නිරූපනය කරමු

‘ ශාන්ත’ (ශම) නමැති ස්ථායී භාවය හේතු කොට මතු වන්නේ ශාන්ත රසයයි.

ශාන්ත භාවය නිරූපනය වන අවස්ථා:

- බුදු රුවක් දැකීම.
- පන්සල් භූමියේ වන්දනා කිරීම.
- භාවනා කිරීම.

මෙම විභවයන්ගෙන් උපදින ශාන්ත රසය අංග, ප්‍රත්‍යාංග, උපාංගයන් තුළින් පෙන්නුම් කෙරෙන භාවයන් දැකිය හැකිය. නර්තනයේදී ශරීරයේ ප්‍රධාන කොටස් පහකට පෙන්වාදෙයි. එය අංග හෙවත් නළ පංචාංග ලෙස හඳුන්වයි. හිස, කඳ ,අත්, පාද, ඇස් ප්‍රධාන නළ පංචාංග වෙයි.

එම ප්‍රධාන අංගයන්ගේ උප කොටස් උපාංග ලෙස හඳුන්වයි.

නිදසුන් : හිස - මුහුණ, කට, දිව, තොල්, නළල, කම්මුල් ආදිය
කඳ - පපුව, පිට, බඩ,

ආදී වශයෙන් අනෙකුත් අංගයන් වලද උප කොටස් ඇත.

ප්‍රත්‍යාංග ලෙස , බෙල්ල, උරබාහු, වැළමිට, මැණික් කටුව, දණහිස ආදී ශරීරයේ නමණිය කොටස් හඳුන්වා ඇත.

නිද: විශේෂයෙන් බුදුරුවකින් දිස්වන්නේ ශාන්ත (ශම) භාවයයි. බුදුරුව දකින අපතුළ තැන්පත්ව තිබූ ශාන්ත ස්ථායී භාවය අවදිව බුදුරුවෙන් දිස්වෙන භාවය ද සමග සුසංයෝග වී අවසානයේ ‘ශාන්ත රසය’ උපදී.

ශාන්ත රසය උද්දීපනයේදී ශරීර කොටස් ලෙස අංග , ප්‍රත්‍යාංග, උපාංගයන් තුළින් මතුවන්නාවූ භාවයන්,

- අඩවන් වූ දෙනෙත
- එක ඉරියව්වක පිහිටීම
- දෙනෙතින් පළවන උපශාන්ත බව
- පිරිහිය දෙ කොපුල
- දෙනොලෙහි මන්දාස්මිතය බව
- පහත් වූ ඇහිබැම
- සමතුලිත නළල් තලය

කාර්ය පත්‍රිකාව

- නිවැරදි පිළිතුර තෝරා යටින් ඉරක් අදින්න

1. ශාන්ත රසය උද්දීපනය වීම සඳහා සිහියට නගා ගත හැකි වඩා උචිත ගීතයක් වන්නේ,
  1. සසර වසන තුරු නිවන් දකින තුරු.....
  2. මළ හිරු බසිනා සැන්දෑ යාමේ...
  3. අඩවන් වූ දෙනෙතින් ගලනා මෙන් මුදිතා...
  4. සන්නාලියනේ සන්නාලියනේ මේ හිමිදිරි..
2. ශාන්ත රසය තුළින් මතුවන්නා වූ භාවය වන්නේ,
  1. රස භාවයයි.
  2. ශම භාවයයි.
  3. රති භාවයයි.
  4. විභාවයයි.
3. ශාන්ත රසයට උද්දීපනයට මුල් විය හැකි අවස්ථාවකි ,
  1. මුහුදු වෙරළේ බලා සිටීම.
  2. ඉර බැස යන සැන්දෑවක්
  3. හිමිදිරි උදෑසනක්
  4. පිඬු සිභා වඩින සාමනේර හිමිවරුන්
4. ශාන්ත රසය මතු කර ලීමේදී මුහුණ තුළින් දැකිය හැකි ලක්ෂණයක් වන්නේ,
  1. නළල රැළි වීම.
  2. අඩවන් වූ දෙනෙත
  3. මුව විවර වීම.
  4. හිස ඇලවීම
5. රසයන් නිරූපණයේ දී භාවයන් උද්දීපනයට වඩාත් උචිත ශරීරාංග වන්නේ,
  1. ප්‍රත්‍යාංග
  2. අංග
  3. උපාංග
  4. විභාංග

- කෙටියෙන් පිළිතුරු සපයන්න.

1. භාව ප්‍රකාශනයේදී ශරීරය බෙදෙන ප්‍රධාන කොටස් 3 ක් නම් කරන්න.
2. ශාන්ත(ශම) ස්ථායී භාවය නිරූපනයේදී ඇති වන රසය කුමක්ද ?.
3. ශාන්ත භාවය නිරූපනයේදී මුහුණ තුළින් දැකිය හැකි ලක්ෂණයන් 4 ක් ලියන්න.
4. ශාන්ත රසය උද්දීපනය සඳහා මුල් විය හැකි දෘෂ්‍ය මාන අවස්ථා 3 ක් ලියන්න.
5. මෙම භාවය නිරූපණයට සුදුසු සිද්ධියක් කෙටියෙන් ලියා දක්වන්න.

නර්තනය
<div style="display: flex; justify-content: space-between;"> <div style="width: 30%;"> <p>11 ශ්‍රේණිය</p> <p>ගුරුභවතාගේ නම : ඊ. පී. සවනි දිනේශිකා</p> </div> <div style="width: 30%; text-align: center;"> <p>I වාරය</p> </div> <div style="width: 30%; text-align: right;"> <p>අම්/ උක්සිරිපුර විද්‍යාලය</p> </div> </div>

නිපුණතාව : 2.0 නර්තන හා සබැඳි මූලධර්ම අනුගමනය කරමින් ප්‍රයෝගික කුසලතා ප්‍රදර්ශනය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම: 2.1 නිවැරදි අංගභාර ප්‍රදර්ශනය කරමින් සරඹ ඉදිරිපත් කරයි.

ගොඩසරඹ

සාම්ප්‍රදාය	නාමය	සරඹ ගණන	අවසන් කරන පදය	සරඹ හඳුන්වන නම්
උඩරට	ගොඩ සරඹ	12	කස්තිරම	ගොඩ සරඹ දොළස හැඳින්වීම සඳහා වෙනම නම් දොළසක් ඇත. (අඩිය, දැඩිය)
පහතරට	ඉලංගම් සරඹ	12	ඉරට්ටිය	සරඹ හැඳින්වීමට විශේෂ නාමයක් නැත. සංඛ්‍යාත්මක නාමයෙන් හඳුන්වයි. (පළමු පදය, දෙවන පදය)
සබරගමු	දොඹින පද	12	හමාර පදය සරඹ දොළස සඳහාම එක් හමාර පදයකි.	සරඹ හැඳින්වීමට විශේෂ නාමයක් නැත. සංඛ්‍යාත්මක නාමයෙන් හඳුන්වයි. (පළමු පදය, දෙවන පදය)

ගොඩ සරඹ අභ්‍යාසයෙන් ලැබෙන ප්‍රයෝජන

- හස්ත වලන නිවැරදිව හැසිරවීමට හැකිවීම. (අත් පෙරලීම, කරකැවීම, ඉහළට එසවීම ආදී)
- තමන් ඉගෙන ගන්නා සාම්ප්‍රදායට අදාළව නිශ්චිත අංගභාර සහ හැඩකල පවත්වා ගැනීමට නිසි ලෙස පුරුදු පුහුණු වීම.
- නිවැරදි සුරල්, පැනීම, කැරකීම හා පද පැහීම පුහුණු වීම.

➤ 6 ශ්‍රේණියේ සිට 10 ශ්‍රේණිය තෙක් ඔබ උගත් ගොඩ සරඹ මතකයට නංවමින් නිවැරදි අංගභාර හා ක්‍රීඩා ලය අනුව නර්තනය කරමු.

6 ශ්‍රේණිය

සරඹ නාමය	පදය	කස්තිරම
අඩිය	දොම් කිට කිට දොම්	තත් ජිත් තොං නං තා
දැඩිය	දොම් කිට කිට දොම්	තත් ජිත් තක ජිත් තත් ජිත් තොං නං තා

7 ශ්‍රේණිය

සරඹ නාමය	පදය	කස්තිරම
තුන් අඩිය	දොමිකිට /// කිටදොමි	ගත්තකු පිත්තම් ගපිතකු පිත්තම් තරිකිට පිත්තම් තරිකිට දොමිකිට තා
සිව් අඩිය	දොමිකිට /// කිටදොමි	ගත්තකු පිත්තම් ගපිතකු පිත්තම් ගපිං පිංත කුද ගපිතකු පිත්තම් තරිකිට පිත්තම් තරිකිට දොමිකිට තා

8 ශ්‍රේණිය

සරඹ නාමය	පදය	කස්තිරම
ඇල සරඹය	දොමිකිට කිටදොමි	රුංතක පිංතක තරිකිට කුංදත් තාග් ගපිත් තක තරිකිට කුංදත් රුංතක පිංතක තරිකිට කුංදත් තා
දැල සරඹය	දොමිකිට කිටදොමි	රුංතක පිංතක තරිකිට කුංදත්// තාග් ගපිංතක තරිකිට කුංදත් රුංතක පිංතක තරිකිට කුංදත් තා

9 ශ්‍රේණිය

සරඹ නාමය	පදය	කස්තිරම
අංගහාර සරඹය	දොමිකිට කිටදොමි	රුංතක පිංතක තරිකිට කුංදත්/// තාග් ගපිං තක තරිකිට කුංදත්// රුංතක පිංපිං තකුතක පිං පිං රුංතක පිංතක තරිකිට කුංදත් තා
අර්ධවක්‍ර සරඹය	දොමිකිට /// කිටදොමි	රුංතක පිංතක තරිකිට කුංදත් /// තාග් ගපිං තක තරිකිට කුංදත්// රුං තක පිං පිං තකු තක පිං පිං රුං තක පිං තක තරිකිට කුද කුද තාග් ගපිං තක තරිකිට කුංදත් රුංතක පිංතක තරිකිට කුංදත් තා
දැන පැහිමේ සරඹය	දොමිකිට /// කිටදොමි	තකට තකට තක තරිකිට කුංදත් /// ගපිං

10 ශ්‍රේණිය

සරඹ නාමය	පදය	කස්තිරම
බඹර සරඹය	දොමිකිට /// කිටදොමි	තකට තකට තක තරිකිට කුංදත් තා තක ජීජිකුද// තකට තකට තක තරිකිට කුංදත් /// තා
පැනීමේ සරඹය	දොමිකිට කිටදොමි	තක්කඩ කඩතක ජීජිකුද ජිත්කඩ කඩතක ජීජිකුද තොංකඩ කඩතක ජීජිකුද නංකඩ කඩතක ජීජිකුද තක්කඩ කඩතක ජිත්කඩ කඩතක තොංකඩ කඩතක නංකඩ කඩතක තක්කඩ ජිත්කඩ තොංකඩ නංකඩ තජීජිත් තොං නං තා
වන්දිකා සරඹය	දොමිකිට /// කිටදොමි	තත් තත් තක්කඩ කඩතක ජිත් ජිත් ජිත්කඩ කඩතක තොං තොං තොංකඩ කඩතක නං නං නංකඩ කඩතක තත් කක්කඩ කඩතක ජිත් ජිත්කඩ කඩතක තොං තොංකඩ කඩතක නං නංකඩ කඩතක තත්කඩ කඩතක ජිත්කඩ කඩතක තොංකඩ කඩතක නංකඩ කඩතක තත්කඩ ජිත්කඩ තොංකඩ නංකඩ තජීජිත් තකජිත් තජීජිත් තොං නං තා

කාර්ය පත්‍රිකාව

01. ගොඩ සරඹ අභ්‍යාස මඟින් අපේක්ෂිත ප්‍රධාන අරමුණ වන්නේ.
  - 1) ශාරීරික නම්‍යතාව ඇති කරගැනීම.
  - 2) පාද හුරුකර ගැනීම.
  - 3) සාම්ප්‍රදායික අංගභාර ඉගෙනුම.
  - 4) තාලය හා ලය පවත්වා ගැනීම.
02. ත්‍රිවිධ ලය හඳුන්වනු ලබන්නේ
  - 1) සමග්‍රහ, අවග්‍රහ, විෂමග්‍රහ නමිනි.
  - 2) තාලානුකුල, රිද්මානුකුල, ප්‍රකාශනාත්මක නමිනි.
  - 3) සුලු, මැදුම්, මහ නමිනි.
  - 4) විලම්භ, මධ්‍ය, දෘත නමිනි.
03. ගොඩ සරඹ පදයක් ලය අනුව අභ්‍යාස කිරීමෙන් අනතුරුව එයට අදාළ කස්තිරම නැටිය යුත්තේ,
  - 1) විලම්භ ලයෙනි
  - 2) මධ්‍ය ලයෙනි
  - 3) දෘත ලයෙනි
  - 4) අවග්‍රහයෙනි
04. සරඹ අභ්‍යාසයේදී ත්‍රිවිධ ලයට අනුව සරඹය තාල තබා කීම මගින්.
  - 1) ප්‍රස්තාර ගත කිරීමට අවශ්‍ය දක්ෂතා ඇති වෙයි.
  - 2) තාලය හා ලය ප්‍රභේද පිළිබඳ අවබෝධය ඇති වෙයි.
  - 3) අදාළ සරඹ පදය නර්තනය කිරීමේ කුසලතාව ඇති වෙයි.
  - 4) සරඹ පදයට අදාළ රිද්මය සහ ගති ලක්ෂණ වටහා ගනියි.
05. තක්කඩ කඩතක ජීජි කුද යන කස්තිරම නටනු ලබන්නේ,
  - 1) 11 ගොඩ සරඹය.
  - 2) 12 ගොඩසරඹය
  - 3) 10 ගොඩ සරඹය
  - 4) 9 ගොඩ සරඹය

➤ යා කරන්න

සිව් අඩිය	9	දැඩිය
පැනීම සරඹය	6	කරනම් අඩිය
වන්දිකා සරඹය	11	දෙපැති අඩිය
අඩිය	1	තුන්පැති අඩිය
ඇල අඩිය	2	දැල අඩිය
අංගහාර සරඹය	8	සුරල් අඩිය
අර්ධවක්‍ර සරඹය	3	අඩිය
බඹර සරඹය	12	පසුපෙරඅඩිය
දැල අඩිය	4	වක්‍ර අඩිය
තුන් අඩිය	5	තුන් අඩිය
දැන පැහීමේ සරඹය	7	නුහුරුඅඩිය
දැඩිය	10	සිව් අඩිය

01. ගොඩ සරඹ සඳහා භාවිත තවත් නමකි.
02. උඩරට නර්තන සාම්ප්‍රදායේ සරඹ වර්ග කීයද ? ඒ මොනවාද?
03. ගොඩ සරඹ සඳහා පහතරට දි භාවිත කරන නාමය වනුයේ,
04. 12 සරඹය හඳුන්වන නාමය ලියන්න.
05. ගොඩ සරඹ නර්තනය කිරීමෙන් ලැබෙන ප්‍රයෝජන 2ක් ලියන්න.
06. දොඹින පද නටා අවසන් කරනුයේ කුමකින්ද ?
07. සරඹ 12 සඳහාම එක් අවසන් කිරීමේ පදයක් ඇත්තේ කුමන සරඹ වර්ගයටද?
08. හතරවන සරඹයේ කස්තිරම ලියන්න.
09. පා සරඹ හා ගොඩ සරඹ තුළ සමාන නාමයන් ඇත. එම සරඹ නාමයන් ලියන්න.
10. තකට තකට තක තරිකිට කුදත් /// ගජිං මෙම කස්තිරම අයත් සරඹය කුමක්ද?

නර්තනය
11 ශ්‍රේණිය I වාරය ගුරුභවතාගේ නම : W.G. චිත්තා පෙරේරා මිය අම්/ සඳ්ධානිස්ස මහා විද්‍යාලය

නිපුණතාව 2.0 : නර්තනය හා බැඳී මූලධර්ම අනුගමනය කරමින් ප්‍රායෝගික කුසලතා ප්‍රදර්ශනය කරයි.
නිපුණතා මට්ටම : 2.3 ප්‍රස්තාරයේ විධි ක්‍රම අනුගමනය කරයි.

තුන් තිනේ ප්‍රභේද

දේශීය තාල ශාස්ත්‍රයේ තනිතින, දෙතින, තුන්තින ආදී වශයෙන් විවිධ තිත් රූප ගොඩනැගී ඇත.

තනිතින යටතේ

- සුළු තනි තින (තාලය 2 මාත්‍රා)
- මැදුම් තනි තින (තාලය 3 මාත්‍රා)
- මහ තනි තින (තාලය 4 මාත්‍රා)

දෙතින යටතේ

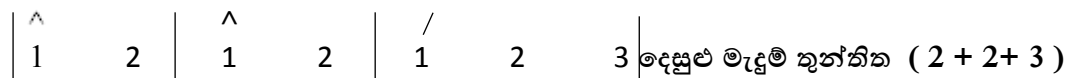
- සුළු මැදුම් දෙතින (තාලය 2 + 3)
- සුළු මහ දෙතින (තාලය 2 + 4)
- මැදුම් මහ දෙතින (තාලය 3 + 4)

මේ ආදී ලෙස බලන කල තිත් රූප 3ක් එකතු වීමෙන් තුන්තිනේ තාල රූප සෑදී ඇත. ඒ අනුව තුන් තිනේ ප්‍රචලිත තිත් ප්‍රභේද 2ක් හඳුන්වා දිය හැකිය.

තුන් තිනේ තාල රූප ප්‍රස්තාර කරණයේදී භාවිත කරන සංකේත වන ($\wedge$) තිත් යන තාල සංකේතයද (/) තෙයි යන තාල සංකේතයද එකතු වීම නිසා ($\wedge \wedge /$) යනුවෙන් භාවිත කෙරේ

උදා

තුන් තිනේ තිත් ප්‍රභේදයෙහි ඉහත සඳහන් කර ඇති ආකාරයට ආසාතය තැබීම සංකේතවත් කෙරේ .

මෙහි දී තාලමීපට සංචාතව දෙවරක් වාදනය වන අතර විවෘතව එක් වරක් වාදනය කෙරේ.

	^		^		/			^		^		/		
	1	2	1	2	1	2	3	1	2	1	2	1	2	3
උදාරව	දොම් තකු		දොම් තකු		දොං ජිං -			ගත් -		තත් -		ජිං තරි කිට		
පහතරට	දිත් -		තම් -		දි ත ම			දොං -		දොං -		තා - මි		
සබරගමු	තත් -		කි ට		ත ක ට			ජි මි		ත් කු		දා		
කවිය	පෑ -		වි ය		ග න -			දු -		රූ -		- - -		
	දු රූ		ර ද		වා - -			ක -		ර -		- - -		
	ෂ ළ		ල ය		රත් - -			පෑ -		හෑ -		- - -		
	ස රි		ව ස		ගෙ න -			ද -		ර -		- - -		
	මේ -		ව න		දුක් - -			දු -		ර -		- - -		
	ලත් -		ට පෙ		මා - -			ක -		ර -		- - -		
	සෑ -		රි ය		දෙ වි -			දු -		ට -		- - -		
ව දෑ		මි න		මා - -			ක -		ර -		- - -			

	^		^		/				^		^		/			
	1	2	1	2	1	2	3	4	1	2	1	2	1	2	3	4
උදාරව	කු ද		ග ත		ග ත දොං -				කු ද		ග ත		ග ත දොං -			
පහතරට	ග දි		කි ට		ග ත දොං -				ඉ දි		කි ට		ග ත දොං -			
සබරගමු	ජි මි		ත ග		තා - දොං -				ජි මි		ත ග		තා - දොං -			
	කු දි		ත ග		තා - කු ද				කු දි		ත ග		තා - කු ද			
කවිය	ව ර		ල ස		නිල් - පෑ හෑ				යෙන් -		- -		ද - - -			
	අ ව		ස ද		ප ටු න ල				ලීන් -		- -		ද - - -			
	.කු න		මුඳු -		බෑ ම ස ග				ලීන් -		- -		ද - - -			
	ඉ දු		නිල් -		නෙත් - දෙ කි				නා -		- -		- - - -			

කාර්ය පත්‍රිකාව

➤ නිවැරදි පිළිතුර යටින් ඉරක් අඳින්න

01. තාලම්පටින් නිපදවන ධ්වනි වන්නේ,
  1. දිත් තෙයි
  2. තිත් තෙයි
  3. ජිත් තෙයි
  4. තෙයි තිත්
02. තිත් තිත් තෙයි යන්න සංකේතාත්මකව දක්වන විට භාවිත කරනුයේ,
  1. $\wedge \wedge /$
  2. $/ / \wedge$
  3. $/ \wedge /$
  4. $/ \wedge \wedge$
03. තාලය මනින කුඩාම ඒකකය වන්නේ,
  1. මාත්‍රා
  2. ලය
  3. විභාග
  4. භාව
04. තුන් තිතේ ප්‍රභේදයක් වන්නේ,
  1. සුළු මහ දෙතිත
  2. මැදුම් මහ දෙතිත
  3. සුළු මැදුම් දෙතිත
  4. දෙසුළු මැදුම් තුන් තිත
05. මාත්‍රා $2 + 2 + 4$, තාල රූපය හඳුන්වන නාමය වන්නේ
  1. සුළු මැදුම් මහ තුන් තිත
  2. දෙසළු මැදුම් තුන් තිත
  3. දෙසුළු මහ තුන් තිත
  4. සුළු මහ දෙතිත

➤ හිස්තැන් පුරවන්න.

01. ප්‍රස්තාරකරණයේ දී ඇදෙන අක්ෂර ..... . අක්ෂර ලෙස හඳුන්වයි.
02. මාත්‍රා $2 + 2 + 3$ තාල රූපය ..... තුන් තිත යනුවෙන් හැඳින්වේ.
03. තිත වැදීමත් සමඟ ගායනය ආරම්භ වීම ..... ලෙස හැඳින්වේ.
04. තිත වැදීමට පසු ගායනය ආරම්භ වීම ..... ලෙස හැඳින්වේ.
05. තිත වැදීමට පෙර ගායනය ආරම්භ වීම ..... ලෙස හැඳින්වේ.

➤ කෙටි පිළිතුරු සපයන්න.

01. තුන් තිතේ ප්‍රභේද . ක් නම් කරන්න?
02. තුන් තිතේ ප්‍රභේද වලට අයත් පද තාල තබමින් කියන්න.
03. මාත්‍රා $2 + 2 + 3$ තාල රූපයට අයත් බෙර පදයක් ප්‍රස්තාර කර දක්වන්න
04. මාත්‍රා $2 + 2 + 4$ තාල රූපයට අයත් බෙර පදයක් ප්‍රස්තාර කර දක්වන්න
05. මාත්‍රා $2 + 2 + 4$ තාල රූපයට අයත් කවියක් ප්‍රස්තාර කර දක්වන්න.

නර්තනය

11 ශ්‍රේණිය.

1 වාරය

ගුරුවතාගේ නම : ආර්.එම්.සී. රාජපක්ෂ

කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය, අම්පාර.

නිපුණතාව : 5.0 ශ්‍රී ලාංකීය නර්තන කලාව හා සබැඳි ඓතිහාසික පසුබිම විස්තර කරයි.

නිපුණතා මට්ටම : 5.1 වන්නම් වල පසුබිම හා විකාශය

වන්නම් පසුබිම

ශාන්තිකර්ම වලින් බැහැර වූ ශාස්ත්‍රීය නර්තන අංගයක් ලෙස වන්නම් හැදින්විය හැකිය. වන්නම් යන වචනය ද්‍රවිඩ භාෂාවේ එන වර්ණම් හෙවත් වර්ණනා යන වචන වලින් සිංහලයට බිඳී ආ වචනයකි. මෙහි අදහස වැනුම නොහොත් වර්ණනාවයි.

වන්නම් වල පොදු ලක්ෂණ

- මුල් කාලයේදී ගායනය සඳහා රචනා වීම.
- තාල රූපයකට අනුව නිර්මාණය වී තිබීම.
- අදහස් ප්‍රකාශනයෙන් තොර වීම.
- පසු කාලයේදී වන්නම් නර්තනය සඳහා ද යොදා ගැනීම.
- ඒ ඒ සාම්ප්‍රදායන්ට අයත් පද කොටස් නර්තනය කිරීම.

උඩරට වන්නම්

- මහනුවර යුගයේ රාජ සභාව ආශ්‍රිතව නිර්මාණය වී ඇත.
- ශ්‍රී වීර පරාක්‍රම නරේන්ද්‍රසිංහ රජුගේ කවිකාර මඩුවේදී ගායනා කර ඇත.
- විනෝදාස්වාදය සඳහා රචනා වී ඇති බව සඳහන්වේ.
- වන්දිහට්ටයින් නම් පිරිස විසින් ගායනා කර ඇත.
- වන්නම් සංඛ්‍යාව 18 කි.

උඩරට වන්නම් රචනාවීම පිළිබඳ මත

රම්මොලවක අධිකාරම් විසින් වන්නම් ප්‍රබන්ධ කොට ඇති බවත් මහරජතුමාගෙන් ගම්වර ලබාගත් බවත්, දකුණු ඉන්දියාවේ නාගපට්ටනම් ස්ථානයෙන් ගෙන්වා ගත් ගණිතාලංකාර බමුණු පඩිවරයා විසින් රචනා කරන ලද බවත්, ගණිතාලංකාර නම් බමුණු පඩිවරයාට පඩුරු පාක්කුඩම් යවා

ලංකාවට ගෙන්වා ගත් බවත් , ඔහු විසින් රචිත තෙර්ත මාලය නමැති කෘතිය ආශ්‍රයෙන් මල්වතු විහාර වාසී හිමි නමක් වන්නම් රචනා කරන ලද බවත් කිරි ඇල්ලේ ඥානවිමල හිමි පවසයි.

ගණිතාලංකාර බමුණන් , රම්මොලවක අධිකාරම්, සහ මල්වතු විහාරවාසී හික්ෂුන් විසින් උඩරට වන්නම් රචනා කරන්නට ඇතැයි පිළිගත් මතයයි.

පහතරට සින්දු වන්නම්

- පහතරට වන්නම් , පහතරට සින්දු වන්නම් යනුවෙන් හඳුන්වයි.
- සින්දු වන්නම් සංඛ්‍යාව 32 කි.
- හක්ති රසයෙන් යුතු කාව්‍ය ලක්ෂණ ප්‍රකාශ කරනු ලබයි.
- උපුල්වන් දෙවියන්ගේ (විෂ්ණු) ගුණ වර්ණනාවන් මේවාට ඇතුළත් ව ඇත.
- දඹදෙණි හා කෝට්ටේ යුගයන් අතර කාලයේදී රචනා වී ඇති බව කියයි.
- වන්නම් 32 දම්වැලක පුරුක්මෙන් එකිනෙකට සම්බන්ධ වී තිබීම.

සින්දු වන්නම් රචනාවීම පිළිබඳ මත.

අන්ධ බ්‍රාහ්මණයකු තමන්ට පෙනීම ලබාදෙන ලෙස ඉල්ලා උපුල්වන් දෙවියන්ට පූජෝපහාර ලෙස වන්නම් රචනා කළ බව.

(සී. ද එස් කුලතිලක මහතා දහඅට වන්නම් කෘතියේ දක්වා ඇත.)

හරණ ගණිතයා විසින් රචනා කොට නොත් අද පුද්ගලයෙකුට ලබා දී ඔහු විසින් උපුල්වන් දෙවියන් ඉදිරියේ ගායනා කොට ඇස් පෙනීම ඇති වූ බව.

සබරගමු වන්නම්

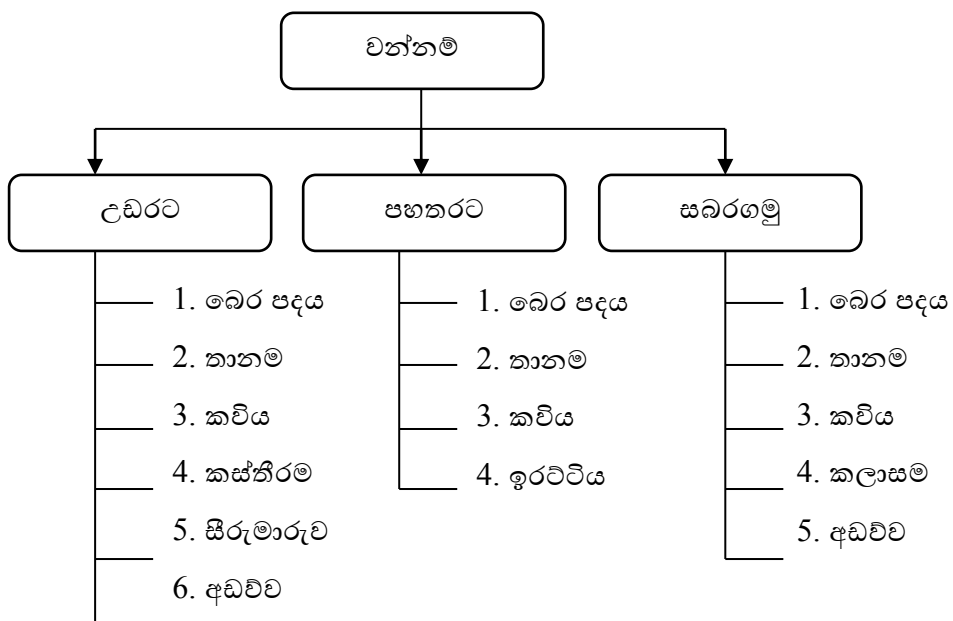
- සබරගමු වන්නම් පිළිබඳ තොරතුරු ලබාගත හැකි මූලාශ්‍ර විරලය.
- පූජාර්ථයෙන් බැහැරව විනෝදාස්වාදය මුල්කොට නිර්මාණය වී ඇත.
- ප්‍රභූන්ගේ නිවෙස් වල හා වලව්වල ගායනය හා නර්තනය කළ බව සඳහන් වේ.
- ප්‍රථමයෙන්ම සබරගමු මහ සමන් දේවාලයේ දෙවියන් ඉදිරියේ ඉදිරිපත් කළ බව කියැවේ.

සබරගමු වන්නම් පිළිබඳ විවිධ මත

1956 කභවත්ත හිරමඩගම කියඹරා වන්නේ ඩී.ඩී. යාහින්න විසින් ලියන ලද “ නෘත්‍ය විනෝදයන්” කෘතිය හා 1956 දී ඊ.ඒ. දෙල්ගොඩ විසින් රචිත “ සබරගමු නාට්‍ය කලාව” කෘතිය සබරගමු වන්නම් පිළිබඳ වැදගත් වේ.

දැනට ලැබී ඇති පැරණිම තොරතුරු අනුව 36 ක්ව තිබූ වන්නම් අතරින් 21 ක් අද්‍යක්‍යයේ භාවිතයේ පවතී.

උඩරට, පහතරට, සබරගමු, වන්නම් වල ව්‍යුහය

කාර්ය පත්‍රිකාව

➤ නිවැරදි පිළිතුර තෝරා යටින් ඉරක් අදින්න.

1. උඩරට වන්නම් ප්‍රභවය ලැබූ යුගය වන්නේ ,
  1. කෝට්ටේ යුගයයි.   2. ගම්පොල යුගයයි   3. මහනුවර යුගයයි   4. අනුරාධපුර යුගයයි.
2. පහතරට වන්නම් රචනා කලායැයි සලකනු ලබන්නේ ,
  1. ගණිතාලංකාර බමුණන් විසින්   2. හරණගණිත බ්‍රාහ්මණයා විසින්
  3. රම්මොලවක අධිකාරම් විසින්   4. කිරිඇල්ලේ ඥාණවිමල හිමි විසින්
3. සබරගමුව වන්නම් අතීතයේදී ගායනා කරන ලද දේවාලය වන්නේ ,
  1. මහ සමන් දේවාලය   2. උපුල්වන් දේවාලය   3. පත්තිනි දේවාලය   4. විෂ්ණු දේවාලය
4. උඩරට වන්නම් රචනා කරන ලද්දේ ,
  1. කෝට්ටේ යුගයේ පරාක්‍රමබාහු රජකල   2. මහනුවර යුගයේ රාජසිංහ රජ කල
  3. මහනුවර යුගයේ පරාක්‍රමබාහු රජකල   4. මහනුවර යුගයේ විරපරාක්‍රම නරේන්ද්‍රසිංහරජකල
5. පහතරට වන්නම් ගණන වන්නේ ,
  1. 21 කි.   2. 32 කි.   3. 36 කි   4. 18 කි.
6. උඩරට වන්නම් ගායනා කලායැයි සැලකෙන්නේ,
  1. කවිකාර මඩුවේදී   2. රාජමාලිගාවේදී
  3. උපුල්වන් දේවාලයේදී   4. සමන් දේවාලයේදී
7. පහතරට වන්නම් කාව්‍ය ලක්ෂණයන් තුළ ඇත්තේ,
  1. විනෝදාස්වාදයයි   2. භක්ති රසයයි   3. වාද ගී ස්වරූපයයි   4. ශාංගාර රසයයි
8. උඩරට වන්නම් ගායනා කරන ලද්දේ ,
  1. රජවරුන් විසින්   2. නිලමේවරුන් විසින්
  3. වන්දිහට්ටයින් විසින්   4. අදිකාරම් විසින්
9. සබරගමුව වන්නම් ගණන,
  1. 21 කි.   2. 18 කි   3. 32 කි   4. 29 කි
10. පහතරට වන්නම් රචනා වූ යුගය ලෙස සැලකෙන්නේ,
  1. මහනුවර කෝට්ටේ යුගයන් තුළ   2. දඹදෙණි කුරුණෑගල යුගයන් තුළ
  3. කෝට්ටේ දඹදෙණි යුගයන් තුළ   4. ගම්පොල දඹදෙණි යුගයන් තුළ

➤ පිළිතුරු සපයන්න.

1. වන්නම් යනු මොනවාදැයි කෙටියෙන් හඳුන්වන්න.
2. වන්නම් වල දැකිය හැකි පොදු ලක්ෂණ පැහැදිලි කරන්න.
3. දේශීය වන්නම් පිළිබඳ විවිධ විද්වතුන් දක්වන මත පිළිබඳ විස්තරයක් කරන්න.
4. උඩරට , පහතරට , සබරගමුව වන්නම් තුළ දැකිය හැකි ප්‍රස්තුතයන් පිළිබඳ විග්‍රහයක් කරන්න.
5. පහතරට සින්දු වන්නම් තුළ දැකිය හැකි සුවිශේෂතා පිළිබඳ කෙටි හැදින්වීමක් කරන්න.

11 ශ්‍රේණිය

නර්තනය

1 වාරය

ගුරු භවතාගේ නම : පී.ටෙක්ලා කුමාරි ගුණවර්ධන මිය

අම්/ වාචින විද්‍යාලය

නිපුණතාව : 5.0 ශ්‍රී ලාංකේය නර්තන සම්ප්‍රදාය හා සබැඳි ඓතිහාසික හා සංස්කෘතික පසුබිම අධ්‍යයනය කරමින් ජාතික උරුම රැක ගැනීමට ක්‍රියා කරයි.

නිපුණතා මට්ටම : 5.3 ශ්‍රී ලාංකේය ගැමි නාටක හා සබැඳි පසුබිම අධ්‍යයනය කර සුවිශේෂ ලක්ෂණ ඉදිරිපත් කරයි

කෝලම් ගැමි නාටකය හැඳින්වීම

වේෂධාරී රංගනය හෙවත් කෝලම් නැටීම අති පුරාණයේ පටන් පවත්නා පහතරට නර්තන කලාව හා සම්බන්ධ ගැමි නාටක විශේෂයකි. රූපවාහිනිය, සිනමාව වැනි විනෝදාස්වාදය ලබා දෙන මාධ්‍ය පැමිණීමට පෙර අප ගැමි ජනී ජනයාට කලා රසය හා විනෝදාස්වාදය ලබා දීමට මෙම කෝලම් ගැමි නාට්‍ය කලාව මනා පිටිවහලක් විය.

ප්‍රචලිත ප්‍රදේශ - දකුණු හා නිරිත දිග මුහුදු බඩ ප්‍රදේශ වල

- ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කය - අම්බලංගොඩ, ඇල්පිටිය, බෙන්තර,ගෝනපිනුවල,ගිංතොට,වක්වැල්ල
- මාතර දිස්ත්‍රික්කය - මිරිස්ස, උඩුපිල, කඹුරුගමුව
- ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කය - විගඩ, බටුවත්ත, ගනේමුල්ල, බෙලිමුල්ල
- කළුතර දිස්ත්‍රික්කය - ඔලබොඩුව, පොකුණුවිට, හොරණ, මහා භීතට්ගල, අළුත්ගම

පැවැත්වීමේ අරමුණු

- අතීත අරමුණු - පූජාර්ථය, සශ්‍රීකත්වය, විනෝදාස්වාදය
- වර්තමාන අරමුණු -විනෝදාස්වාදය,සමාජ විවරණය, සමාජ ශෝධනය,අධ්‍යයනය, සංරක්ෂණය

උපත් කතාව

පෙර කළ මහා සම්මත රජුගේ බිසව ගැබ්බර වූ කළ ඇයට විසුළු කෙළි නැටුම් (දඹුරුව නැටුම්) දැකීමේ ආශාවක් ඇති වූයෙන් ඒ බව දන් සක් දෙවි විශ්ම කරම දිව්‍ය පුත්‍රයා කැඳවා අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කර දෙන මෙන් දැන්වීය. ඒ අනුව වෙස් මුහුණු හා ඒවා රග දක්වන ආකාරය සහිත ගීත පෙළ පුස්තකයක් රාජකීය උද්‍යානයේ තැබීය. පසුදින මෙම දැවමය වෙස් මුහුණු හා පුස්තකයක ගෙන ඒ අනුව නැටුම් ඉදිරිපත් කර බිසවට සිනහා උපදවා බිසවගේ දොළඳුක සංසිද වූ බව ජනප්‍රවාදයේ එයි.

(මහා සම්මත රජු හා බිසව)

කෝලම් රභ මඩල හා සැරසිලි

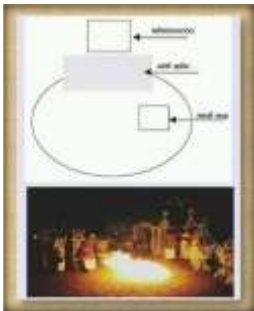
කෝලම් රභ මඩල තානායම් පොළ නම් වූ සුවිශේෂ වචනයෙන් හඳුන්වයි. කවාකාර, නිදහස්, එළිමහන් රභ මඩලකි. ගොප් රැහැන් ඇද වටකොට ඇති රභ මඩල වටා ඉදි ප්‍රේක්ෂකයින් නාට්‍ය නරඹයි. කොප්පරා පහන්, කැකුණ තෙල් පන්දම් ,පොල් පන්දම් ආදියෙන් ආලෝකය ලබා ගෙන ඇත.

වෙස් අත්ත

කෝලම් නාට්‍යයේ සියළුම නළුවන් රභ මඩලට පිවිසෙන්නේ මෙම වෙස් අත්ත නම් සැරසිල්ලට මුඛ වී සිටිය.මෙය ගොරකා, බුරුල්ල, පුවක් අතු ආදියෙන් සකස් කර ගන්නා සණකමින් යුත් සැරසිල්ලකි.

මඩුව (ලැගුම් ගෙය)

තානායම් පොළට පසකින් ඉදි කරන මෙය නළුවන්ට ඇදුම් ඇදීමට සහ වෙස් මුහුණු තැබීමට වෙන් කර ඇත. මීට අමතරව මල් පැළක් ඉදි කර ත්‍රිවිධ රත්නයට හා දෙවියන්ට මල්, පහන්, සුවද දුම් පුදා මගුල් බෙර වාදන කරයි.

කෝලම් වර්ත - කෝලම් වර්ත ප්‍රධාන වශයෙන් කොටස් තුනකට බෙදේ

- 1.මානුෂ වර්ත - ජසයා,ලෙංචිනා,නොංචි අක්කා,මුදලි,අණ බෙර,පොලිස්,හෙංවා(සුර්ව රංග)
- 2.අති මානුෂ වර්ත -නාග රාක්ෂ,ගුරුළු රාක්ෂ,මරු රාක්ෂ,ගිරිදේවි,සුරබා වල්ලි, (අපර රංග)
- 3.සත්ත්ව වර්ත- සිංහ,කොටි,වළස්,ගොන්,නරි (අපර රංගනයට අයත් වේ.)

කෝලම් නාටකයේ නර්තනය

- සියළුම වර්ත බෙර පදයකට අනුව නර්තනයේ යෙදෙමින් සබයට පිවිසීම.
- පහතරට බෙර පද යොදා ගෙන තිබීම හා කෙටි ඉරට්ටි නටා නැටුම අවසන් කිරීම.
- පහතරට සුද්ධ මාත්‍ර යේ යම් යම් කොටස් නැටීම (පණික්කිල)

කෝලම් නාටකයේ ගායනය

- සියළුම වර්ත සබයට ගෙන ඒමට පෙර පසුබිමින් එම වර්තය පිළිබඳ විස්තරයක් කවියෙන් කීම
- කාර්ය කරවන රාළ හෙවත් පොතේගුරු ගායනය සිදු කරන අතර නිදෙනෙකුගෙන් පමණ වූ අත්වැල් ගායක කණ්ඩායමක් වෙයි.
- පහතරට බෙරයට අමතරව සුසිර වාද්‍ය භාණ්ඩයක් ලෙස හොරණුව යොදා ගනී.

කෝලම් නාටකය තුළින් සිදුවන සමාජ විචරණය

කෝලම් වර්තය	සමාජයට දෙන පණිවිඩය
අණබෙර කෝලම	<ul style="list-style-type: none"> ▪ බීමත්කම නිසා සිය රාජකාරිය පැහැර හැරීම. ▪ පවුල් සංස්ථාව තුළ ඇති වන බිඳ වැටීම් ▪ දරුවන්ට බිරිදට නිසිලෙස නොසලකන පියවරුන් ▪ වගකීම් පැහැර හරින බීමත් පුද්ගලයින් සමාජය දෝෂ දර්ශනයට ලක්කරන බව.
නොංචි කෝලම	<ul style="list-style-type: none"> ▪ සිය රු සපුව පිළිබඳ ආඩම්බර වෙන හා එය සමාජයට හුවා දැක්වීමට උත්සාහ කරන ස්ත්‍රී මානසිකත්වය. ▪ දුක් කම්කටොළ ගැහැට මධ්‍ය යේ සිය කුටුම්භය රැක ගැනීමට උත්සාහ කරන කාන්තාවන් ▪ කොතෙක් දුර්වලතා තිබුණ ද අවසානයේදී සිය සැමියා රැක ගැනීමට උත්සාහ කරන ස්ත්‍රීන්
ජස කෝලම	<ul style="list-style-type: none"> ▪ බීමත්කමට ඇබ්බැහි වූ පුද්ගලයින් ජීවිතයේ බොහෝ දුසිරිත් කෙරෙහි යොමු වන බව. ▪ මත්පැන් පානය සඳහා තමා සතු ඕනෑම දෙයක් විකුණා මුදල් ලබා ගැනීමට පෙළඹෙන බව. ▪ අසාධාරණය හමුවේ සමාජය නැගී සිටි කළ ධන බලය, නිල බලය පරාජය වන බව.
ලොංචිනා	<ul style="list-style-type: none"> ▪ නොගැළපෙන විවාහයන් නිසා ඇති වෙන පීඩාකාරී මානසිකත්වය ▪ අඹු සැමි ආරවුල්
මුදලි කෝලම	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ඇතැම් උසස් නිලතල දරණ පුද්ගලයින් තුළ ඇති දුර්ගුණ (ස්ත්‍රී ලොල් බව, අල්ලස් ගැනීම) ▪ ධන බලය, නිල බලය තුළින් සාමාන්‍ය ජනතාව පීඩනයට පත් කරන අයුරු ▪ සිය අතවැසියන්ගේ ගෞරවය සැබෑවට ලැබෙන්නක් නොව නිලයට, බලයට බිය නිසා සිදුවන්නක් බව(හෙංවාගේ ක්‍රියා කලාපය)

කෝලම් නාටකයේ සුවිශේෂතා

- කාර්ය කරවන රාළ, සභාපති හැර සියළුම වර්ත වෙස් මුහුණු පැළඳීම.
- සියළුම වර්ත පිරිමින් විසින් රංගනය කිරීම.
- පහතරට නර්තන, ගායන, බෙර පද වල ආභාෂය ලබා තිබීම.
- සමාජයේ ඇති යම් යම් දුර්ගුණ භාසා යෙන් උපහාසයෙන් හුවා දක්වා සමාජ ශෝධනයක් කිරීම.
- පූර්ව රංගය, අපර රංගය නමින් කොටස් දෙකකින් යුතු වීම.
- දෙබස්, සංවාද, කවි ගායනා හා නර්තන මගින් වර්ත විකාශනය වීම.
- අපර රංගනයේදී සඳ කිදුරු, මනමේ, වෙස්සන්තර වැනි කතා පුවත් ඉදිරිපත් කිරීම.

කාර්ය පත්‍රිකාව

➤ නිවැරදි පිළිතුර යටින් ඉරක් අදින්න

1. සාවද්‍ය ප්‍රකාශය තෝරන්න.

1.කාරිය කරවන රාළ වෙස් මුහුණු නොපළදියි.	2.නාග රාක්ෂ අපර රංගයකි.
3.ජස කෝලම පණික්කිල කෝලම ලෙසින්ද හදන්වයි	4. සිංහ,කොටි, සත්ත්ව වර්ත වේ

2. නොගැලපෙන වචනය යටින් ඉරක් අදින්න

1.තානායම් පොළ	2. වෙස් අත්ත	3. යක්ගෙය	4. තොරණ

3. සරම බැනියම ඇද නොණ්ඩි ගසමින් සබයට එන්නේ

1.හෙංවා	2.පණික්කිල	3.ජසයා	4.මරු රාක්ෂ

4. “මේ ගම් පියසේ හේනේ මාමාලා කොච්චර හිටියත් මම වගෙ වෙන නැත” මෙම කවියෙන් කියවෙන්නේ

1.පොලිස් කෝලම් ගැන	2.පුරංසිතා ගැන	3. කාරිය කරවන රාළ ගැන	4. ජසයා ගැන

➤ හිස් තැනට ගැලපෙන පිළිතුර තෝරන්න

1. කෝලම් යන වචනයෙන් ..... ස්වරූපය ගම්‍ය වේ.
2. කෝලම් නාටකයේදී සුසිර වාද්‍ය භාණ්ඩයක් ලෙස ..... වාදනය කරයි.
- 3.රජ වාසලේ රෙදි සේදීම,උඩු වියන් දැමීම,..... රාජකාරී වේ
4. කෝලම් උපත් කතාව හා .....රජු බැඳේ

➤ පිළිතුරු සපයන්න

1. කෝලම් නාට්‍ය ප්‍රචලිත ප්‍රදේශ ලියන්න
2. කෝලම් නාට්‍ය පැවැත්වීමේ වර්තමාන හා අතීත අරමුණු කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.
3. කෝලම් නාට්‍ය යේ නර්තන භාවිතය ජස කෝලම හා අණ බෙර කෝලම ඇසුරින් පහදන්න.
4. තානායම් පොළ පිළිබඳ කෙටි පැහැදිලි කිරීමක් කරන්න.
5. කෝලම් නාට්‍ය යේ පූර්ව රංග, අපර රංග, අපර රංග කතා පුවත් මොනවාද?
6. කෝලම් නාට්‍ය යේ සුවිශේෂ ලක්ෂණ පිළිබඳ කෙටි පැහැදිලි කිරීමක් කරන්න.
7. “ කෝලම් නාට්‍ය තුළින් සමාජ ශෝධනයක් සිදු කෙරේ” මෙම ප්‍රකාශය කෝලම් වර්ත දෙකක් ඇසුරින් විග්‍රහ කරන්න.
8. කෝලම් නාට්‍ය යේ භාවිත වන ආතත හා සුසිර වාද්‍ය භාණ්ඩ පිළිබඳ හැදින්වීමක් කරන්න.
9. කෝලම් නාට්‍යයේ ඇදුම් පැළඳුම් භාවිතය පිළිබඳ කෙටි පැහැදිලි කිරීමක් කරන්න.

➤ කෙටි සටහන් ලියන්න

1.වෙස් අත්ත	3.උපත් කතාව
2.නොංචි අක්කා	4.මුදලි කෝලම

නර්තනය	
11 ශ්‍රේණිය	1 වාරය
ගුරු භවතාගේ නම : එන්.ටී.කරුණාගම.	ඩී. එස්. සේනානායක ජාතික පාසල

නිපුණතාව : 6.0 රසඥතා වර්ධනය සඳහා විවිධ කලා අංග වල සුවිශේෂ ලක්ෂණ විචාරයට ලක් කරයි.

නිපුණතා මට්ටම : 6.1 රූපවාහිනී නාලිකා වල විකාශය වන නර්තන අංග විචාරයට ලක් කරයි.

රූපවාහිනී නාලිකාවල දක්නට ලැබෙන නර්තනාංග

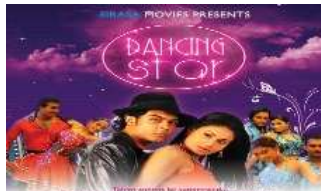
රූපවාහිනීය අද්‍යයන යුගයේ සෑම නිවසකම පාහේ දක්නට ලැබෙන සුලබ දෘශ්‍ය මාධ්‍යකි. මෙම හේතුවෙන් රූපවාහිනී වැඩසටහන් නැරඹීමේ ඉඩ ප්‍රස්තාව වැඩි වශයෙන් පොදු ජනතාවට ලැබේ. රූපවාහිනී නාලිකා ගණනාවක් ඇති අතර ඒවා එකකට එකක් නොදෙවෙනි වැඩසටහන් ඉදිරිපත් කරයි. මෙම හේතුව නිසා නර්තන කලාවේ ඉදිරිගමනට රූපවාහිනීය මහඟු සේවයක් ඉටු කරයි.

රූපවාහිනීයෙන් විකාශය වන අද්‍යයන නර්තන වැඩසටහන

❖ ළමා සහ වැඩිහිටි නර්තන තරඟ

Little Star.

Dancing star.

City of dance

❖ ශිල්පීන්ගේ දක්ෂතා අගය කරන වැඩසටහන් විශ්ව විද්‍යාල ශිෂ්‍ය තරඟ

කවීතා

❖ ශාස්ත්‍රීය වැඩසටහන් රූපණ

❖ අධ්‍යාපනික අවශ්‍යතා පෙරදැරි කරගත් වැඩසටහන් පැහැසරණය, සංවලන

මීට අමතරව පිරිහී යන ශාන්තිකර්ම පිළිබඳ සාම්ප්‍රදායික ශිල්පීන් සමග කරන සාකච්ඡා ඉදිරිපත් කෙරේ. එමෙන්ම වාණිජ අවශ්‍යතා මත ඉදිරිපත් කරනු ලබන කිසිදු ශාස්ත්‍රීය වටිනාකමක් නොමැති රසිකත්වය මොට කරන වැඩසටහන් ද රූපවාහිනිය මාධ්‍ය ඔස්සේ විකාශනය කෙරේ. රූපවාහිනියේ ප්‍රචාරය කරන වැඩසටහන් සජීවී වැඩසටහන් හා කලින් පටිගත කළ වැඩසටහන් ලෙස කොටස් දෙකකට වෙන් කළ හැක. සජීවී වැඩසටහන් පටිගත කරන වැඩසටහන් වලට වඩා ගුණාත්මක බවින් පොහොසත් වේ. එම වැඩසටහන් විසුරුවා හැරීමට ප්‍රථම සංස්කරණයකට භාජනය කළ හැකිය. එමගින් එහි ගුණාත්මක බව වර්ධනය කළ හැකි වේ. රූපවාහිනී මාධ්‍ය යනු විවිධ ආකාරයේ තාක්ෂණික උපාය මාර්ගයන් මගින් ප්‍රේක්ෂකයා ඉදිරියේ සජීවී ලෙස නො දැකිය හැකි අවස්ථා නිර්මාණාත්මකව ඉදිරිපත් කරනු ලබන මාධ්‍යකි.

සජීවී හා පටිගත කරන ලද වැඩසටහනක වෙනස

සජීවී ලෙස ඉදිරිපත් කරන නර්තන	පටිගත කර විකාශය කරන නර්තන
වේදිකාව මත හෝ රංගභූමියෙහි ඉදිරිපත් කරන නර්තනයෙහි සමස්ථය දැකිය හැක	සමස්තයක් දැකිය නොහැකි අතර දැකිය හැකි වන්නේ කැමරා කාචය මගින් සටහන් කර ගත් දේ පමණි.
අපට අවශ්‍ය කවර හෝ නර්තන ශිල්පියෙකු සුවිශේෂ කර නරඹන්නට හැකියාවක් ඇත.	අපිට අවශ්‍ය ලෙස දැකිය නොහැකි ය. අප දකින්නේ රූපවාහිනී තිරය මත දිස්වන රූප රාමු පමණි.
රංගන ශිල්පීන්ගේ භාව ප්‍රකාශන ඉරියව් සමීප ව දැකිය නොහැකිය.	භාව ප්‍රකාශනය මුහුණේ ඉරියව් සමීපව දැකිය හැක.
නර්තනය ඉදිරිපත් කරන ලය වේගය හැර වෙනත් ලය වේගයන් අනුව දැකිය නොහැකිය.	මන්දවේගී දර්ශන, අධිවේගී දර්ශන මගින් නැරඹීමේ හැකියාව ඇත. ඇතැම්විට අවස්ථා කීපයක් මිශ්‍ර කළ දර්ශන පවා නැරඹිය හැක.
මූල සිට අග දක්වාම නර්තනය නැරඹිය හැකි වන්නේ තමන් සිටින ස්ථානයට අනුව අදාල කෝණයෙන් පමණි.	විවිධ කැමරා කෝණ මගින් රූප ගත කරනු ලබන හෙයින් එකම තැන වාඩි වී සිටිය ද නර්තනය විවිධ පැතිකඩ වලින් නැරඹීමේ හැකියාව ඇත.
ඇතැම් අවස්ථාවන්හිදී ගායන වාදන නිවැරදි ලෙස ශ්‍රවණය කිරීමේ හැකියාව නොමැත.	ගායන වාදන පැහැදිලි ලෙස ශ්‍රවණය කළ හැකිය. (නිවැරදි හඬ පාලනයක් ඇතුළුව පටිගත කොට ඇති බැවිනි)
එකම ආකාරයකින් නැවත නැවත ඉදිරිපත් කිරීමට හැකියාවක් නැත. එසේ ඉදිරිපත් කළ ද සුළු හෝ වෙනස්කම් ඇති විය හැක.	එකම නර්තන නැවත නැවත ඉදිරිපත් කළ හැක. පටිගත කරන ලද්දක් නිසා නැවත නැවතත් නැරඹීමේදී කිසිදු ආකාරයකින් වෙනස්කම් වලට භාජනය නොවේ

නර්තන විවිත්‍රත්වය සඳහා යොදා ගන්නා තාක්ෂණික ශිල්ප ක්‍රම

සජීවී නර්තන අංගයකට වඩා පටිගතකල නර්තන අංගයක තාක්ෂණික ක්‍රමෝපායන් නිසා අලංකාරවත්ව ප්‍රේක්ෂකයාට ඉදිරිපත් කළ හැක. එසේ ඉදිරිපත් කිරීමේදී යම් නර්තන අංගයක් ප්‍රේක්ෂකයා හමුවට ලබා දීමේදී පහත සඳහන් ප්‍රතිලාභ සහිතව නර්තන අංගය නැරඹිය හැක.

- ආලෝක උපක්‍රම - එළිය අඳුර සෙවණැලි ආදී ලෙස.
- විවිධ කෝණ යොදාගැනීම. - පැතී, උඩුකුරු, යටිකුරු ලෙස.
- මන්දගාමී දර්ශන - (සාමාන්‍ය වලන වේගයට වඩා අඩු වේගයකින් වලනය වීම).
- අධිවේගී දර්ශන - (සාමාන්‍ය වලන වේගයට වඩා වැඩි වේගයකින් වලනයන් දැක්වීම)
- සමීප දර්ශන යොදා ගැනීම - (ඉරියව් පැහැදිලිව පෙන්වීම කිරීම සඳහා.)
- දුරස්ථ රූප රාමු භාවිතය - (දර්ශන ඇත සිට බලන ආකාරය පෙන්වීම සඳහා.)
- ප්‍රතිබිම්බ නිර්මාණය - (එකම රූපය එකවර රූප කිහිපයකින් ඉදිරිපත් කිරීම.)
- රූප අතරින් අවශ්‍ය රූපය ඉස්මතු කිරීම.
- මනා ශබ්ද පාලනය - (ගායනය, වාදනය තාක්ෂණික උපකරණ මගින් සිදු කිරීම.)

මීට අමතරව නර්තනාංගයක් විවිත්‍ර ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා රූපවාහිනී මාධ්‍ය තුළ තවත් නොයෙකුත් ශිල්ප ක්‍රම යොදා ගනු ලැබේ. ඒවා නම්,

- නූතන තාක්ෂණික ක්‍රම භාවිතයෙන් යොදාගනු ලබන අංගරචනා ද්‍රව්‍ය භාවිතය.
- ඇඳුම් නිර්මාණය කිරීමේදී වර්ණ වල ගැලපීම.
- නිර්මාණාත්මක බව (විවිධ දිශා හා තල අනුව)
- සාම්ප්‍රදායට අනුගත වන ලෙස හා සංස්කෘතියට ගැළපෙන ලෙස නිර්මාණාත්මක බවින් යුත් නිර්මාණ ඉදිරිපත් කිරීම.

කාර්ය පත්‍රිකාව

➤ නිවැරදි පිළිතුර යටින් ඉරක් අදින්න.

1. ප්‍රාසංගික කලා ඉස්මතු වන අයුරින් නර්තන අංග දක්නට ලැබෙන ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය මාධ්‍ය

- (1) රූපවාහිනියය. (11) පුවත්පත.
- (111) සභරාව (1V) ගුවන්විදුලිය

2. රූපවාහිනී මාධ්‍ය තුළ යොදා ගන්නා තාක්ෂණික ශිල්ප ක්‍රමයක් නොවන්නේ

- (1) අධිවේගී මන්දගාමී දර්ශන. (11) විවිධ කෝණ.
- (111) සමීප හා දුරස්ථ රූප. (1V) ප්‍රේක්ෂකාගාරය

3. රූපවාහිනී නර්තන අංගයක රංග වස්ත්‍ර පිළිබඳ අවධානය යොමු කළ යුතු අංගයක් නොවන්නේ

(1) සාම්ප්‍රදායික බව.

(11) වර්ණ ගැලපීම

(111) නිර්මාණාත්මක බව

(1V) රංගනයට පහසු වීම

4. පටිගත කරන ලද දර්ශනයක් නැරඹීමේදී

(1) සිදුවූන සුළු අඩුපාඩු නැරඹිය හැක.

(11) තමන්ට අවශ්‍ය පුද්ගලයෙක් ඉදිරිපත් කරන කොටස නැරඹීමේ හැකියාව ඇත.

(111) විවිධ තාක්ෂණික ශිල්ප ක්‍රම උපයෝගී කර ගනිමින් නිර්මාණය කළ රූපරාමු නැරඹිය හැක.

(1V) ඉදිරිපත් කරන සමස්තය නැරඹීමේ හැකියාව ඇත.

5. සජීවී දර්ශනයක් ඉදිරිපත් කිරීමේදී සැලකිලිමත් විය යුතු කරුණක් නොවන්නේ

(1) ප්‍රේක්ෂකාගාරය.

(11) ආලෝක තත්ත්වය

(111) වර්ණ වල ගැලපීම

(1V) පුද්ගල කැමැත්ත

➤ පහත ප්‍රශ්න වලට කෙටි පිළිතුරු සපයන්න.

1. රූපවාහිනී මාධ්‍ය ඔස්සේ ඔබ නරඹන ලද නර්තන වැඩසටහන් හතරක් නම් කරන්න.

2. ඔබ නරඹන ලද වැඩසටහන් අතුරෙන් එකක් තෝරාගෙන එම වැඩ සටහනෙන් නර්තනයේ ප්‍රවර්ධනයට සිදු වූ සේවය කරුණු හතරකින් දක්වන්න.

3. සජීවී රූපවාහිනී නර්තන වැඩසටහනක් තුළ ඔබ දකින දුර්වලකම් හතරක් නම් කරන්න.

4. පටිගත නර්තන වැඩසටහනක්, සජීවී නර්තන වැඩසටහනකට වඩා ගුණාත්මක බවින් වැඩිවීමට හේතු කවරේද?

5. රූපවාහිනී මාධ්‍ය නර්තන කලාවේ ප්‍රවර්ධනයට ඉහළ දායකත්වයක් සපයන්නේ කුමක් නිසාද?

නර්තනය
11 ශ්‍රේණිය II වාරය
ගුරුභවතාගේ නම : ඊ. පී. සවනි දිනේශිකා අම්/ උක්සිරිපුර විද්‍යාලය

- නිපුණතාව : 2.0 නර්තන හා සබැඳි මූලධර්ම අනුගමනය කරමින් ප්‍රායෝගික කුසලතා ප්‍රදර්ශනය කරයි.
- නිපුණතා මට්ටම : 2.2 ශිල්පීය විධික්‍රම අනුගමනය කරමින් සාම්ප්‍රදායික නර්තන අංග ප්‍රදර්ශනය කරයි.

වන්නම්

වන්නම් යනුවෙන් හැඳින්වෙන ශාස්ත්‍රීය නර්තන වෙසෙස උඩරට පහතරට සබරගමු යන සාම්ප්‍රදායන් තුනෙහිම දක්නට ඇත. වන්නම් යන්නෙන් අදහස් කරන්නේ යමක් පිළිබඳ වර්ණනා කිරීමකි. නැතහොත් විස්තර කිරීමකි. මුල් යුගයේ වන්නම් රචනා කරන ලද්දේ ගායනය සඳහාය. නර්තනය පසු කලෙක එකතු වී ඇත. ගායනයත් සමඟ නර්තනය යොදාගනු ලබන වන්නම් නර්තනය ශාස්ත්‍රීය සබ නැටුම් වෙසෙසක් බවට පරිවර්තනය විය.

උඩරට නර්තන සාම්ප්‍රදායට අයත් සාම්ප්‍රදායික වන්නම් සංඛ්‍යාව 18කි. මීට අමතරව අප්‍රකට වන්නම් ගණනාවක්ද ඇත. වන්නම් 18 රචනා කරන ලද්දේ බමුණු පඩිවරයකු වන ගණිතාලංකාර නම් තැනත්තා විසිනි. උඩරට වන්නම් සතුන්, සිද්ධි හෝ යම් අවශ්‍යතාවක් , වස්තුවක් පිළිබඳ වර්ණනා කිරීමක් සිදු කරයි. වන්නම් 18 එකම අකෘතියකින් යුක්තය. එකී අකෘතිය නම් බෙර පදය , තානම , කවිය , කස්තිරම ,සිරුමාරුව , අඩව්ව යන කොටස් 6න් සමන්විතයි. උඩරට වන්නම් විනෝදාස්වාදය අරමුණු කොට පවත්වයි. උඩරට වන්නම් මහනුවර යුගයේදී රාජකීයන්ගේ හා වෙනත් ප්‍රභූන්ගේ විනෝදාස්වාදය සඳහා කවිකාර මඩුවේ ගායනා කල බව පවසයි. දහඅට වන්නම් යන පාරිභාෂිත ව්‍යවහාරයෙන් හැඳින්වෙයි.

පහතරට වන්නම් සංඛ්‍යාව 32 කි. සින්දු වන්නම් ලෙස හඳුන්වයි. සින්දු වන්නම් වල මූලික අරමුණ පුජාර්ථයයි. වන්නම් ගායනයෙන් කියවෙන්නේ දේව වර්ණනාවකි. සින්දු වන්නමක අකෘතිය කොටස් 4කින් යුක්තය. බෙරපදය තානම කවිය ඉරට්ටිය වේ.

සබරගමු වන්නම් 21 කි. සබරගමු වන්නමක අකෘතිය ප්‍රධාන කොටස් 5කින් යුක්තය . දවුල් පදය , තානම , කවිය , කලාසම , අඩව්ව වේ. සබරගමු වන්නම් අතරින් ඇතැම් ඒවා වාද ගී ස්වරූපයෙන් රචනා වී ඇති බව පෙනේ. වාද ගී ගැයීමද විනෝදාස්වාද සඳහා කරන්නකි.

මුසලඩි වන්නම

මහනුවර රාජධානි සමය තුළ දකුණු ඉන්දියානු සම්භවයක් සහිත නායක්කර් වංශිකයින්ගේ බලය ව්‍යාප්තව පැවැති හෙයින් ද්‍රවිඩ භාෂාව රාජ සභාවේ සහ ජ්‍යෙෂ්ඨ රාජ්‍ය තාන්ත්‍රික බලධාරීන් අතරද ව්‍යවහාරයේ පැවැති බව ඓතිහාසික තොරතුරු අනුව පෙනේ .

මුසලඩි වන්නම ද්‍රවිඩ ආභාසය නොමදව දක්නට ඇති වන්නමකි. මුසල් යනු ද්‍රවිඩ බසින් භාවාය. අඩි යනු තෙලිඟු බසින්

ගමන නම් වේ. ඒ අනුව සාවකුගේ ගමන යන අදහස දෙයි. පද රචනයෙහි අන්තර්ගත සයනම්, වෙව්ලුම්, ලන්නම්, කියනෙම්, වැනි ශබ්ද යෙදෙන වචන නිසා ද්‍රවිඩ උච්චාරණ ශෛලිය බලපා ඇති බව පැහැදිලිය. නැතනාඩි, පැනආඩි, වනආඩි, වනවාඩි යන යෙදුම්ද නිදසුන් වේ.

මෙම වන්නම අනෙක් වන්නම් වලට වඩා වෙනස් වනුයේ තාල රූප දෙකකට ගායනා කරන බැවිනි. ගායනයේදී යොදා ඇති විශ්‍රාන්ති සහ තාල රූප විභේදනය මඟින් නාද මාලාවත්, තාල රූපයත් ප්‍රස්තුතය සමඟ දැඩි සබඳතාවක් ඇති බව දක්වයි.

පළමු තාල රූපය - හිරු අවරට පත්වන විට බියෙන් ලැහ සිටි තැනින් එළියට ඇදී එන සාවෙකුගේ විමසිලිමත් බව පෙන්වයි. දෙවන තාල රූපය - සඳ නැගෙන විට බියෙන් සැකෙන් තොරව නිදහසේ තණබත් බුදිමින් හැසිරෙන සාවෙකුගේ වර්යාව පෙන්වයි.

ගායනයේදී ලය වේග දෙකක් භාවිත වන නිසා ගායන සුන්දරත්වයෙන්ද තාල රූප දෙකකට අලංකාර මාත්‍රා සංකීර්ණ ස්වරූපයකින් යොදා නර්තනයෙහි යෙදෙන නිසා මුසලාඩි වන්නම අලංකාර නර්තන අංගයකි

මුසලාඩි වන්නම

තාලය - මැදුම් මහ දෙතිත (123/1234) / මැදුම් තති තිත (123/123)

බෙර පදය - දෝං ජිං ජිං තකට දොංතක / ජිංගත ගොගො

තානම - තානත්ත තනෙනත්ත තානම් - තම් ද
 නානත්ත තනෙනත්ත තානම්
 තනත් තනෙන තතන තනෙන
 තානෙන තම්දාන තනෙන
 තානත්ත තනෙනත්ත තානම්-තම් ද
 නානත්ත තනෙනත්ත තානම්

කවිය - වන පැත්ත බිය පත්ව සයනම්
 දුටත් යනෙන විටත් දුවන
 පිටත් පොට ගසා පනිමින
 නැත නාඩි ඉදවාඩි වෙව්ඵම්

නොනැවත යනු නැත එතනින්
 හිරුත් අවර ගිරත් පැමිණි
 කලත් වසන තැනින් දුවන
 පැන ආඩි පත් රාසි බුදිමින්

සිරිගත්ත සදුපත්ව මුදුනින්
 විටත් ඔවුන් තුටත් සිතින
 මහත් සමඟියෙන් දුව පැන
 උණු දැඩි වනවාඩි ලන්නම්

මේ ඇත්තමයි සත්ත කියනෙම්
 ගමනක් යන විලසක් ගෙන
 ඉසිදුන් දෙවි කළ සතොසින
 කර දැඩි මුසලාඩි වන්නම්

කස්තිරම - රුදග පිත්තක තකට කුංදත්
 තග්ග පිත්තක තකට කුංදත්
 රුදග පීං පීං රුදග පීං පීං
 රුදග පීංතක තකට කුංදත්
 පීං තත් තත් පීං කුද කුද /////
 රුදග පිත්තක තකට කුංදත්
 තග්ග පිත්තක තකට කුංදත්
 රුදග පිත්තක තකට කුංදත්
 දෝං තා

සිරුමාරුව - තකුද තකුතක තකට කුංදත්
 තග්ග පිත්තක තකට කුංදත්
 තකුද තකුතක තකට කුංදත්
 දෝං තා

අඩව්ව - තාකු තකුං තරිකිට තකුද තත්ඡේං
 තත් ඡේං තඡේං තත් ඡේං
 පීකු පීක්කුං තරිකිට පීකුද තත්ඡේං
 තත් ඡේං තඡේං තත් ඡේං
 තාකු තකුං තරිකිට තකුද තත්ඡේං
 පීකු පීක්කුං තරිකිට පීකුද තත්ඡේං
 තාකු තක්කුං තරිකිට
 පීකු පීක්කුං තරිකිට
 තකුද තත්ඡේං ඡේංත ඡේංතා
 ඡේංත කුද ඡේංත තා

කාර්ය පත්‍රිකාව

➤ පහත වගුව සම්පූර්ණ කරන්න

වන්නම	තිත	බෙර පදය
හනුමා වන්නම		
කුරභා වන්නම		
වෛරොඨි වන්නම		
සිංහරාජ වන්නම		
සැවුලා වන්නම		
මුසලඬි වන්නම		

➤ පහත ප්‍රශ්න සඳහා නිවරදි පිළිතුර තෝරා යටින් ඉරක් අඳින්න

01. මුසලඩි වන්නමේ දුටත් යනෙන විටත් දුවන යන කවියේ ඉතිරි කොටස වන්නේ

- 1) පිටත් පොට ගසා පනිමින
- 2) කලත් වසන තැනින් දුවන
- 3) මහත් සමභියන් දුව පැන
- 4) ඉසිලුන් දෙවි කළ සතොසින

02. තාකු තකුං තරිකිට යන අඩවිව නටනුයේ

- 1) හනුමා වන්නම
- 2) සැවිලා වන්නම
- 3) මුසලඩි වන්නම
- 4) සිංහරාජ වන්නම

03. වන්නම් සහ සින්දු වන්නම් නැටීමේදී එහි පද නර්තනයට යොදා ගනු ලබන්නේ

- 1) ප්‍රකාශානාත්මක වලන
- 2) භාවාත්මක වලන
- 3) රිද්මානුකුල වලන
- 4) තාලානුකුල වලන

04. තත් තකට තක රොං මෙය

- 1) කස්තිරමකි
- 2) අඩවිවකි
- 3) කලාසමකි
- 4) සිරුමාරුවකි

05. සැවිලා වන්නමේ පළමු කවි පදය ආරම්භ වන්නේ

- 1) සහ ගොස් කළ යුදෙන්
- 2) අසුරන් ජය නොලදින්
- 3) බලයුත් සැවතිභුන්
- 4) සුරිලුන් පෙර සිටන්

06. වන පැත්ත බිය පත්ව මෙම කවි පදය ඇතුළත් වන්නේ

- 1) මුසලඩි වන්නමේ
- 2) හනුමා වන්නමේ
- 3) සැවිලා වන්නමේ
- 4) වෛරොඩි වන්නමේ

07. උඩරට නර්තන සාම්ප්‍රදායට අයත් වන්නම් දෙකකි.

- 1) සිංහරාජ හා තුරහා
- 2) සිංහරාජ හා විරාඩි
- 3) සිංහරාජ හා කුදරාඩි
- 4) විරාඩි හා කුදරාඩි

08. සත්වෙන් මහත් අදර ලත් යුත් සිදත් කුමරු ..... මෙම කවියේ ඉතිරි කොටස

- 1) ගෙන එදින අසුගේ පිට නැංගා
- 2) ගං තෙරට පත් වූනිය එමහා
- 3) යන්නෙන් තොසින් තිදෙන සමභා
- 4) ගත් සිත් තොසත් පැවිදි අංගා

09. කස්තිරම, ඉරට්ටිය, කලාසම යොදනුයේ ,

- 1) උඩරට පහතරට සබරගමු
- 2) සබරගමු පහතරට උඩරට
- 3) පහතරට සබරගමු උඩරට
- 4) උඩරට සබරගමු පහතරට

10. උඩරට වන්නම් රචනා වූ යුගය.....

- 1) මහනුවර යුගයේ
- 2) පොළොන්නරු යුගය
- 3) දඹදෙණි යුගය
- 4) යාපහුව යුගය

නර්තනය

11 ශ්‍රේණිය

II වාරය

ගුරුභවතාගේ නම : Y.G.U.S. රාජපක්ෂ

අම් / සද්ධාතිස්ස මහා විද්‍යාලය

නිපුණතාව : 4.0 ශ්‍රී ලාංකේය සංස්කෘතිය හා සබැඳි ගායනාවල පසුබිම අධ්‍යයනය කරමින් ගායනා කුසලතා ප්‍රදර්ශනය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම : 4.1 ජන ගායනා හා බැඳි සමාජීය සංස්කෘතික පසුබිම හඳුනා ගනිමු.

ග්‍රහපන්ති / ප්‍රශස්ති කවි හා බැඳි සමාජ සංස්කෘතික පසුබිම.

ග්‍රහපන්ති කවි හා බැඳි සමාජ සංස්කෘතික පසුබිම

නවග්‍රහයන්ගෙන් ඇති වන්නා වූ අපල උපද්‍රව දුරු කර ලැනීම සඳහා පවත්වනු ලබන සාම්ප්‍රදායන් ත්‍රිත්වයටම පොදු ශාන්ති කර්මයක් ලෙස හැඳින්වෙන “බලි” ශාන්තිකර්මයට අයත් ගායනා විශේෂ ග්‍රහපන්ති කවි ලෙස හැඳින්වේ. නව ග්‍රහයන්ගෙන් වන්නා වූ දෝෂ දුරු කර ගැනීමට මෙම කවි ගායනා කරනු ලැබේ.

හිරු, සඳු, කුජ, බ්‍රහ්ම, ගුරු, සිකුරු, සෙනසුරු, රාහු, කේතු, යන ග්‍රහයන් නව දෙනාට අයත් දිශාව, විමානය (වාක්ෂය), ආයුධ, හෝජන, වාහන, දිනය, පිළිබඳව මෙම ගායනා වල සඳහන්ව තිබීම විශේෂත්වයකි. එසේම එක් එක් ග්‍රහයා සඳහා වෙන් වූ ගායනාද ඇත.

ග්‍රහ පන්ති කවි

- මෙම ගායනය හිරු ග්‍රහයා වෙනුවෙන් ගායනා කරයි.
- හිරු දෙවියන්ගේ අතේ සිරිවැසකි. (උඩැක්කිය)
- අසෙකු පිට නැගී සිටී.
- ඉඹුල් ගස නිවහන කොට ගෙන ඇත.
- කොකුම් බත් කෑමට ප්‍රිය කරයි.
- ඉදුරු දිග සිටී. (පෙරදිග)
- ❖ ඒ අනුව මෙම ගායනාවෙන් හිරු ග්‍රහයා පිළිබඳව විස්තර කෙරේ.

තාල රූපය මාත්‍රා 3 + 3 තනි තන

බෙර පදය : දොං ජීජී ගත

සිරි වස ගෙන අසු නැගෙමින් නොලෙසා

සිරිබර ඉඹුලේ තුලවැස නිවෙසා

සිරිබලි කොකුමෙන් ඉදුරේ නිවෙසා

හිරුදෙවියුමෙ ඔබට දෙන් සෙත සලසා

මෙම කවි ගායනයේදී තාල වාද්‍ය භාණ්ඩය ලෙස අත්මිණිය යොදා ගනු ලැබේ. බලි ඇදුරා බෙර වාදනයට අනුව දකුණු අතින් අත්මිණිය හෙවත් ගහනය රැගෙන තාලානුකූලව සරල නර්තනයක යෙදේ. ගායනා සඳහා මුල් තැනක් ලැබීම නිසා ග්‍රහපන්ති කවි ඉතා අලංකාර නාද මාලාවන්ගෙන් යුක්ත වේ. මෙහි ග්‍රහ පන්ති කවි ඇඹුම් කවි”, “හීන් හතරේ කවි” ලෙසද හැඳින්වේ.

ප්‍රශස්ති ගායනා හා බැඳි සමාජ සංස්කෘතික පසුබිම

බුදුන්, දෙවියන්, රජවරුන්, සහ රදල ප්‍රභූන් ආදීන්ගේ ගුණ වර්ණනා ඇතුළත්ව ඔවුන් ඉදිරියේ ගායනා කිරීම සඳහා රචනා කර ඇති කාව්‍ය වෙසෙස ප්‍රශස්ති කාව්‍ය ලෙස හැඳින්වේ. ප්‍රශස්ති වර්ගීකරණයේදී “රාජ ප්‍රශස්ති”, “බුද්ධ ප්‍රශස්ති”, “දේව ප්‍රශස්ති” යනුවෙන් වර්ග කල හැක.

මුල් කාලයේදී බුදුන්, දෙවියන් වර්ණනා කරන ලද බුද්ධ ප්‍රශස්ති, දේව ප්‍රශස්ති, දළදා ප්‍රශස්ති වර්ණනාත්මක ගී විශේෂය රජුන් වෙනුවෙන් ගායනා කිරීම ආරම්භ වූයේ රජුන් දෙවියන් හා සම කොට සිතීමේ ප්‍රතිපලයක් වශයෙනි. රජු මිනිස් බලය ඉක්මවා සිටින අසිරිමත් පුද්ගලයෙකු ලෙස සැලකූ මිනිස්සු රජුගේ ගුණ වර්ණනා කිරීමට පෙළඹුනි. මෙම කාව්‍ය තුල රජුගේ වංශය, පරම්පරාව, ඉසුරුමත්ඛව, තේජස, ත්‍යාගශීලීභාවය, රණකාමීත්වය, බුද්ධිමත්ඛව, දේහ ලක්ෂණ ආදිය පිළිබඳ තොරතුරු ඇතුළත් වන අතර ආශීර්වාද ස්තුතිපාඨ ගායනා ද මෙහි අන්තර්ගත වේ .

කෝට්ටේ ශ්‍රී පරාක්‍රමබාහු රජු, සෙනරත් රජු, පළමු වැනි රාජසිංහ රජු, දෙවන රාජසිංහ රජු, ශ්‍රී වීර පරාක්‍රම නරේන්ද්‍රසිංහ රජු, ශ්‍රී වික්‍රම රාජසිංහ රජු, ඇහලේපොළ මහ අධිකාරම් කුමා ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රශස්ති කාව්‍ය කතෘ වරුන්ගේ අවධානයට පාත්‍ර වූ රජවරුන් වේ.

- ලංකාවේ ප්‍රථම ප්‍රශස්ති කාව්‍ය වන්නේ පැරකුම්බා සිරිත යි.
- එහි ශ්‍රී පරාක්‍රමබාහු රජුගේ ගුණ වර්ණනාවන් ඇතුළත්ය.
- මහනුවර යුගයේ ප්‍රශස්ති කලාවේ නව දියුණුවක් ඇති විය. බොහෝ ප්‍රශස්ති කාව්‍යයන් මෙම යුගයේදී රචනා විය.
- ප්‍රශස්ති කවි ගායනා කරන ලද්දේ මහනුවර කවිකාර මඩුවේ දීය.
- ප්‍රශස්ති කවි ගායනා කළ ගායකයින් හඳුන්වන ලද්දේ වන්දිහට්ටයින් නමිනි
- මහනුවර යුගයේ රචිත පැරකුම්බා සිරිත, රාජසිංහ වර්ණනාව, ශ්‍රී නාමය, නරේන්ද්‍රසිංහ වර්ණනාව, ශාංගාරලංකාරය, ශ්‍රී වික්‍රමාලංකාරය, ඇහලේපොළ වර්ණනාව ඒ අතරින් ප්‍රකට ප්‍රශස්ති කාව්‍යයෝ වෙති.

ප්‍රශස්ති කාව්‍යයන්ගේ බස ගැඹුරුය. වචන බහුලව යොදා ඇති නිසා විදග්ධ රචනා ශෛලයක් පෙන්වුම් කර ඇති බවක් පෙනේ. කෙසේ නමුදු ප්‍රශස්ති කාව්‍යන්ගෙන් විවිධ රසභාව නිරූපණය වීමත්, විවිධ තාල රූප සහ නාද මාලා යොදා ගැනීමත් යන ලක්ෂණ ප්‍රශස්ති ගායනා වල දැකිය හැකිය. තවද මෙම ප්‍රශස්ති ගායනා වාමර නර්තනයේ අලංකාර බව වැඩි කිරීමේ අපේක්ෂාවෙන් එහි ගායනයන් ලෙස යොදාගෙන ඇත.

ප්‍රශස්ති කවි

තාල රූපය මාත්‍රා 2 + 3
 බෙර පදය දොං ජිංත ගත දොංත
 පානා සිරි නොහැර බානා දෙනෙත් කුසුම - බානා පියෙවි බලැති කුංක මේ
 නූනා වැළඳ කමල යානා සදෙද සදෙවි - විනා සපිරි සිරි සංඛ මේ.....

කාර්ය පත්‍රිකාව

➤ පහත වාක්‍ය කියවා හිස්තැන් පුරවන්න.

1. දේශීය සාම්ප්‍රදායන් තුනෙහිම ..... ගායනා කෙරේ.
2. ග්‍රහපන්ති කවි ..... ශාන්ති කර්මයට ආවේණික ගායනා විශේෂයකි.
3. .... ලෙසද ග්‍රහපන්ති කවි හැඳින්වේ.
4. මෙම කවි ගායනයේ දී තාල වාද්‍ය භාණ්ඩයක් ලෙස ..... හෙවත් ..... යොදාගනී.
5. ග්‍රහපන්ති ගායනා කරනු ලබන්නේ ..... ඇතිවන දෝෂ දුරු කිරීමේ අරමුණිනි.
6. මුල් යුගයේදී ප්‍රශස්ති කවි ගායනා කර ඇත්තේ ..... , ... පිළිබඳ වර්ණනා කිරීමටය.
7. .... මහනුවර යුගයේ රචිත ප්‍රශස්ති කාව්‍යකි.
8. ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රථම ප්‍රශස්ති කාව්‍ය ..... වේ.
9. ප්‍රශස්ති කවි ගායනා කර ඇත්තේ ..... මඩුවේදීය.
10. ප්‍රශස්ති කවි ගායනා කල ගායකයින් ..... නමින් හැඳින්විය.

➤ පහත ප්‍රශ්න සඳහා පිළිතුරු සපයන්න

01. ප්‍රශස්ති කවි ගායනාවන්ගේ අන්තර්ගතය පිළිබඳව කෙටි සටහනකින් දක්වන්න.
02. ප්‍රකට ප්‍රශස්ති කාව්‍යක් නම් කරන්න
03. ප්‍රශස්ති වර්ගීකරණය ලියා දක්වන්න
04. ග්‍රහපන්ති කවි වල අන්තර්ගතය ලියා දක්වන්න
05. ග්‍රහ පන්ති කවි හා බැඳි සුවිශේෂී ලක්ෂණ ලියා දක්වන්න

නර්තනය

11 ශ්‍රේණිය

II වාරය

ගුරුභවතාගේ නම : Y.G.U.S. රාජපක්ෂ

අම්/ සද්ධාතිස්ස මහා විද්‍යාලය

නිපුණතාව : 1.0 පරිසර නිරීක්ෂණයන්ගෙන් ලබන අත් දැකීම් ඇසුරු කර ගනිමින් නර්තන නිර්මාණය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම : 1.3 ගැමි නැටුම් හා සබැඳි සුවිශේෂී ලක්ෂණ හඳුනාගනිමින් නර්තන නිර්මාණය කරයි.

කඩු / මෝල් ගස් නර්තන අංගයක් හා බැඳුණු සුවිශේෂී ලක්ෂණ හඳුනා ගනිමු.

කඩු නර්තන අංගය

දේශීය ජන ක්‍රීඩා අතරින් පැරණි සම්බවයක් සහිත කඩු සරඹ නර්තනය පැරණි දේශීය යුධ සරඹ අභ්‍යාස ආශ්‍රයෙන් නිර්මාණය වූ නර්තනාංගයක් ලෙස හැඳින්විය හැකිය.

එක් අතකින් කඩුවක්, අනෙක් අතෙන් පලිහක් රැගෙන කරනු ලබන මෙකී නර්තනයේදී

පහර දීම, පහරින් වැළකීම, පහරදීමට කුරුමාණම් ඇල්ලීමත් යන මූලික කරුණු පාදක කොට ගෙන යුධ පිටියක සතුරන් දෙපිරිසක් අතර ඇතිවන සටනක ස්වරූපය නර්තනය මාධ්‍යය කොට ගෙන නිර්මාණය කොට ඇත.

සැබෑ කඩු සටනේදී වුවද ජවය , රිද්මය, වේගය, සහ ශාරීරික නම්‍යතාව, සැහැල්ලු ලෙස ශරීරය හැසිරවීමට ඇති හැකියාව , ක්ෂණික තීරණ ගැනීම, සතුරාගේ ඉරියව් නිරීක්ෂණය කිරීම වැනි ක්‍රියාකාරකම් කඩු නර්තනය තුළද අන්තර්ගත කිරීම තුලින් ප්‍රේක්ෂකයාට රස උද්දීපනයට මග පාදා ඇත.

නර්තනයේදී යොදා ගනු ලබන මධ්‍ය ලය හා දෘත ලයේ වේගයට අනුව කරන වලන රටාවක් නිසා නර්තනයේ තාණ්ඩු ලක්ෂණ ඉස්මතු වී පෙනේ. කඩු සරඹ නර්තනය සඳහා යොදා ගනු ලබන රංග වස්ත්‍රාභරණයන්ද, එයටම ආවේණික වූ ලක්ෂණයකින් යුක්ත ය. පැරණි ශිල්පීන් යටි කය සඳහා සුදු දෝතියක් ඇඳ පළල් ඉණ පටියක් ඉණ වටා බැඳ ගත්හ.

කඩු නර්තන නිර්මාණයේදී අවධානය යොමු කළ යුතු කරුණු,

- කඩුව හා පලිහ නිවැරදිව ඇල්ලීම සහ හැසිරවීම.
- යුගල වශයෙන් එක්ව කඩුපත් ගැටීම.
- ඉදිරිපසට හා පසුපසට යමින් පහර දීම හා පහර වැළැක්වීම.
- කඩු ගල යෑම (මුවහත තැබීම)
- රංග රටා හා රංගන වින්‍යාස කෙරෙහි සැලකිලිමත් වීම

කඩු සරඹ සමඟ යෙදෙන ගායනා ඉතා විරලය. උඩරට ප්‍රදේශ වල ශිල්පීන් එම නර්තනය සඳහා හටත් කවි යොදා ගනී. පහතරට ප්‍රදේශයේ මේ සඳහාම නිර්මාණය වූ “කඩු සරඹ ගී” භාවිතා කෙරෙති.

මෝල් ගස් නර්තනය

මෝල් ගස් නර්තනය ලෙස ජනප්‍රියත්වයට පත් නව ජන නැටුම තුලින් නිරූපණය වූයේ එදිනෙදා ගෘහස්ථ ජීවිතයේදී ගැමි ලදුන් විසින් මෝල් ගස යොදා ගනිමින් කරන ලද ක්‍රියාකාරකම් සහ එහි ලදුන්ගේ කෙලිලොල් හැසිරීමේ විලාසයයි. එකී නර්තනාංගයෙහි නවතාවත් , ප්‍රස්තුතයට අනුව ගොඩනැගී තිබූ වලන ආකෘතියක් හේතු කොට ගෙන අතිශයින්ම ජනප්‍රිය අංගයක් ලෙස “මෝල් ගස් නැටුම” ශිෂ්‍රයෙන් ජනප්‍රිය විය.

මෝල් ගස් නැටුම තුලින් වී කෙටීම සහ සම්බන්ධ තනි මෝලෙන් කෙටීම, දෙමෝලෙන් කෙටීම වැනි ක්‍රියාකාරකම් වලට අමතර වශයෙන් දහර යෙදීම, ගැට යෙදීම වැනි අලංකාර නර්තන රටා යොදා ගනු ලබයි.

කාන්තාවන් සඳහා සුවිශේෂ වූ නර්තනාංගයක් වූ බැවින් එකී නර්තනයට අදාල ක්‍රියාකාරකමින් දක්නට ලැබුන ලාලිකියන් , කඩිසරකමත්, එකට එක්වූ අපූර්වත්වයන් මෝල් ගස් නැටුමේ රංගන වින්‍යාසයේ දක්නට ඇත.

එහි ගායනා සහ නාද මාලාව මෙන්ම ලය වේගයද, තාල රූපයෙන්ද, සැකසී ඇත්තේ ඊට අනුගත වන අයුරිනි. අටමංගලයයේ කවි මෝල් ගස් නර්තනය සඳහා යොදා ගනී.

මෝල් ගස් කවි

තාල රූපය මාත්‍රා 4 + 4

දිවි කදුරුද ගස එතැන	තියෙන්නේ
සත් වියතක් දිග මොහොල	කපන්නේ
රන් විලි දෙකොනට හොදින්	තබන්නේ
සත් දින දොස හැර දෙපා	තබන්නේ

කාර්ය පත්‍රිකාව

➤ භික්ෂුන් පුරවන්න.

1. කඩු නර්තයේදී ..... සහ ..... යන ලය ප්‍රභේදයන්ට අනුව නර්තනය කරයි.
2. .... කවි මෝල්ගස් නර්තනය සඳහා යොදාගනී.
3. පැරණි යුධ සරඹ අභ්‍යාසයෙන් ..... නර්තනය නිර්මාණය වී ඇත.
4. කඩු නර්තනය සඳහා ..... , ... රංග භාණ්ඩ වශයෙන් යොදා ගනී.
5. උඩරට නර්තන සාම්ප්‍රදායේදී කඩු නර්තනය සඳහා ..... කවි යොදා ගනී.

➤ නිවැරදි පිළිතුර තෝරා යටින් ඉරක් අදින්න.

1. කඩු නර්තනය සඳහා “කඩු හරඹ ගී” ගායනා කරනු ලබන්නේ,
  - a. උඩරට ප්‍රදේශයේය.
  - b. සබරගමු ප්‍රදේශයේය.
  - c. පහතරට ප්‍රදේශයේය.
  - d. කළුතර ප්‍රදේශයේය.
2. ජව සම්පන්න ගැමි නර්තන අංගයකි.
  - a. වාමර නැටුම
  - b. කළ නැටුම
  - c. රබන් නැටුම
  - d. කඩු නැටුම
3. “දහර යෙදීම” , “ගැට යෙදීම” වැනි අලංකාර නර්තන රටා යොදාගනු ලබන්නේ,
  - a. මෝල් ගස් නැටුමේදී
  - b. කඩු නැටුමේදී
  - c. රබන් නැටුමේදී
  - d. ලී නැටුමේදී
4. මෝල්ගස් නර්තනය ප්‍රථම වරට නිර්මාණය කර ඇති වර්ෂය,
  - a. 1980 දී
  - b. 1880දී
  - c. 1970දී
  - d. 1978දී
5. පුරුෂයින් සඳහා සුවිශේෂී නර්තන අංගයකි.
  - a. ලී කෙලි
  - b. කඩු
  - c. වාමර
  - d. රබන්

➤ පහත ප්‍රශ්න සඳහා පිළිතුරු සපයන්න.

1. කඩු නර්තන නිර්මාණයේදී අවධානය යොමු කළ යුතු කරුණු ලියන්න.
2. මෝල් ගස් නර්තනයේ සුවිශේෂී ලක්ෂණ නම් කරන්න.
3. කඩු නර්තන හා මෝල් ගස් නර්තන අංග දක්නට ලැබෙන අවස්ථා නම් කරන්න.
4. කාන්තාවන් සඳහා සුවිශේෂී නර්තන අංගයක් ලෙස මෝල්ගස් නර්තනය කෙටියෙන් හඳුන්වන්න.
5. මෝල්ගස් නර්තනය හා බැඳී කවියක් ලියා දක්වන්න

නර්තනය

11 ශ්‍රේණිය

11 වාරය

ගුරුභවතාගේ නම: ඒ.වී.එස්.සී.ගුණසේකර

අම්/අඹගභවැල්ල මහා විද්‍යාලය

නිපුණතාවය : 2.0 නර්තන හා සබඳි මූලධර්ම අනුගමනය කරමින් ප්‍රායෝගික කුසලතා ප්‍රදර්ශණය කරයි .

නිපුණතා මට්ටම : 2.2 ශිල්පීය ක්‍රම අනුගමනය කරමින් සාම්ප්‍රදායික නර්තන අංග ප්‍රදර්ශණය කරයි .

වට්ටම්

වට්ටම් යන පදය උඩරට පහතරට සබරගමු යන දේශීය නර්තන සාම්ප්‍රදායන් තුනේදීම නර්තනය හා වාදන ක්‍රියාවලියේ යෙදෙන්නකි. ගායනය රහිත වූ මෙම වට්ටම් එකකට එකක් සම්බන්ධ වන ආකාරයෙන් නිර්මාණය වූ පද මාලාවක් අඩංගු වීම නිසා වට්ටම් ලෙස හඳුන්වනු ලබයි. එහි පද කොටස් වෙන් වෙන් වශයෙන් ඉදිරිපත් කල හැකි නමුත් ඒවා කිසියම් අනුපිළිවෙලක් සහිත වූත් ;එකිනෙක හා බැඳි පවතින්නා වූත් පද සමූහයක් නිසා වට්ටම් ලෙස හඳුන්වනු ලැබේ.

❖ උඩරට වට්ටම් නර්තනයේදී වටයට ගමන් කරමින් නර්තනය කිරීම සාම්ප්‍රදායික ලක්ෂණයි.

කුදංත ගත දොං වට්ටම - දෙසුළු මහ තුන් තිත (2+2+4)

	^		^		/			
	1	2	1	2	1	2	3	4
පිරිමේ පදය	+ ග නුරි	+ න කිට	+ කු කුන්	+ ද දුන්	කු දො තා	දො මි	- කි	ත ට
1 මාත්‍රය	+ ග	+ ත	+ දොං	+ -	කු	දොං	-	ත
කස්තිරම	+ තොං	+ -	+ නං	+ -	තන් තා	- -	පිත්	-
අඩව්ව	+ මි කඩ මි කු -	+ ති තක ති ද ත	+ ග නුරි ග ග	+ ත කිට ත ද ත	තාමි දො කි කිත් තා දො තා	- මි ත -	දො කි ක තක් කු කි	- ට දො - පිත් ට
	නුරි	කිට	කුන්	දුන්	තා	-		

	^		^		/			
	1	2	1	2	1	2	3	4
2 මාත්‍රය	+	+	+	+	කු	දු	-	ත
	ග	ත	දො	-				
කස්තිරම	+	+	+	+	තත්	-	පිත්	-
	තක	-	පිත්	-	තත්	-	පිත්	-
	තො	-	ත	-	තා	-		

අඩවිව	+	+	+	+	තත්	-	තො	ග
	ත	ක	තො	ග	තත්	කඩ	තරි	කිට
	ත	ක	තො	ග	ත	ක	ට	පි
	ක	ට	තො	ග	පිත්	කඩ	තරි	කිට
	ක	ට	තො	ග	තා	-	කු	පිත්
	ත	ග	ත	-	දො	මි	කි	ට
	තරි	කිට	කුත්	දත්	තා	-		

❖ 10 ශ්‍රේණියේදී ඔබ උගත් මෙම වට්ටමක් හොඳින් අධ්‍යනය කරන්න.

දොං පිංත ගත දොංත වට්ටම

තාලය- සුළු මැදුම් (2+3) දෙතිත

	^		/			^		/		
	1	2	1	2	3	1	2	1	2	3
පිරිමේ පදය	තෙහිං	-	තෙහිං	-	ත	ග	පි	පි	කු	ද
	ගත්	-	පිත්	-	ග	පිං	-	පි	කු	ද
	තෙහිං	-	තෙහිං	-	ත	ග	පි	පි	කු	ද
	දොං	-	තා							
1 මාත්‍රය	දොං	-	පිං	-	ත	ග	ත	දොං	-	ත
කස්තිරම	කු	ද	ග	පි	ත	කු	ද	තා	-	

අඩවිව	තත් - තත් කඩ ත ක කි ටි ජි ක	ත ක ට තත් කඩ කුද රො - ග ත ක ට රො -	ත ක ත ක ජි - කු -	රො - රො - ජි කු ද දත් - -
2 මාත්‍රය	දො -	ජි - ත	ග ත	දො - ත
කස්තිරම	කු ද කු ද	ග ජි ත ග ජි ත	කු ද කු ද	ග ජි ත තා
අඩවිව	තාමි - දොහොකඩතහකඩ ජිත් - තහර් ජිත්	ජි. තත් තත් දොමි කිට කුද තෙහි. - - තහර් දො -	ජි. තත් ග ත තහර් ජිත්	ජි. තත් තත් කු කු ද තහර් ජිත් කුද

කාර්ය පත්‍රිකාව

➤ හිස්තැන් පුරවන්න

01. උඩරට නර්තන සම්ප්‍රදායේ දැක ගත හැකි වට්ටම් ..... රහිත නර්තන අංගයකි.
02. මාත්‍රා 2+3ට අයත් වට්ටමක් ලෙස ..... වට්ටම හැඳින්විය හැක.
03. “තෙහි. තෙහි. ගජී ජිකුද.....” මෙය වට්ටමේ..... යි.
04. ‘තත් තකට තක රො....’ අඩවිව අයත් වන්නමක් වන්නේ ..... යි.
05. .උඩරට නර්තන සම්ප්‍රදායේ වට්ටම් .....නර්තනය කිරීම ..... ලක්ෂණයකි.
06. මාත්‍රා 2+3ට අයත් වට්ටමක් ලෙස ..... වට්ටම හැඳින්විය හැක.
07. “තෙහි. තෙහි. ගජී ජිකුද.....” මෙය වට්ටමේ..... යි.
08. ‘තත් තකට තක රො....’ අඩවිව අයත් වන්නමක් වන්නේ ..... යි.

➤ පිළිතුරු ලියන්න.

- 1.වට්ටම් යනු කුමක්ද යන්න කෙටියන් හඳුන්වන්න.
- 2.දෙසුළු මහ තුන් තිතට අයත් වට්ටමක් නම් කරන්න
- 3 වට්ටමක ආකෘතිය නම් කරන්න.
- 4 කුදංත ගත දොං වට්ටමේ විශේෂ ලක්ෂණයක් ලියන්න.
- 5.”තාමි දොමිති ගත” අඩවිව දැක ගත හැකි වන්නම් මොනවා ද ?
- 6 .ඉහත ප්‍රස්තරයට අනුව මෙම වට්ටම තාල තබා කීමට පුහුණු වෙන්න.

නර්තනය

11 ශ්‍රේණිය

11 වාරය

ගුරුභවතාගේ නම: ඒ.වී.එස්.සී.ගුණසේකර

අම්/අඹගහවැල්ල මහා විද්‍යාලය

නිපුණතාව : 3.0 සාම්ප්‍රදායික වාද්‍ය භාණ්ඩ හා විකල්ප වාද්‍ය උපකරණ හඳුනා ගනිමින් වාදන කුසලතා ප්‍රදර්ශණය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම : 3.1 බෙර වාදනය හා බැඳී මූලික සරඹ වාදනය කරයි.

සතර බීජාක්ෂර හා සරඹ පද වාදනය

සතර බීජාක්ෂර හා සරඹ පද වාදනය උඩරට පහතරට සබරගමු යන නර්තන සම්ප්‍රදායන් තුනෙහිම බෙර පද දවුල් පද නිර්මාණය වී ඇත්තේ බීජාක්ෂර මුල් කර ගනිමිනි. පොදු වූ ධ්වනි හතරකි.එය බීජාක්ෂර ලෙස හැඳින්වෙන අතර ඒවා පදනම් කරගෙන උපදින අනෙකුත් අක්ෂර ගර්භාක්ෂර ලෙස හැඳින්වේ.

- උඩරට නර්තන සාම්ප්‍රදාය - තත් , ජීත්, තොං, නං
- පහතරට නර්තන සාම්ප්‍රදාය - තත් ,දිත් , තොං ,නං
- සබරගමු නර්තන සාම්ප්‍රදාය - තත් ,ජීත් ,තොං ,නං

සතර බීජාක්ෂර වාදනය වන ආකාරය

- තත් - බෙරයේ වම් ඇසට ඇඟිලි පුපුරා යන සේ ගසයි
- ජීත් - බෙරයේ දකුණු ඇසට පුපුරා යන සේ ගසයි.
- තොං - බෙරයේ වම් ඇසේ ගැටියට සුළඟිලි ප්‍රදේශයන් ගසයි.
- නං - බෙරයේ දකුණු ඇසේ ගැටියට සුළඟිලි ප්‍රදේශයන් ගසයි.

- ❖ සතර බීජාක්ෂර වලට අමතරව අනෙකුත් අක්ෂරයන් (ගර්භාක්ෂර) වාදනයවන අයුරු දැනගත යුතු වේ.
- ❖ ගැට බෙරයේ වම් ඇස මුල් කරගෙන වාදනය වන අක්ෂර
ගත් ත ග තා
- ❖ ගැට බෙරයේ දකුණු ඇසින් උපදවා ගත හැකි අක්ෂර
ජීං දං තං නං
- ❖ සතර බීජාක්ෂර මුල් කරගත් සරඹ පද --- උඩරට නර්තන සාම්ප්‍රදාය
තත්කඩ ජීක්කඩ තොංකඩ නංකඩ

- ❖ උඩරට බෙර සරඹ -- තකට
තකට කුදට
තකට තකට කුද

- බෙර වැයීමේදී සතර බිජාක්ෂර (ස්වර අක්ෂර) 4කි. ඔවුනට උපකාරී වෙන උපකාරක අක්ෂර හෙවත් ගර්භාක්ෂර 16කි.

- ❖ බෙර වාදන පද - දෝං / ජිංජිං / තකට / දොංතක

කාර්ය පත්‍රිකාව

➤ හිස්තැන් පුරවන්න.

1. ගැට බෙරයේ උපදින මූලික බිජාක්ෂර වනුයේ ..... යි.
2. මූලික බිජාක්ෂර වාදනයේදී බෙරයෙ වම් ඇසේ ගැටිය අසලට ඇගිලි අගින් ගැසීමෙන් ..... ශබ්දය නිකුත් වේ.
3. බෙරයේ ..... ඇස මැදට හඩ විහිදෙන ලෙස පුපුරා ගැසීමෙන් ..... ශබ්දය නිකුත් වේ.
4. බෙරයේ ..... ඉහලට අත පුපුරා ගැසීමෙන් ජිත් යන ශබ්දය නිකුත් වේ.
5. බෙරයේ දකුණු ඇසේ ගැටිය අසලට සුලැගිලි ප්‍රදේශයෙන් ගැසීමෙන් ..... ශබ්දය නිපදවයි .

➤ පිළිතුරු ලියන්න .

1. තාල නිපදවීමේ භාණ්ඩයක් ලෙස හඳුන්වන්නේ කුමක්ද ?
2. බෙර වාදනයේදී ස්වර අක්ෂර කීයද ?
3. ස්වර අක්ෂර හඳුන්වන තවත් නමක් සඳහන් කරන්න.
4. උපකාරක අක්ෂර හඳුන්වන වෙනත් නමක් ලියන්න .

➤ පහත වගුව පුරවන්න .

තීත	බෙර පදය	අදාල වන්නම
සුළු තනි තීත (2+2)		
		වෛරොච්චි වන්නම
මහ තනි තීත (4+4)		
	දොං ජිංත ගත දොංත	
මැදුම් මහ දෙතීත (3+4)		

නර්තනය

11 ශ්‍රේණිය

11 වාරය

ගුරුවරයාගේ නම. : එන්.ටී කරුණාගම

ඩී. එස්. සේනානායක ජාතික පාසල

නිපුණතාව : 5.0 ශ්‍රී ලාංකේය නර්තන සාම්ප්‍රදාය හා සබැඳි ඓතිහාසික හා සංස්කෘතික පසුබිම අධ්‍යයනය කරමින් ජාතික උරුමය රැක ගැනීම සඳහා ක්‍රියා කරයි

නිපුණතා මට්ටම : 5.1 ශ්‍රී ලාංකේය නර්තන කලාව හා සබැඳි ඓතිහාසික පසුබිම විස්තර කරයි.

නර්තන කලාවේ නූතන ප්‍රවණතා

1934 වර්ෂයේ රවිද්‍රනාත් තාගෝර් තුමාගේ පැමිණීමත් සමඟ නර්තන කලාවේ නව ප්‍රබෝධයක් ඇති වීමට පසුබිම සකස් විය.

- අධ්‍යාපනික වශයෙන් ඇති වූ නව ප්‍රවණතා
  - සමාජ අවශ්‍යතා හා ආකල්ප මත ඇති වූ ප්‍රවණතා
  - ප්‍රාසංගික කලාවක් ලෙස ඇති වූ නව ප්‍රවණතා
  - නව තාක්ෂණික ක්‍රමෝපායන් පදනම් කරගෙන ඇති වූ නව ප්‍රවණතා
  - විවිධ සංස්කෘතීන්ගේ බලපෑම හේතුකොට ගෙන ඇති වූ නව ප්‍රවණතා
- අධ්‍යාපනික වශයෙන් ඇති වූ නව ප්‍රවණතා
- 1936 වර්ෂයේ ගාන්ධර්ව සභාව ආරම්භ කොට ගාන්ධර්ව විභාගය ආරම්භ කිරීම.
  - 1943 වර්ෂයේ ප්‍රථමයෙන් පාසල්වල නර්තන විෂය ඉගැන්වීම ආරම්භ වීම.
  - 1952 වර්ෂයේ රජයේ ලලිත කලායතනය ආරම්භ කිරීම.
  - 1956 වර්ෂයේ සංස්කෘතික දෙපාර්තමේන්තුව ආරම්භ කිරීමෙන් පසු කලායතන බිහිවීම.
  - 1972 වර්ෂයේ රජයේ පාසල් වලට සෞන්දර්ය විෂය අනිවාර්ය වීම සහ එම වර්ෂයේම සෞන්දර්ය ගුරුවරුන් පුහුණු කිරීම සඳහා ගිරාගම සෞන්දර්ය ගුරු විදුහල ආරම්භ කිරීම.
  - 1952 වර්ෂයේ ආරම්භ කළ රජයේ ලලිත කලායතනය උසස් අධ්‍යාපනය සඳහා 1974 වර්ෂයේ දී කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය අනුබද්ධ කොට සෞන්දර්ය අධ්‍යයන ආයතනය ආරම්භ කිරීම.
  - 1978 වර්ෂයේදී අපොස උසස් පෙළ විෂය ධාරාවට නර්තන විෂය ඇතුළත් කිරීම.
  - 1986 වර්ෂයේ දී ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනය යටතේ සෞන්දර්ය දෙපාර්තමේන්තුව පිහිටවීමෙන් විෂය නිර්දේශ ගුරු මාර්ගෝපදේශ සකස් කිරීම හා ආරම්භ කිරීම.
  - නර්තන කලාව හා බැඳි විවාර කලාවක් බිහි වීම හා පාසල් අතර වර්ෂයක් පාසා සමස්ත ලංකා නර්තන තරග පැවැත්වීම.
  - කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලයට අනුබද්ධව තිබූ සෞන්දර්ය අධ්‍යයන ආයතනය 2005 වර්ෂයේදී සෞන්දර්ය කලා විශ්වවිද්‍යාලය නමින් ස්වාධීන පූර්ණ විශ්ව විද්‍යාල බවට පත්වීම.
  - ඒ තුළින් නර්තන විෂය සඳහා ආචාර්ය මහාචාර්යවරුන් බිහිවීම සහ උසස් අධ්‍යාපනය සඳහා විදේශගත වීමට අවස්ථා උදා වීම සිදු විය.
  - පර්යේෂණ මගින් විවිධ නර්තන කෘති රචනා වීම වැනි බොහෝ අධ්‍යාපනික නව ප්‍රවණතා ඇතිවීම.

සමාජ අවශ්‍යතා හා ආකල්ප මත නර්තනය ඇති වූ නව ප්‍රවණතා

- විවිධ ආයතන බිහිවීම
සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථාන, ජාතික තරුණ සේවා සභාව,
- නර්තන කණ්ඩායම් බිහි වීම
රාජ්‍ය නර්තන කණ්ඩායම, ත්‍රිවිධ හමුදා හා පොලිස් නර්තන කණ්ඩායම්, පළාත් නර්තන කණ්ඩායම්, පෞද්ගලික නර්තන කණ්ඩායම්
- විවිධ උත්සව සඳහා නර්තනය යොදා ගැනීම
මංගල උත්සව, පිළිගැනීමේ උත්සව, සමාරම්භක උත්සව, පෙරහැර හා සන්දර්ශන.
- කාන්තාවන් සිග්‍ර ලෙස නර්තන කලාවට යොමු වීම.

ප්‍රාසංගික කලාවක් ලෙස ඇති වූ නව ප්‍රවණතා

- ශාන්තිකර්ම තුළ තිබූ නර්තන අංග ප්‍රාසංගික නර්තන අංගයන් ලෙස නිර්මාණය කර වේදිකාවේ ප්‍රදර්ශනය කිරීම.
- දේශීය නර්තනයට මුද්‍රා නාට්‍ය ඉහිනළු වැනි නර්තන ක්‍රම ඇතුළත් වීම.
- නව නිර්මාණාත්මක වන්නම් නව ගැමි නැටුම් බිහිවීම.
- විවිධ අවස්ථා, සිද්ධීන්, කර්මාන්ත ඇසුරෙන් නර්තන නිර්මාණය වීම.
- රංගවස්ත්‍රාභරණ විචිත්‍ර ලෙස නිර්මාණය කිරීම හා සාම්ප්‍රදායික අංගභාර වලට නොගැනෙන නිදහස් වලන රටා නර්තනය සඳහා යොදා ගැනීම.

නව තාක්ෂණික ක්‍රමෝපායන් තුළින් ඇති වූ ප්‍රවණතාව

• රූපවාහිනිය වැනි දෘශ්‍ය මාධ්‍ය බලපෑමෙන් ඇති වූ නව ප්‍රවණතා
(ප්‍රවීණ ශිල්පීන් සහභාගී වන සාකච්ඡා වාර්තා වැඩසටහන් විකාශය වීම, නර්තන තරග පැවැත්වීම, විනිශ්චය සඳහා SMS මනාප ලබා ගැනීම, වෙළඳ ප්‍රචාරක කටයුතු සඳහා නර්තනය යොදා ගැනීම, ජාතික සමගිය ගොඩ නැංවීම සඳහා නර්තන අංග ඇතුළත් වැඩසටහන් ප්‍රචාරය කිරීම, විඩියෝ නර්තනය නමින් නව විශේෂ ක්ෂේත්‍රයක් බිහිවීම)

- අන්තර්ජාලය මගින් ඇති වූ ප්‍රවණතා

(ලොව පවතින ඕනෑම නර්තනාංගයක් නැරඹීමට හැකි වීම, එලෙස ලබා ගන්නා අත්දැකීම් දේශීය නර්තනය සමඟ සම්බන්ධ කරගැනීම, ජාත්‍යන්තර අවධානය ලබා ගැනීමට හැකි වීම, අඩු පිරිවැයකින් වැඩි ප්‍රේක්ෂක ප්‍රමාණයක් වෙත නිර්මාණ ඉදිරිපත් කිරීමේ හැකියාව, දුරස්ථ අධ්‍යාපනය, මාර්ගගත ඉගැන්වීම් තුළින් ගුණාත්මක විෂය දැනුමක් ඇති කර ගැනීමට හැකි වීම)

- වෙනත් තාක්ෂණික ක්‍රමෝපායන් මගින් ඇති වූ ප්‍රවණතා

(ආලෝකනය සඳහා අධි තාක්ෂණික උපකරණ භාවිතය, පසුබිම් අලංකරණය සඳහා ප්‍රක්ෂේපණ යන්ත්‍ර, LED තිර යොදා ගැනීම, smoke machine, haze machine, snow machine, fire gun, cable, වලනය විය හැකි උප වේදිකා භාවිතය)

- විවිධ ශිල්ප ක්‍රම වේග නිරූපණය සඳහා යොදා ගැනීම

- නව ශබ්ද තාක්ෂණය යටතේ බෙර හඬ පාලනය ගායනා ඉස්මතු කිරීම වැනි අවස්ථාවලදී තාක්ෂණය යොදා ගැනීම.
- කලින් සකසන ලද තැටිගත කරන ලද සංගීතය යොදා ගැනීම.
- රංග වස්ත්‍රාභරණ සඳහා ශිල්ප ක්‍රම භාවිතා කිරීම.

විවිධ සංස්කෘතීන්ගේ බලපෑම හේතුකොට ගෙන ඇති වූ නව ප්‍රවණතා

- භාරතීය නර්තනයන් ගේ බලපෑම නිසා ප්‍රකාශනාත්මක නර්තන කලාවක් ඇති වීම.
- ගෝලීයකරණය ප්‍රතිඵල ලෙස බටහිර වලන රටාව හා සම්බන්ධ වීම.
- අපරදිග සංස්කෘතියේ බලපෑම නිසා නිදහස් අංග වලන රටාවෙන් යුත් සමකාලීන නර්තන ක්‍රම ඇති වීම.
- නර්තන රවනා, ඇඳුම් පැළඳුම්, වේගනිරූපන, පසුතල නිර්මාණ භාවිතයන් විදුලි ආලෝක ක්‍රම පසුබිම් සංගීත යන සියලු අංග සඳහා විවිධ සංස්කෘතීන්ගේ බලපෑම ලැබී ඇත.

කාර්ය පත්‍රිකාව.

➤ හිස්තැන් පුරවන්න.

1. රවිද්‍රනාත් තාගෝර් මහතා ලංකාවට පැමිණියේ..... වසරේදීය.
2. උසස් පෙළ විෂය මාලාවට නර්තන විෂය ඇතුළත් වූ වර්ෂය ලෙස..... දැක්විය හැක.
3. 1936 වර්ෂයේදී..... විභාග ය ආරම්භ කරන ලදී.
4. වර්තමානයේ ප්‍රධාන දෘෂ්‍ය මාධ්‍යයක් ලෙස..... ගත හැක.
5. සෞන්දර්ය විශ්ව විද්‍යාලයේ බිහිවූයේ..... වසරේදීය.

➤ A කොටසට අදාළ වචනය හා සම්බන්ධ කොටස B කොටසෙන් තෝරා නිවැරදි ලෙස යා කරන්න

A.	B
6. සංස්කෘතික දෙපාර්තමේන්තුව.	1952
7. ගිරාගම ගුරු විදුහල.	1956
8. සෞන්දර්ය අධ්‍යයන ආයතනය.	2005
9. රජයේ ලලිත කලායතනය.	1972
10. සෞන්දර්ය විශ්වවිද්‍යාලය.	1974

11. නර්තන කලාවේ ඇති වූ නව ප්‍රබෝධයේ නිසා සිදු වූ ප්‍රවණතා තුනක් ලියන්න.
12. 70 දශකයේ අධ්‍යාපනික වශයෙන් නර්තන කලාවේ සිදු වූ වටිනාකම පෙළගස්වන්න.
13. ශ්‍රී ලාංකේය නර්තන ශිල්පීන් අන්තර්ජාතික තලයට පිවිසීම නර්තන කලාවට බලපෑ ආකාරය පිළිබඳ කරුණු දක්වන්න.
14. තාක්ෂණික දියුණුව නිසා නර්තන කලාවේ ප්‍රබෝධයක් ඇති වීමට බලපෑ කරුණු පිළිබඳ විස්තර කරන්න.
15. සාමාජීය අවශ්‍යතා සඳහා නර්තනය භාවිතා කරන අවස්ථා මොනවාද?

නර්තනය

11 ශ්‍රේණිය.

11 වාරය

ගුරුභවතාගේ නම : ඩී.ඩී.එස්. පුෂ්පලතා.

අම්/ බණ්ඩාරනායක බාලිකා ජාතික පාසල

නිපුණතාවය : 7.0 අත්දැකීම් ඇසුරු කරගනිමින් විවිධ කලාංග නිර්මාණය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම : 7.2 වර්ත ස්වභාව ප්‍රදර්ශනය වන පරිදි අංගරචනය කරයි.

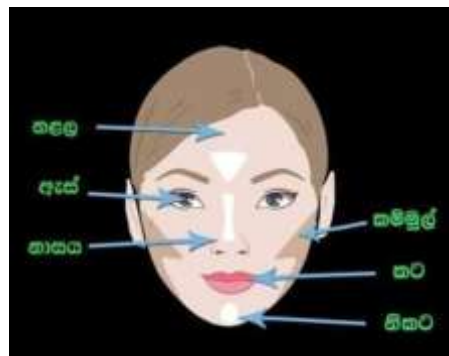
7.2.2. සත්ව වර්ත සඳහා සරල අංග රචනයක් කරමු.

අංග රචනය

- වේග නිරූපණයේ දී වැදගත් වන “නළල, ඇස්, කන්, සහ අත් පා” යන අංග වර්ණ හා හැඩතල උපයෝගී කරගනිමින් අවශ්‍ය ආකාරයට හැඩ ගැන්වීම අංග රචනය යි.
- කිසියම් නළුවකු හෝ නළියක, නර්තන ශිල්පියකු හෝ ශිල්පියකුගේ රංග වස්ත්‍රාභරණ නොවැසුනු කොටස් වර්තය ස්වභාවයටත් රංගාලෝකයටත් සරිලන පරිදි සකස් කිරීම අංගරචනය යි.
- නර්තනයකදී නර්තන ස්වරූපයට අවශ්‍ය පරිදි සුන්දරත්වයත් මතු කිරීමටත් විදුලි ආලෝකය ඉදිරියෙහි වඩාත් හොඳින් කැපී පෙනීමටත් අවශ්‍ය ආකාරයෙන් වර්ණ ආලේපනයන් සැරසීම අංග රචනය යි.

අංග රචනය කරනු ලබන මුහුණේ ප්‍රධාන කොටස්

අංග රචනය කිරීමේ විධි ක්‍රම

1. සරල අංග රචනය (ස්වභාවික අංගරචනය) - කෙනකුගේ බාහිර ස්වරූපය ඒ අයුරින් ඉදිරිපත් කරන අංග රචනයයි.

- වර්තමාන අංග රචනය - බාහිර ස්වරූපය වෙනස්කර වර්තමාන අවශ්‍ය පරිදි සකස් කර ගන්නා අංග රචනය වර්තමාන අංග රචනයේදී පදනම් ආලේප කර ඒ මත යෙදුම් ඉරි රැලි ආදියෙන් සත්‍ය රූප මතු කරයි.

- ශෛලිගත අංග රචනය - රැවුල් කොණ්ඩා සැරසිලි ආදිය උපයෝගී කර ගනිමින් කිසියම් ශෛලියක අනුව කෙරෙන අංග රචනය යි.

- විකාරරූපී අංග රචනය - විහිලු විකාරරූපී ලෙස යොදා ගන්නා අංග රචනය යි.

අංග රචනය සඳහා යොදා ගන්නා ආලේපන

- පදනම් ආලේපන (foundation cream) - පළමුවෙන් සමෙහි වන්නේ සඳහා ආලේප කරයි සමෙහි වර්ණය අනුව අංකනය කර ඇත.

2. ලයිනින් කලර්ස් (lining colours) - විවිධ හැඩ, රූප, වර්ණ මතු කිරීම සඳහා භාවිතා කරයි.

3. තොල් ආලේපන (lipstick) - දෙතොල් මත ආලේප කරයි. විවිධ වර්ණවලින් යුක්ත ය.

4. ආලේපන පැන්සල් (makeup pencil) - රේඛා ඇඳීමටත් හැඩතල මතු කිරීමටත් භාවිතා කරයි.

5. පවුඩර් පෑ (powder puff) - අංග රචනයෙන් පසු මුහුණ මත සුළු වශයෙන් ආලේප කරයි.

6. දත් වර්ණ (tooth enamel) - දත් වර්ණ කිරීම සඳහා භාවිතා කරයි.

7. අයි ලයිනර් (eye liners) - ඇස් වටා ඇඳීමට භාවිතා කරයි.

8. ඇයි ෂැඩෝ (eyeshadow) - ඇඟි බැම හා ඇස් පිහාටු අතර අක්ෂි කලාපයේ ගල්වයි.

9. අයි ලෑෂර්ස් (eyelashes) - කෘත්‍රිම ඇස් පිහාටු වේ. මැලියම් ගල්වා ඇස් පිල්ලමේ අලවනු ලබයි.

10. නෝස් පොට්ටි (nose potty) - මෙය ක්ලේ විශේෂයකි. නාසය, නිකට, කම්මුල් ආදී කවර ස්ථානයක් වුවද නෝස් පොට්ටි භාවිතයෙන් හැඩය වෙනස් කළ හැකිය.

11. ක්‍රේප් හෙයා (crape hair) - රැවුල් ආදිය දැමීමට යොදා ගත හැකිය සුදු, කළු, දුඹුරු ආදී වර්ණ වලින් ඇත.

- දුවේ පුතේ ඉහතින් දක්වන්නට යෙදුණු අංගරවනා ද්‍රව්‍ය සහ උපකරණ යොදා ගනිමින් අංගරවනා සිදු කරන ආකාරය අන්තර්ජාලය ඔස්සේ නැරඹිය හැකිය. එසේ නරඹා මෙම කාර්ය පත්‍රිකාවට පිළිතුරු සපයන්න.

කාර්ය පත්‍රිකාව

➤ හිස්තැන් පුරවන්න.

1. අංග රවනයේදී මූලික වශයෙන් මුහුණේ යොදන ආලේපය ..... වේ.
2. අංග රවනයේදී රේඛා ඇඳීමට යොදා ගන්නේ..... පැන්සල් ය.
3. අංග රවනයේදී තොල් ආලේපන වලට ඉංග්‍රීසි භාෂාවෙන් හඳුන්වන නම.....වේ.
4. අංග රවනා කිරීමෙන් පසුව මුහුණේ මේකප් ඉවත් කිරීම සඳහා..... යොදාගැනේ.
5. අංග රවනයේදී සමෙහි වර්ණය අනුව..... ආලේප කරයි.

➤ පිළිතුරු ලියන්න.

1. අංගරවනය යනු කුමක්ද?
2. අංග රවනය බෙදන ආකාරය දක්වන්න.
3. අංග රවනය සඳහා අවශ්‍ය ආලේපන වර්ග පහක් ලියන්න.
4. අංග රවනය සඳහා අවශ්‍ය උපකරණ මොනවාද?
5. අංග රවනය කිරීමෙන් නළුවාට ,නිලියට ඇති ප්‍රයෝජන දෙකක් ලියන්න.
6. සත්ත්ව වර්ග අංග රවනා සඳහා භාවිතා කරන ආලේපන ද්‍රව්‍ය දෙකක් නම් කරන්න.
7. වේදිකා නර්තනයකට සුදුසු සරල අංග රවනයක් කිරීමට ප්‍රායෝගිකව හුරුවන්න.
8. සත්ත්ව වර්තයක් අංග රවනය කිරීමට ප්‍රායෝගික වශයෙන් ඉදිරිපත් වෙන්න.
9. අංග රවනා ශිල්පියෙකු තුළ තිබිය යුතු ගුණාංග දෙකක් ලියන්න.
10. අංග රවනය කිරීමේ මුහුණු ප්‍රධාන කොටස් මොනවාද යන්න රූප සටහනකින් පෙන්වන්න.

<p>11 ශ්‍රේණිය</p> <p>ගුරුහවතාගේ නම : W.G. චින්තා පෙරේරා මිය</p>	<p>නර්තනය</p> <p>III වාරය</p>	<p>අම්/ සඳ්ධානිස්ස මහා විද්‍යාලය</p>
--	--------------------------------------	--------------------------------------

නිපුණතාව 2.0 : නර්තනය හා බැඳි මූලධර්ම අනුගමනය කරමින් ප්‍රායෝගික කුසලතා ප්‍රදර්ශනය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම : 2.3 ප්‍රස්තාරයේ විධි ක්‍රම අනුගමනය කරයි.

ප්‍රස්තාරකරණය

ප්‍රස්තාරකරණය යනුවෙන් හඳුන්වන්නේ කිසියම් ලිඛිත සන්නිවේදන ක්‍රමයකි. ඒ අනුව යම් ගායනයක් හෝ වාදනයක් නැතිනම් ගායනය කල යුත්තේ කවර තාල ලක්ෂණ තබා ගනිමින්ද යන්නෙන් අවබෝධ කොට ගත හැකිය. නර්තනයේදී මෙය පද ප්‍රස්තාර යනුවෙන් හැඳින්වේ. එමගින් ගායනයේ පද වෙන් වන ආකාරය හා තාල රූප පෙන්වා දීමේ හැකියාව ඇත.

කඩු නර්තනය හා බැඳි කවි ප්‍රස්තාර කිරීම

/			/			/			/		
1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
රො	සිස්	-	ච	භ	ර	දෙ	ති	ති	ර	කු	රු
ච	භ	-	ම	කු	-	රු	-	-	එ	දි	ත
ලෙ	සිස්	-	සි	පි	ති	නො	සැ	ලී	-	ම	ත
මෙ	ර	-	අ	යු	-	රු	-	-	-	-	-
අ	තිස්	-	ක	ග	ද	ච	ලී	භ	ද	ලෙ	ත
ලෙ	භ	-	ඉ	කු	-	රු	-	-	සො	දි	ත
ර	ලුම්	-	වා	-	ත	ට	ති	ක	ඩු	භ	ර
ම	ර	-	රු	සි	-	රු	-	-	-	-	-

මෝල්ගස් කවි ප්‍රස්තාර කිරීම

/			/			/			/		
1	2	3	1	2	3	1	2	3	1	2	3
ර	සේස්	-	රු	ච	සෙ	ච	භ	-	-	-	-
රු	පිස්	-	ද	ලේ	-	දේස්	-	-	-	-	-
ර	සේස්	-	ම	ර	සි	ග	භ	-	-	-	-
ච	ච	භ	ර	සා	-	දේස්	-	-	-	-	-
ර	සේස්	-	ම	භ	පි	ලො	ච	-	-	-	-
නො	ර	ර	භ	මා	-	දේස්	-	-	-	-	-
ර	සේස්	-	දෙ	නො	ත	පි	ලී	-	-	-	-
මෝල්	-	-	ලෙ	තා	-	දේස්	-	-	-	-	-

ග්‍රහපන්ති කවි ප්‍රස්තාර කිරීම

/				/				/				/			
1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4
+	ලුක්	ර	ද	සා	-	ච	ච	-	ඉ	ලුල්	පි	මා	-	නො	ච
+	සිරු	දෙ	පි	අ	පි	ච	ති	-	වස්	සේස්	-	-	-	-	-
+	රස්	සි	පි	ච	භ	ලෙ	ත	-	සුර	ත	ද	රු	-	ලෙ	ත
+	සුර	භ	කු	පි	ච	ච	ච	-	ලුක්	සේස්	-	-	-	-	-
+	ඇසි	ලුම්	-	රේස්	-	ඳ	ත්	-	ලුල්	ර	ද	මා	-	ති	සි
+	පි	ලුක්	ත	ලස්	-	ච	ච	-	මේස්	සේස්	-	-	-	-	-
+	ලුක්	ර	ද	සා	-	වෙස්	-	-	සිරු	දෙ	පි	ච	ච	ලා	-
+	ලුක්	මේ	-	දො	භ	ඳ	ර	-	ලස්	සේස්	-	-	-	-	-

	^			/				^			/			
	1	2	3	1	2	3	4	1	2	3	1	2	3	4
කපතිරම	රු	උ	ඔ	ඊ(ඊ)	-	ඔ	ඔ	ඔ	ඔ	ඔ	ඔ	-	ඔ	-
	ඔ	-	ඔ	ඊ(ඊ)	-	ඔ	ඔ	ඔ	ඔ	ඔ	ඔ	-	ඔ	-
	රු	උ	ඔ	ඊ(ඊ)	-	ඔ(ඔ)	-	රු	උ	ඔ	ඔ	ඔ	ඔ	ඔ
	ඔ	-	ඔ	ඊ(ඊ)	-	ඔ	ඔ	ඔ	ඔ	ඔ	ඔ	-	ඔ	ඔ
පිරුමාරු	1	2	3	1	2	3		1	2	3	1	2	3	
	ඊ(ඊ)	ඔ(ඔ)	ඔ(ඔ)	ඊ(ඊ)	ඔ(ඔ)	ඔ(ඔ)		ඊ(ඊ)	ඔ(ඔ)	ඔ(ඔ)	ඊ(ඊ)	ඔ(ඔ)	ඔ(ඔ)	
	රු	උ	ඔ	ඊ(ඊ)	-	ඔ(ඔ)	-	ඔ	ඔ	ඔ	ඔ	-	ඔ	-
	ඔ	-	ඔ	ඊ(ඊ)	-	ඔ(ඔ)	-	ඔ	ඔ	ඔ	ඔ	-	ඔ	-
අඩවි	ඔ	-	ඔ	ඊ(ඊ)	-	ඔ(ඔ)	ඔ(ඔ)	ඔ	ඔ	ඔ	ඔ	-	ඔ	-
	-	-	-	ඊ(ඊ)	ඔ(ඔ)	ඔ(ඔ)	ඔ(ඔ)	ඔ	ඔ	ඔ	ඔ	-	ඔ	-
	ඔ	-	ඔ	ඊ(ඊ)	ඔ(ඔ)	ඔ(ඔ)	ඔ(ඔ)	ඔ	ඔ	ඔ	ඔ	-	ඔ	-
	ඔ	-	ඔ	ඊ(ඊ)	ඔ(ඔ)	ඔ(ඔ)	ඔ(ඔ)	ඔ	ඔ	ඔ	ඔ	-	ඔ	-

උඩරට කුඳාංක ගතදොං වට්ටම

	^		^		/				^		^		/			
	1	2	1	2	1	2	3	4	1	2	1	2	1	2	3	4
පිරිමේ පදය	+	+	+	+	ඔ	උ	-	ඔ	ඔ	ඔ	ඔ	ඔ	ඔ	ඔ	ඔ	ඔ
1 පදය	+	+	+	+	ඔ	උ	-	ඔ	ඔ	ඔ	ඔ	-	ඔ	උ	-	ඔ
කපතිරම	+	+	+	+	ඔ	-	ඊ(ඊ)	-	ඔ(ඔ)	-	ඔ	-	ඔ	-	ඔ	-
අඩවි	+	+	+	+	ඔ(ඔ)	-	ඊ(ඊ)	-	ඔ(ඔ)	ඔ	ඔ	ඔ	ඔ	ඔ	ඔ	ඔ

2 පදය	+	+	+	+	කුං	දං	-	ත	ග	ත	දොං	-	කු	දං	-	ත
කස්තිරම	+	+	+	+	තක්	-	ජිත්	-	ත	ත	ජිත්	-	තක්	-	ජිත්	-
අඩවිව	+	+	+	+	තක්	-	තො	ඟ	ත	ත	තො	ඟ	තක්	තව	තරි	කිට
	ත	ත	තො	ඟ	ත	ත	ට	ජි	ත	ට	තො	ඟ	ජිත්	තව	තරි	කිට
	ත	ත	තො	ඟ	තා	-	කු	ජිත්	-	ත	ග	ත	දො	ඟ	කි	ට
	තරි	කිට	කුන්	දන්	තා	-										

කාර්ය පත්‍රිකා

➤ නිවැරදි පිලිතුර යටින් ඉරක් අදින්න .

1. නර්තන, වාදන, ගායනයේදී ප්‍රස්තාරය යනු,
  1. ගණිත ක්‍රමයක් අනුව ලේඛනගත කිරීමයි.
  2. ප්‍රායෝගිකව නර්තනය කරන අයුරු ලියා දැක්වීමයි.
  3. මාත්‍රා අනුව නර්තනය කිරීමයි.
  4. නර්තන විධික්‍රම අනුගමනය කිරීමයි.
2. මාත්‍රා 2+2+4 තාල රූපයට අයත් වට්ටම වනුයේ,
  1. දොංජිංග ගත දොංත වට්ටම
  2. කුදාංග ගත දොං වට්ටම
  3. ගොග් ගොග් ජිං ජිංගත වට්ටම
  4. කුද කුජිගත වට්ටම
3. රතෝ රුව සෙ වත රුවින් දිලේ දෝ යන කවිය අයත් තාල රූපය වන්නේ,
  1. මහ තනි තිත
  2. සුළු මැදුම් දෙතිත
  3. සුළු තනි තිත
  4. මැදුම් තනි තිත
4. තාකු තක්කුං තරිකිට තකුද තජ්ජෙං මෙය,
  1. මාත්‍රා 2+3 දෙතිතේ අඩවිවකි.
  2. මාත්‍රා 2+4 දෙතිතේ අඩවිවකි.
  3. මාත්‍රා 3+4 දෙතිතේ අඩවිවකි.
  4. මාත්‍රා 3 තනි තිතේ අඩවිවකි.
5. තිත් තෙයි යන්න සංකේතවත් කරන්නේ,
  1. ^ /
  2. / ^
  3. //
  4. ^ ^

➤ හිස්තැන් පුරවන්න.

01. තිත යන්න හඳුන්වන තවත් නමකි .....
02. ඉන්ද්‍ර දිසාවට ඉඹුල් විමානෙට යන ග්‍රහ පංති කවිය මාත්‍රා ..... තාලයට ගායනා කල හැකිය
03. ප්‍රස්තාරකරණයේ දී නොඇදෙන අක්ෂර හැඳින්වෙනුයේ ..... අක්ෂර නමිනි.
04. නිශ්ශබ්ද මාත්‍රා දැක්වීම සඳහා..... ලකුණ යොදා ගනී.
05. තාලය මැනීමට යොදා ගන්නා මිණුම් දණ්ඩ..... නම් වේ.

➤ මේවා ප්‍රස්තාර කරන්න.

01. කඩු නැටුමට අයත් කවියක් ප්‍රස්තාර කරන්න.
02. ඔබ කැමති මෝල්ගස් නැටුමට අදාල කවියක් ප්‍රස්තාර කරන්න.
03. “ඉන්ද්‍ර දිසාවට ඉඹුල් විමානෙට” යන කවිය මාත්‍රා 4 තාලයට ප්‍රස්තාර කරන්න.
04. මාත්‍රා 2 + 2 + 4 තාලයට අඩවිවක් ප්‍රස්තාර කරන්න.
05. “තත්ත තරිතරි තතරි තරිතරි” අඩවිව 3+4 තාලයට ප්‍රස්තාර කරන්න.

නර්තනය

11 ශ්‍රේණිය

111 වාරය

ගුරුභවතාගේ නම: ආර්.එම්.සී. රාජපක්ෂ කලාප අධ්‍යාපන කාර්යාලය, අම්පාර.

නිපුණතාව : 2.0. නර්තනය හා සබැඳි මූලධර්ම අනුගමනය කරමින් ප්‍රායෝගික කුසලතා ප්‍රදර්ශනය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම: 2.4. රස හා භාව විස්තර කරයි.

රසභාව

විවිධ අවස්ථා අනුව මිනිසා තුළ ඇතිවන උද්දීපනයන් රසභාව යනුවෙන් සරලව හැඳින්විය හැකියි. රසභාවය පිළිබඳ පෙරදිග මතවාදයන් අතර ප්‍රධාන තැනක් ගනු ලබන්නේ භාරතීය සංකල්පයයි. ඒ අනුව භරතමුණිගේ නාට්‍ය ශාස්ත්‍රය හා නන්දි කේශ්වරයන්ගේ අභිනය දර්පණ යන කෘති වල රස පිළිබඳ විස්තර කර ඇත.

රස ඉදිරිපත් කිරීමේදී එම රසය උද්දීපනය සඳහා මුල් වන්නේ භාවයයි. ආංගික හා සාත්වික අභිනය තුළින් භාවය ප්‍රකාශ වේ. මෙම භාව ඇසුරුකොටගෙන රස නිෂ්පන්නිය සිදුවේ. ස්ථායීභාව යනු සිතේ ස්ථාවරව පවතින හැඟීමකි. මෙම ස්ථායී භාවයන් අවස්ථානුරූපීව වෙනස් වන අතර එමඟින් රස ජනනයක් සිදුවේ.

භරත මුණිගේ නාට්‍ය ශාස්ත්‍රයට අනුව භාව 8 කි. එම එක් එක් භාවය මුල් කොටගෙන රස 8 ක් උපදින බව ඔහු පෙන්වාදෙයි. ශංකුස පඬිවරයා මෙම රස 8 ට ශාන්ත රසය නමින් තවත් රසයක් එකතු කළේය. එසේ රසයන් නවයක් වූ හෙයින් නවනඵ රස (නව නාට්‍ය රසය) නම් විය.

අපරදිග විචාරකයින් ද රසභාව පිළිබඳ විවිධ මත දක්වා ඇත. ජලේටෝ, ඇරිස්ටෝටල් එවැන්නන්ය. නව නඵ රස හා ස්ථායී භාවයන් මෙසේ දැක්විය හැකිය.

ස්ථායී භාවය	රසය
1. රති	ශාංගාරය
2. භාස	භාසා
3. ශෝක	කරුණා
4. ක්‍රෝධ	රෝද
5. උත්සාහ	වීර
6. භය	භයානක
7. ජුගුප්සා	බීභත්සා
8. විශ්ම	අත්භූත
9. ශාන්ත (ශම)	ශාන්ත

නව නළු රසය

ශාංඨාරය රසය

භාසාන රසය

කරුණා රසය

රෞද්‍ර රසය

චීර රසය

භයානක රසය

විභත්භා රසය

අත්භූත රසය

ශාන්ත රසය

සාමාන්‍ය ජීවිතයේ දී සිත තුළ යටපත්ව තිබෙන්නා වූ ස්ථායී භාවයන් යම් සිද්ධියක් හේතුවෙන් රසයක් උපදී. එසේම පරිසරයේ විවිධ ශබ්ද ඇතිවේ. ඒ අනුව ඇති වන සිතිවිලි වෙනස් වෙයි. හෘද ස්පන්දන වේගය ද ක්‍රමයෙන් අඩු වැඩි වෙයි. එම අවස්ථාවෙන් මිදුන විට එය සාමාන්‍ය දෙයක් බවට ද පත්වෙයි. එවිට මුහුණෙහි හැඟීම ද ඊට අනුරූපීව වෙනස් වෙයි. මේ අනුව මෙම සංසිද්ධිය පාදකව මුහුණෙන් මතු වන්නා වූ භාව විවිධාකාර වන බව පැහැදිලිය. එම භාව ඉස්මතු වීමේදී මුහුණේ ඉරියව් වල විවිධත්වයක් ඇතිවේ. මෙය රස භාවයයි.

කාර්ය පත්‍රිකාව

➤ නිවැරදි පිළිතුර යටින් ඉරක් අදින්න.

1. භාවයක් යනු ,
  1. නර්තන උපක්‍රමයකි.
  2. පුද්ගල සිතේ ස්ථාවරව පවත්නා හැගීමකි.
  3. අන් අය කෙරෙහි ඇතිවන හැගීමකි.
  4. සිතේ ඇතිවන ආදරයකි.
2. රසභාව පිළිබඳ හරතමුණි පඩිවරයා විසින් රචිත කෘතියකි.
  1. නෘත්‍යරත්නාකරය
  2. අභිනය දර්පනය
  3. නාට්‍ය ශාස්ත්‍රය
  4. භාව ප්‍රකාශනය.
3. හරතමුණිවරයා විසින් ඉදිරිපත් කළ රස අටට අමතරව 9 වෙනි රසය ලෙස සැලකෙනුයේ
  1. ශාංචාර රසය
  2. චීර රසය
  3. කරුණා රසය
  4. ශාන්ත රසය
4. අභිනය දර්පනය නමැති කෘතිය රචනා කරන ලද්දේ,
  1. නන්දිකේශ්වරයන්
  2. හරතමුණිවරයා
  3. හරණගනිතයන්
  4. ඇරිස්ටෝටල්
5. 9 වෙනි රසය ඉදිරිපත් කරනු ලැබූයේ ,
  1. හරතමුණිවරයා
  2. ශංකුස පඩිවරයා
  3. නන්දිකේශ්වර
  4. ජලේටෝ

➤ හිස්තැන් පුරවන්න.

1. අපට දකින, ඇසෙන, දැනෙන, ආදී ක්‍රියාවලි හේතු කොටගෙන සිතට දැනෙන සංවේදී මානසික තත්වය මුල් කොට ගෙන ..... උපදී .
2. රසය උපදින්නේ ..... මුල්කොට ගෙනය.
3. ශාන්ත (ශම) රසයට මුල් වන්නේ ..... භාවයයි.
4. උත්සාහ භාවය තුළින් ..... උපදී.
5. අංග , උපාංග සහ ..... තුළින් රසභාවයන් මතුවේ.

➤ පහත දැක්වෙන අවස්ථාවන්හිදී ඇතිවන්නා වූ භාවයන් හා රසයන් හිස්තැනට ලියන්න.

1. අලංකාර මැජීක් සංදර්ශනයක් නැරඹීමේදී උද්දීපනය වන්නේ..... භාවයයි.
2. එකවර අධික දුර්ගන්ධයක් නඟයට දැනෙන විට ඇතිවන්නේ ..... භාවයයි.
3. දරාගත නොහැකි දුකක් දැනෙන අවස්ථාවක ..... නමැති භාවය උද්දීපනය වෙයි.
4. පුද්ගලයෙකු කෙරෙහි අධික කේන්ද්‍රීයත්වයක් පැමිණි අවස්ථාවක ..... භාවය උපදී.
5. වනයේදී ඇතෙකු තමන් ඉදිරියට එනු දැකීමේදී ..... භාවය උපදී.
6. ශාන්ත ගමනින් පිටුසිඟා වඩින සාමන්තර නම දුටුවිට ඇතිවූයේ ..... රසයයි.
7. ආසාවෙන් යුතුව මල් නෙලමින් සිටි රජ කුමරිය මුහුණ තුළින් දැකිය හැකි වන්නේ ..... රසයයි.
8. පාසලේ අවසාන දින යහළුවන් හැරයාම දරාගත නොහැකිවූ විට ඔවුන් තුළ..... රසය උපදී.
9. තාත්තා අධික කෝපයකින් කෑ ගසනු දුටු මම ඔහු තුළින් දුටුවේ ..... බවකි.
10. හදිසියේ කපුටෙක් කමල්ගේ ඔළුවට ජරා කර ඇති බව දුටු ඔහුගේ මුහුණ දැකීමෙන් ..... රසය ඇති වූ අතර ඔහුට සම්ච්චලයට හිනාවුනු අය දැකීමෙන් ..... රසය ඇතිවිය.

නර්තනය

11 ශ්‍රේණිය

III වාරය

ගුරුභවතාගේ නම : Y.G.U.S. රාජපක්ෂ

අම්/ සඳ්ධානිස්ස මහා විද්‍යාලය

- නිපුණතාව : 2.0 නර්තනය හා සබැඳි මූලධර්ම අනුගමනය කරමින් ප්‍රායෝගික කුසලතා ප්‍රදර්ශනය කරයි.
- නිපුණතා මට්ටම : 2.4 සිංහල හා දෙමළ ගැමි නැටුම් පිළිබඳ තුල්‍යාත්මකව කරුණු දක්වයි.

ගැමි නැටුම් පිළිබඳ විමසමු.

සිංහල ගැමි නැටුම්

සිංහල ගැමි නැටුම් හුදෙක් විනෝදාස්වාදය පෙරදැරි කොට ගෙන නිර්මාණය වී ඇත. විධිමත් අධ්‍යාපනයක් නොලත් අපේ පැරැන්නන් ඔවුන් ලද අත්දැකීම් පෙරදැරි කරගනිමින් නර්තන නිර්මාණයේ නියැලිනි. එහිදී ජීවන වෘත්තීන්, සමාජ අවශ්‍යතා, ඇදහිලි හා විශ්වාස, ගැමි කර්මාන්ත, කෙළි සෙල්ලම් ආදිය මෙකී නර්තනයන්ට ප්‍රස්තුත වී ඇත.

(ලී, කල, කුලු, තාලම්, රබන්, වාමර, පතුරු, ... ආදී වේ.)

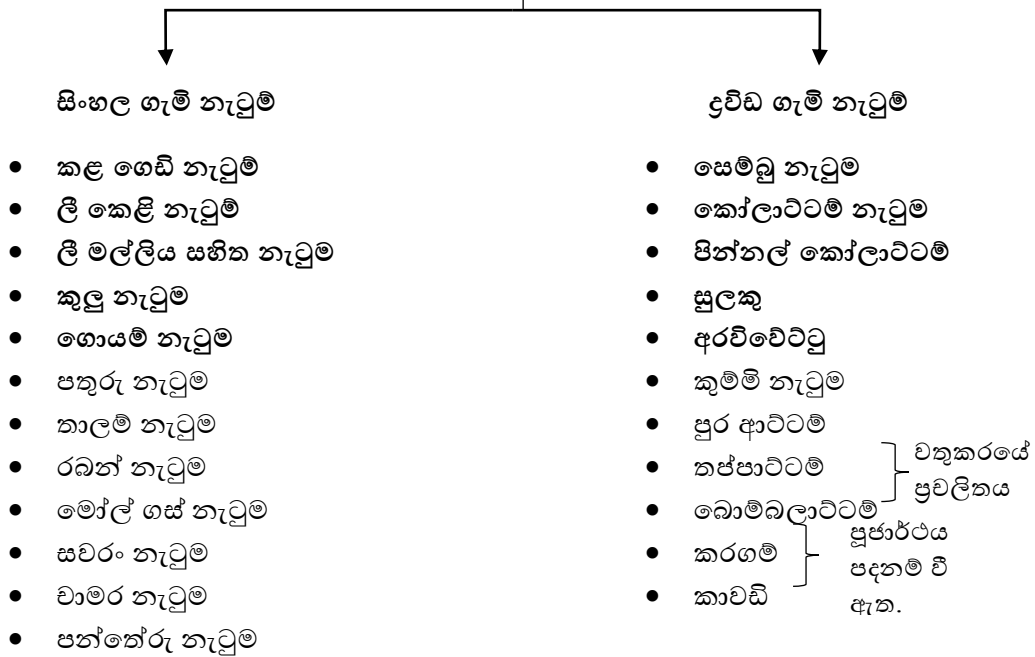

ද්‍රවිඩ ගැමි නැටුම්

ශ්‍රී ලංකාවේ උතුරු - නැගෙනහිර ප්‍රදේශ වල මෙන්ම උඩරට වතුකරයේ කම්කරු ප්‍රජාව අතර ද ඔවුන්ට ආවේණික වූ ගැමි නැටුම් සම්ප්‍රදායක් පවතී. ද්‍රවිඩ සංස්කෘතික ලක්ෂණ විදහා පාමින් නිර්මාණය වී ඇති ගැමි නැටුම් ද විනෝදාස්වාදය, ඇදහිලි හා විශ්වාස ආදිය පදනම් කරගෙන නිර්මාණය වී ඇත. ඒ අතරින් සෙම්බු, කෝලාට්ටම්, කුම්මි, කාවඩි, කරගම්, ... ආදී නර්තනයන් හැඳින්වීමට හැකිය.

ගැමි නැටුම්

ගැමි නැටුම් වල සුවිශේෂී ලක්ෂණ

- * සාමූහික , සහභාගීත්වය, පොදු ලක්ෂණයක් වේ.
- * උපකරණ භාවිතය දක්නට
- * සරල වල භාවිතය දක්නට
- * සරල නාද මාලා වලින් යුත් ගායන ඇති බව
- * සරල අංග රචනයන් හා වෙස් ගැන්වීමෙන් යුක්ත බව
- * ගායනය සහිත බව
- * විනෝදාස්වාදය අරමුණු කොට ඇති බව
- * සංස්කෘතික අත්‍යාව නියෝජනය වන බව
- * අව්‍යාජ බව හා එමකම
- * ස්ත්‍රී පුරුෂ වශයෙන් නිශ්චිත වර්ගීකරණයක් නොමැති බව

සිංහල ද්‍රවිඩ ගැමි නැටුම් වල සමාන හා අසමානතා තුළානාත්මකව දැක්වීම.

සමානතා	අසමානතා
<ul style="list-style-type: none"> • සාමූහික සහභාගීත්වය 	<ul style="list-style-type: none"> • සිංහල ගැමි නැටුම් තුළ ගායනා ප්‍රධාන වේ.
<ul style="list-style-type: none"> • උපකරණ භාවිතය 	<ul style="list-style-type: none"> • ද්‍රවිඩ ගැමි නැටුම් තුළ සංගීතය ප්‍රධාන වේ.
<ul style="list-style-type: none"> • ගායනය සරලව යොදා ගැනීම. 	<ul style="list-style-type: none"> • ද්‍රවිඩ ගැමි නැටුම් පූජාර්ථය මත නිර්මාණය වී ඇත. (කරගම්, කාවඩි)
<ul style="list-style-type: none"> • විනෝදාස්වාදය උදෙසා නිර්මාණය වීම. 	<ul style="list-style-type: none"> • ඇතැම් ද්‍රවිඩ ගැමි නැටුම් ස්ත්‍රීන්ට පමණක් නිර්මාණය වී ඇත. (කුම්මි)
<ul style="list-style-type: none"> • ඇතැම් සිංහල, ද්‍රවිඩ ගැමි නැටුම් ස්ත්‍රී පුරුෂ දෙපාර්ශවයම විසින් නර්තනය කිරීම. 	<ul style="list-style-type: none"> • සිංහල ගැමි නැටුම් තුළ අවනද්‍ය භාණ්ඩ ප්‍රධාන වේ.
<ul style="list-style-type: none"> • වාද්‍ය භාණ්ඩ භාවිතය 	<ul style="list-style-type: none"> • ද්‍රවිඩ ගැමි නැටුම් තුළ අවනද්‍ය භාණ්ඩ හා නලා වර්ග ප්‍රධාන වේ.
<ul style="list-style-type: none"> • අව්‍යාජ බව, එමකම, සරල කම ගැබ් වී තිබීම. 	<ul style="list-style-type: none"> • රංග වස්ත්‍රාභරණ වල ඒ ඒ සංස්කෘතීන්ට අයත් ලක්ෂණ දැකිය හැකිය.

	සිංහල ජන නැටුම්: රෙද්ද , හැට්ටය සරම , බැනියම ද්‍රවිඩ ජන නැටුම් : සාරිය , සාය හැට්ටය , දෝනිය (පිරිමි)
<ul style="list-style-type: none"> සිංහල ගැමි නැටුම් වලට සමාන ද්‍රවිඩ නැටුම් තිබීම. (උපකරණ, රංග වින්‍යාසයේ සමානතා ඇත.) 	<ul style="list-style-type: none"> උපකරණ හැසිර වීමේ සංස්කෘතික වෙනස්කම් ඇත. (සෙම්බු නැටුමේ කළය හිස මත ගෙන යාම, සිංහල කළ නැටුමේ කළය උකුලේ තබා ගැනීම.)
<ul style="list-style-type: none"> සරල වලන නර්තනයට යොදා ගැනීම. 	
<ul style="list-style-type: none"> සරල අංග රචනයක් යොදා ගැනීම. 	
	<ul style="list-style-type: none"> උපකරණ වල හැඩය වෙනස් වේ.

කාර්ය පත්‍රිකාව

➤ පහත දැක්වෙන රූප ඇසුරින් අසා ඇති ඇති ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න.

A

B

C

D

- ඉහත රූප අතරින් පූජාර්ථය මුල් කොට ගෙන නර්තනය කරනු ලබන්නේ .....
- ඉහත රූප අතරින් සිංහල, ද්‍රවිඩ ගැමි නැටුම් වලට සමාන නර්තන අංග ඇතුළත් රූප දැක්වෙන්නේ ..... , ...
- දේශීය කළ නර්තනයට සමානත්වයක් දැක්වෙන්නේ .....
- ද්‍රවිඩ ගැමි නැටුම් දැක්වෙන රූපය වන්නේ .....
- “ අයියනාර්” දෙවියන් පූජාවට පාත්‍ර වන නර්තන අංගය දැක්වෙන රූපය වන්නේ .....

➤ හිස්තැන් පුරවන්න.

- සුලකු දෙමළ ගැමි නර්තනය දේශීය ගැමි නැටුම් වල ..... නර්තනයට සමාන වේ.
- කෘෂිකර්මාන්තය මූලික කරගත් ..... දෙමළ ගැමි නැටුම සිංහල ..... නැටුමට සමාන වේ.
- ..... සිංහල, ද්‍රවිඩ ගැමි නැටුම් තුළ දක්නට ඇති සමාන ලක්ෂණයක් වේ.
- ද්‍රවිඩ, සිංහල ගැමි නැටුම් වල පොදුවේ ..... දෙවියන් පුද ලබයි.
- කාන්තාවන් සඳහා සුවිශේෂී ..... නැටුම ද්‍රවිඩ ගැමි නැටුමකි.

➤ පහත ප්‍රශ්න වලට පිළිතුරු සපයන්න.

- සිංහල ගැමි නැටුම් වලට සමාන ද්‍රවිඩ ගැමි නැටුම් නම් කරන්න.
- සිංහල, ද්‍රවිඩ නැටුම් වල දක්නට ලැබෙන සුවිශේෂී ලක්ෂණ ලියන්න.
- සිංහල, ද්‍රවිඩ ගැමි නැටුම් හි දක්නට ලැබෙන සමාන අසමානතා තුලනාත්මකව සසඳන්න.
- මෙකී ගැමි නැටුම් සඳහා භාවිතා කරන රංග වස්ත්‍රාභරණ හා වාද්‍ය භාණ්ඩ පිළිබඳව තොරතුරු දක්වන්න.
- සිංහල, ද්‍රවිඩ ජන නැටුම් දක්නට ලැබෙන අවස්ථා නම් කරන්න.

නර්තනය

11 ශ්‍රේණිය

III වාරය

ගුරුවරයාගේ නම : H.M. නදීකා ශීරෝමි

අම්/ සේනාගම විද්‍යාලය

නිපුණතාව : 2.0 නර්තන හා සබැඳි මූලධර්ම අනුගමනය කරමින් ප්‍රායෝගික කුසලතා ප්‍රදර්ශනය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම : 2.6 නර්තන කලාව හා අනෙකුත් කලාවන් අතර සම්බන්ධතාව විමසුමට ලක් කරයි.

නර්තන කලා අංග හඳුනා ගනිමු

නර්තන, චිත්‍ර, සංගීත, නාට්‍ය

චිත්‍ර

සංගීත

නාට්‍ය

නර්තන

- නර්තන - චිත්‍ර කලාව / නර්තනය - නාට්‍ය කලාව / නර්තනය - සංගීතය එකිනෙකට අවශ්‍ය වන්නා වූ අවිච්ඡින්න සබඳතාවක් පවතින කලාංග වේ.
- නර්තන කලාව තුළ චිත්‍ර, නාට්‍ය, සංගීතය යන කලාංග බද්ධ වී ඇත. ඒවා එකිනෙකට අත්‍ය අවශ්‍ය වේ.
- නර්තනය චිත්‍ර, නාට්‍ය, සංගීතය යන කලාංග කෙරෙහි රිද්මය පාදක වේ...

- මේ සියලු කලාවන් රසවින්දනය ජනිත කරයි.

උදා :

- නර්තනයෙන් රිද්මය හා බැඳී වලන මනෝභාව ඇතිකරයි.
- සංගීතයෙන් ශබ්ද හා ස්වර මනෝභාව ඇතිකරයි.
- චිත්‍රයක රේඛා, වර්ණ, හැඩතල මනෝභාව ඇතිකරයි.
- නාට්‍ය තුළ සතර අභිනයෙන් යුතු නිරූපණ මනෝභාව ඇතිකරයි.

නර්තන කලාව	චිත්‍ර කලාව
<div data-bbox="459 539 754 898" data-label="Image"> </div> <p data-bbox="304 880 419 907"><u>සමානතා</u></p> <ul data-bbox="352 936 802 1413" style="list-style-type: none"> • නර්තනය කිරීමට අවකාශය අවශ්‍යයි.(වේදිකාව) • නර්තනය ප්‍රාසංගික ගුණය ත්‍රීචුර කරයි. එය හැඩතල රංග වස්ත්‍රාභරණ,වර්ණ මත රඳා පවතී • නර්තනය තුළ මෝස්තර, රටා, හැඩතල ගොඩනගයි • ඇඹීම, ඇඳීම, නෙලීම නර්තනයේ දැකිය හැකිය.(බලියාග) <p data-bbox="304 1440 435 1467"><u>අසමානතා</u></p> <ul data-bbox="352 1480 786 1854" style="list-style-type: none"> • නර්තනයේ මූලික මාධ්‍ය වලනයයි. • සජීවීව ඉදිරිපත් කළ හැක. • ශරීරය මෙවලමක් ලෙස භාවිතා කර නිර්මාණ ඉදිරිපත් කරයි. • නැවත ප්‍රදර්ශනයේදී වෙනස් විය හැක. • නර්තනයේ රිද්මය වරින් වර වෙනස් වේ. 	<div data-bbox="850 539 1390 831" data-label="Image"> </div> <p data-bbox="831 880 946 907"><u>සමානතා</u></p> <ul data-bbox="879 936 1345 1413" style="list-style-type: none"> • චිත්‍රය ඇඳීමට අවකාශය අවශ්‍යයි.(පසුතලය) • චිත්‍රය ද ප්‍රස්තුතයට උචිත ලෙස වර්ණ, රේඛා හැඩතල ගැලපීම තුළ ප්‍රාසංගික බව ත්‍රීචුර කරයි. • චිත්‍රය තුළ මෝස්තර, රටා, හැඩතල, ගොඩනගයි. • ඇඹීම, ඇඳීම, නෙලීම, චිත්‍ර විෂයය තුළ දැකිය හැක. <p data-bbox="927 1440 1058 1467"><u>අසමානතා</u></p> <ul data-bbox="879 1480 1377 1816" style="list-style-type: none"> • චිත්‍රයේ මූලික මාධ්‍ය රේඛා, හැඩතල හා වර්ණ වේ. සජීවීව ඉදිරිපත් කිරීමක් නැත. • ද්‍රව්‍ය භාවිතයෙන් නිර්මාණය ඉදිරිපත් කරයි. • නැවත ප්‍රදර්ශනයේ දී වෙනස් නොවේ. • චිත්‍රයේ රිද්මය නිශ්චිත වේ.

නර්තනය	සංගීතය
 <ul style="list-style-type: none"> • නර්තනය වලනය මාධ්‍ය කොට ගනී • නර්තනය මගින් මනෝභාවය සංනිවේදනය කරයි. • නර්තනය ශ්‍රව්‍ය , දෘශ්‍ය කලාවකි. • ආංගික අභිනය මූලික වේ. • නර්තනය අලංකාර රටා ගොඩනගයි. • රංග රචනය හෙවත් පිටපත භාවිතා කරයි. 	 <ul style="list-style-type: none"> • සංගීතය ශබ්ද හා නාද මාධ්‍ය කොට ගනී • සංගීතය මගින් මනෝභාවය සංනිවේදනය කරයි. • සංගීතය ශ්‍රව්‍ය කලාවකි.(එහි මනෝභාවය මගින් විත්ත රූප මැවෙන නිසා දෘෂ්‍ය කලාවක් ලෙසද පිළිගනී.) • වාචික අභිනය මූලික වේ. • සංගීත ස්වරය අලංකාර රටා ගොඩනගයි. • ස්වර ප්‍රස්තාර භාවිතා කරයි.

නර්තනය	නාට්‍ය හා රංගකලාව
 <ul style="list-style-type: none"> • වලනය මාධ්‍ය කොට ගනී. • අවකාශය භාවිතයේ දී රිද්ම රටා, හැඩතල භාවිතා වේ. • නර්තනයේ ප්‍රාසංගික බව ත්‍රීචුර කරයි. • ඒකල හෝ සාමූහික වශයෙන් සිදුකරනු ලබන විධිමත් වලන සමූහයකි. 	 <ul style="list-style-type: none"> • රූපනය මාධ්‍ය කොට ගනී • අවකාශය භාවිතයේ දී රිද්ම රටා, හැඩතල භාවිතා වේ. • කතා පුවත් මගින් නාට්‍යයේ ප්‍රාසංගික ගුණය ඇති කෙරේ. • වර්ත මාර්ගයෙන් දිග හැරුණු සිද්ධියක් හෝ කතාවක් සතර අභිනයෙන් නිරූපණය කිරීමකි.

කාර්ය පත්‍රිකාව

➤ වගුව සම්පූර්ණ කරන්න

ඒකකය	නර්තනය	සංගීතය	නාට්‍ය හා රංග කලා	චිත්‍ර
මාධ්‍ය	චලනය	.....	.....	.....
සුවිශේෂ ලක්ෂණ 05 ක් සඳහන් කරන්න.	1. 2. 3. 4. 5.	1. 2. 3. 4. 5.		1. 2. 3. 4. 5.
එක් එක් කලාංග අතර ඇති සහසම්බන්ධතාව		නර්තනය-සංගීතය	නර්තනය - නාට්‍ය	නර්තනය - චිත්‍ර

➤ නර්තනය බොහෝ කලාවන්ගේ සම්මිශ්‍රණය වී පරිපූර්ණ වූවකි.

- .1 චිත්‍ර කලාවෙන් නර්තනයට ඇති ප්‍රතිලාභ කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.
- .2 නර්තනයේ සාර්ථකත්වයට සංගීතයෙන් ලැබෙන සහාය අගයන්න.
- .3 නාට්‍ය කලාවේ භාවිතමක ප්‍රකාශනය සඳහා නර්තනය යොදවා ගෙන ඇති ආකාරය විමසුමට ලක් කරන්න.

නර්තනය.	
11 ශේෂය	III වාරය
ගුරුභවතාගේ නම ; Y.G.U.S රාජපක්ෂ මිය	අම්/සද්ධාතිස්ස මහා විද්‍යාලය

නිපුණතාවය : 5.0 ශ්‍රී ලංකේය නර්තන සාම්ප්‍රදාය හා සබැඳි ඓතිහාසික හා සංස්කෘතික පසුබිම අධ්‍යනය කරමින් ජාතික උරුමය රැක ගැනීම සඳහා ක්‍රියා කරයි.

නිපුණතා මට්ටම : 5.2 ශ්‍රී ලංකේය නර්තන කලාවේ සාහිත්‍ය කලා පෝෂණය සඳහා දායක වූ පර්යේෂණාත්මක කෘති පිළිබඳ තොරතුරු විස්තර කරයි.

පර්යේෂණාත්මක ලේඛන / කෘති පිළිබඳ තොරතුරු අධ්‍යනය කරමු.

පර්යේෂණයක් යනු - යම් විෂය ක්ෂේත්‍රයක් විධිමත් ලෙස අධ්‍යයනය කිරීමයි.

නර්තනය පිළිබඳ ලිඛිත ග්‍රන්ථ රචනා වී ඇත්තේ විසි වැනි ශත වර්ෂයෙන් පසුවය. පාසල් විෂය මාලාවට සෞන්දර්ය විෂය ඇතුළත් වීමත් සමඟ මේ විෂය සම්බන්ධ බොහෝ විද්වතුන්ගේ අවධානය යොමු විය. සෞන්දර්ය විශ්ව විද්‍යාලය බිහි වීමත්, විශ්ව විද්‍යාල මට්ටමින් පර්යේෂණ කෘති බොහෝමයක් රචනා වීමත් හේතු කොට ගෙන බොහෝ ඵලදායී පර්යේෂණ ලේඛකයින් බිහි විය. ඵලදායී කෘති රචනා කරන ලද විද්වතුන් සිව් දෙනෙකු පිළිබඳ තොරතුරු අධ්‍යනය කරමු.

❖ **කර්තෘවරයාගේ නම - මහාචාර්ය මුදියන්සේ දිසානායක මහතා.**

- කැලණි විශ්ව විද්‍යාලයේ ප්‍රථම උපාධියක් ලබා ගැනීම.(උඩරට)
- ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලයේ ශාස්ත්‍රපති දර්ශන සූරී උපාධිය ලබා ඇත.
- ඉන්දියාවේ හාත් කණ්ඩ සංගීත විද්‍යා පීඨයේ කතක් නැටුම් පිළිබඳ උපාධිය.
- මහාචාර්ය උපාධිය ලබා ගත් ප්‍රථම ලාංකික ශිල්පියා වීම.
- සෞන්දර්ය විශ්ව විද්‍යාලයේ පීඨාධිපති වීම.
- මුද්‍රා නාට්‍ය රචකයෙක් හා ප්‍රවීණ නර්තන ශිල්පියෙකි. ලියන ලද කෘති

❖ **ලියන ලද කෘති**

	
<p>විෂය ක්ෂේත්‍රය - උඩරට නර්තන සම්ප්‍රදාය</p> <p>විෂය අන්තර්ගතය- කොහොඹා කංකාරි ශාන්ති කර්මයට අයත් සියලුම තොරතුරු</p>	<p>විෂය ක්ෂේත්‍රය - දේශීය නර්තන සම්ප්‍රදායේ විෂය අන්තර්ගතය - කොහොඹා කංකාරි ශාන්ති කර්මයේ අන්තර්ගත සියලු තොරතුරු ඇතුළත්ය (උපත් කථා , පුද ලබන දෙව්වරු, යක්කම් පහ, දාන පහ) කංකාරි විශාල සංඛ්‍යාවක් නරඹමින් තොරතුරු අන්තර්ගත කොට ඇත.</p>

❖ කර්තව්‍යවලින් නම - මහාචාර්ය ජයසේන කෝට්ටේ ගොඩ මහතා.

- පහතරට නර්තනය සම්බන්ධව කැලණි විශ්ව විද්‍යාලයේ සෞන්දර්ය අංශයෙන් ප්‍රථම උපාධිය ලබා ගැනීම.
- ඉන්දියාවේ කලා විශ්ව විද්‍යාලයේ කතක් නර්තනය පිළිබඳ ශාස්ත්‍රපති උපාධිය ලබා ගැනීම.
- සෞන්දර්ය විශ්ව විද්‍යාලයේ ප්‍රථම උපකුලපති වරයා වීම.
- නර්තන විෂය පිළිබඳ මහාචාර්ය පදවිය ලැබීම.

❖ ලියන ලද කෘති

පහතරට ආන්තිකර්ම සාහිත්‍යය (1995)	භාරතීය සම්භාව්‍ය නර්තන කලාව(2001)
 <p>විෂය ක්ෂේත්‍රය- පහතරට නර්තන සාම්ප්‍රදාය. විෂය අන්තර්ගතය - පහතරට ආන්තිකර්මවල දක්නට ලැබෙන රංග ශෛලීන් පැහැදිලි ව හා විස්තරාත්මක ව දැක්වීම. රිද්දි යාගය, සූනියම් ආන්තිය, මහසොන් සමයම, සන්නි යකුම මේවායේ නාට්‍යමය ලක්ෂණ සමයන් පිළිබඳ, පෙළපාලි හා සංනිවේදන. පිළිබඳ</p>	 <p>විෂය ක්ෂේත්‍රය - භාරතීය නර්තන සාම්ප්‍රදායෝ. විෂය අන්තර්ගතය - භරත නාට්‍ය, කථක් කථකලී හා මණිපුරි නර්තනය පිළිබඳ තොරතුරු රසභාව හා අභිනය පිළිබඳ තොරතුරු</p>

❖ කර්තව්‍යවරයාගේ නම - ආචාර්ය ශ්‍රීයානි රාජපක්ෂ මහත්මිය.

- සෞන්දර්ය විශ්ව විද්‍යාලයේ සේවය කරයි.
- ආචාර්ය උපාධියක් ලබාගත් ප්‍රථම කාන්තාව
- සබරගමු නර්තනය පිළිබඳ පර්යේෂණ කෘති රචනා කර ඇත.

❖ ලියන ලද කෘති -

<p>සබරගමු නර්තන කලාව (2000)</p> <p>විෂය ක්ෂේත්‍රය - සබරගමු නර්තන සාම්ප්‍රදාය විෂය අන්තර්ගතය - සබරගමු නැටුම් පිළිබඳ තොරතුරු දේව ශාන්ති, යක් තොවිල්, ග්‍රහ පත්ති සබරගමු වන්තම් නිශ්චිත නාද මාලාවට ප්‍රස්තාර ගත කර දැක්වීම. ශාස්ත්‍රීය නර්තන නාට්‍යමය පෙළපාලි ආදී තොරතුරු</p>	<p>සමන් දේවාල පුද සිරිත්.</p> <p>විෂය ක්ෂේත්‍රය - සබරගමු නර්තන සාම්ප්‍රදාය විෂය අන්තර්ගතය - සමන් දේවාලයේ පෞරාණික වාරිත්‍ර පෙරහැර මංගල්‍ය සහ සමන් දෙවියන් පිළිබඳ මතවාද නිවැරදි කොට දැක්වීම.</p>	<p>සබරගමු කුමාර සමයම</p>
--	---	---

❖ . කර්තව්‍යවරයාගේ නම - මහාචාර්ය නිස්ස කාරියවසම් මහතා.

- සිංහල විෂයානුබද්ධ මහාචාර්ය වරයෙකි.
- ශ්‍රී ජයවර්ධන පුර විශ්ව විද්‍යාලයේ මානව පීඨයේ පීඨාධිපති.
- කැලණි විශ්ව විද්‍යාලයේ සෞන්දර්ය අංශයේ ප්‍රථම අධ්‍යක්ෂ ධුරය දැරීම.
- නර්තනය පිළිබඳ ශාස්ත්‍රීය හා විද්‍යාත්මකව විස්තර කිරීම.

❖ ලියන ලද කෘති

<p>ශාන්ති කර්ම හා සිංහල සමාජය. (1998 දෙවන මුද්‍රණය) විෂය ක්ෂේත්‍රය- නර්තනය හා බැඳි ශාන්ති කර්ම. විෂය අන්තර්ගතය - යක් තොවිල් පත්තිනි දේවිය හා යකුන් පිළිබඳ තොරතුරු විවිධ උපත් කතා ශාන්තිකර්මවල සමාජ සම්බන්ධතාවය.</p> 	<p>රට යකුම හෙවත් රිද්දි යාගය. (1995) විෂය ක්ෂේත්‍රය - පහතරට නර්තන සාම්ප්‍රදාය. විෂය අන්තර්ගතය - රට යකුම යාගයේ, පූජා විධි රටාව රට යකුමේ එන කවි නාට්‍යමය ලක්ෂ</p>	
--	--	---

කාර්ය පත්‍රිකාව

➤ **භික්ෂූන් පුරවන්න.**

- 01 ..... ප්‍රවීණ උඩරට නර්තන ශිල්පියෙක්.
- 02 ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රථම ආචාර්ය උපාධිය ලබාගත් කාන්තාව ලෙස .....හැඳින්වේ.
- 03 රටයකුම හෙවත් රිද්දි යාගය ..... මහතාගේ කෘතියකි.
- 04 .....මහතා නර්තනය පිළිබඳ විද්‍යාත්මකව තොරතුරු දක්වා ඇත.
- 05 සමන් දේවාලයේ පුද සිරිත් පිළිබඳ .....කෘතියේ අන්තර්ගත වේ.
- 06 මහාචාර්ය මුදියන්සේ දිසානායක මහතා විසින් 1998 .....නමින් කෘතියක් රචනා කර ඇත.
- 07 .....සියවසේ සිට නර්තනය පිළිබඳ කෘති රචනා වීම ආරම්භ විය.
- 08 රසභාව හා සතර අභිනය පිළිබඳ තොරතුරු.....ග්‍රන්ථයේ අන්තර්ගතය.
- 09 නර්තනය පිළිබඳ මහාචාර්ය පදවියක් ලබාගත් කතෘවරු දෙදෙනෙකි.

1..... 2.....

- 10 පහතරට සාම්ප්‍රදාය හා සබරගමු සාම්ප්‍රදායන් පිළිබඳ කෘති රචිත කතෘවරුන් දෙදෙනෙකි .

1..... 2.....

➤ **පහත සඳහන් ප්‍රශ්න සියල්ලට පිළිතුරු සපයන්න.**

- 11 මහාචාර්ය මුදියන්සේ දිසානායක මහතා විසින් රචිත කෘති පිළිබඳ කෙටි විග්‍රහයක් කරන්න.
- 12 මහාචාර්ය ජයසේන කෝට්ටේගොඩ මහතාගේ කෘති දෙකක් පිළිබඳ කරුණු දක්වන්න.
- 13 මහාචාර්ය නිස්ස කාරියවසම් මහතා පිළිබඳ කරුණු දක්වන්න.
- 14 ආචාර්ය ශ්‍රියානි රාජපක්ෂ මහත්මිය ගේ “ සබරගමු නර්තන කළාව “ කෘතියේ අන්තර්ගත කරුණු ලියා දක්වන්න.
- 15 ඉහත දැක් වූ කතෘවරුන්ගේ වෙනත් කෘති නම් කරන්න.

නර්තනය

11 ශ්‍රේණිය

III වාරය

ගුරුභවතාගේ නම : ඩී.ඩී. සරෝජනී පුෂ්පලතා

අම්/බණ්ඩාරනායක බාලිකා ජාතික පාසල

නිපුණතාව - 7.0 විවිධ අත්දැකීම් ඇසුරු කර ගනිමින් කලාංග නිර්මාණය කරයි.

නිපුණතා මට්ටම - 7.1 ප්‍රසංගික නර්තන අංගයක් නිර්මාණය කරයි.

ගීත අනුව නර්තන නිර්මාණය කිරීම අද්‍යාතන ප්‍රසංගික කලාවන්හි බහුලව දක්නට ලැබෙන්නකි. එබැවින් එහි වලන හැසිරවීම් විවිධ ස්වරූපයෙන් කළ හැකිය. ගීතයෙහි තාල රටාව අවබෝධ කරගෙන හුදු නර්තන වලන යොදා ගනිමින් නර්තන නිර්මාණය කිරීම.

වාසනා දිනේකි මේක....

වාසනා දිනේකි මේක - පාමු තුටි සිනේ

පාමු තුටි නටමු - මේ ලී දරා අතේ
වාසනා දිනේක මහෝ

වාසනා දිනේක මේක - පාමු තුටි සිනේ

කෝමල මධුර බසිනි - මෙ ගී සාදා පවසමු
දැන් නටමු - පේලි පේලි ගැසී
රජ්ද තුටු වන මෙන්

සිරියා වා සය උරේ - අසාවී බුපති

තේජසා තිබේය දීප - ආලෝකවී
ආලෝකවී රජ්ද - බෝ ප්‍රීති වී අපේ

නට නට කිංකිනි - නාද දිමෙනි යමු පාරේ
තුනි දිද බොහෝසේ - බුපති ලක වැජඹේවා

නිතිනා නිරොගිවේවා - රාජා මේ සිංහලේ
වාසනා දිනේක මේක - පාමු තුටි සිනේ

ගීතය ඇතුළත් නාට්‍ය-වෙස්සන්තර
නූර්තිය
පදරවනය- නීතිඥ ජෝන් ද සිල්වා
ගායනය - ජෝන් ද සිල්වා නාට්‍ය
කණ්ඩායම

මෙම ගීතය තාලය මත ම නිර්මාණය වී ඇතත් රිද්මයානුකූලව ගැයෙන අනාසාතාත්මක කොටසක්ද ඇතුළත් වී ඇත. ශ්‍රී වික්‍රම නූර්තිය නමින් හැඳින්වෙන මෙම නූර්ති ගීතය රාවාසලේ මොහොට්ටාල ඇතුළු පිරිස රාජ සභාවට විත් රජ පිනවීම උදෙසා රජුගේ ගුණ ගායනා කරමින් ගයන ලද ගීතයකි. රජ වාසලේ නර්තන කණ්ඩායම ලී දෙකක් අතට ගෙන ලී කෙළි නර්තනයක ස්වරූපයෙන් නර්තනයේ යෙදී ඇති බව විද්‍යාමාන වේ

විජය කුමා තම්මැන්නේ
පිරිවර සෙත් සමගින්ගේ
සිටි සැටි දැන් සිති වෙත්ගේ
මගේ පුතා කැලවෙත්ගේ

අත්තනගල වතයේ දී
මගියෙකු හට ගිය දැන් දී
සිදු බව පැතු සඟබෝධි
සිති කරපත් සිත සැදී

ගොස් මාගම් පුර පවරා
අප මත හා දොහොත්පුරා
මාගම් රජ පරම්පරා
අැති කොට විසුච්චි එ වරා

තවුසෙකු සේ අඳු පැලඳා
පසුවරයදෙව් මත රජිඳා
මාකඳුරින් ගොඩ සිට පු
මැලුණේ වි ලක මුළු පු

ගොස් දැමිවි තැලෙහි සිට
පෙර අප සිංහලෙක් කුටි
මුති තෙසඳා ගෙනා සැටි
උබටත් දැන ගත්ට වටි

දැනත් කෙරෙත් මෙලක් දිවේ
පළමුව බොදු බැති වුවේ
අප පියතිස් තරුණ වේ
ඉගෙන ගතින් මගේ පුතේ

දෙන දිව් මුත් රට වෙනුවෙන්
පාතික දරුවන් ලැබුවෙන්
මිදි නොයෙක් සතුරු මුවෙන්
ඳක් මව් විසුචා ය සුවෙන්

ගායනය : සුදන් සමරසිංහ

විජය කුමා තම්මැන්නේ....

ගායනය - සුදන් සමරසිංහ මහතා
පදරවනය - ටිබෙට් ජාතික ඇස්. මහින්ද හිමි
සංගීත නිර්මාණය - සුදන් සමරසිංහ මහතා

- දුවේ පුතේ මේ ගීත දෙකම CD/DVD පට ආධාර කරගෙන ශ්‍රවණය කරන්න.
- ගීතයන්හි තාලය නාද මාලාවන් පිළිබඳ අවධානය යොමු කරන්න.
- මෙම ගීත වල එක් එක් කොටස් වලදී තාල රූපය වෙනස් වන හෙයින් එම වෙනස් වීම් මතකයේ රඳවා ගන්න.කිහිපවරක් ගීතය ගායනා කරන්න.
- මෙම ගීතයන්හි අරුත වටහා ගන්න.
- “වාසනා දිනේකි නේක” ලී කෙළි නර්තනයක යෙදෙමින් රජුන්ගේ තේජසත් ගුණයන් රජුගේ පිණවීමත් රජුට ආශිර්වාද කරන ලද්දකි.
- “ විජයකුමා තම්මැන්නේ” ගීතය විජය රජු තම්මැන්නා අඩවියට ගොඩ බසින විට කුවේණියද සමඟ සිටි ආකාරය එනම් ඓතිහාසික උරුමය ඉතාමත් උදාරත්වයෙන් අලංකාරවත් ලෙස ඉදිරිපත් කිරීමකි.

කාර්ය පත්‍රිකාව

- 1) වාසනා දිනේකි මේක ගීතය ඇතුළත් නාට්‍ය .....වේ.
- 2) වාසනා දිනේකි මේක ගීතය පදරවනය කළේ ..... විසිනි. වාසනා දිනේකි මේක ගීතය ගායනය කළේ ..... විසිනි.
- 3) විජය කුමා තම්මැන්නේ ගීතය පදරවනය කළේ ..... විසිනි.
- 4) විජය කුමා තම්මැන්නේ ගීතය සංගීත නිර්මාණය කළේ ..... විසිනි.
- 5) විජය කුමා තම්මැන්නේ ගීතය පිළිබඳ කෙටි විස්තරයක් කරන්න.
- 6) මෙම ගීත වලට උචිත වලන නිර්මාණය කරමින් නර්තන අංගයක් නිර්මාණ කරන්න.

නිපුණතාව : 6. 0 රසඥතා වර්ධනය සඳහා විවිධ කලාංගවල සුවිශේෂ ලක්ෂණ විචාරයට ලක් කරයි.

නිපුණතා මට්ටම : 6:2 වෙනත් සංස්කෘතීන්ට අයත් නර්තන සාම්ප්‍රදායන් අධ්‍යයනය කරමින් තොරතුරු ඉදිරිපත් කරයි.

මනිපුරි නර්තන සාම්ප්‍රදාය

- උත්තර භාරතීය ඊසාන දිග භාගයේ මනිපුරි ප්‍රාන්තයේ ප්‍රභවය ලැබූ භාරතීය නර්තන සාම්ප්‍රදායකි.
- මටසිලුටු මනාශීලීත්වයෙන් යුතු ලාසා අංග වලන භාවිතා වේ.
- ආගමික හා සාමාජීය පසුබිමක් මත ගොඩ නැගී ඇත.

මනිපුරි දේශය බිහිවීම පිළිබඳ ඇති කතා පුවත්

- ශිව දෙවියන් හා පාර්වතී දේවිය සම්බන්ධ කතා පුවත්
  - රධා හා ක්‍රිෂ්ණාගේ ප්‍රේමාන්විත කතා පුවත
- 20 න සියවසේ මුල් භාගයේදී රචිතයන් තාගෝර් තුමා ශාන්ති නිකේතනයේ විෂයක් ලෙස මනිපුරි ඉගැන්වීම ආරම්භ කර ඇත.

ප්‍රචලිත ප්‍රදේශ -: මනිපුරි ප්‍රාන්තය, උත්තර භාරතය, ඊසාන දිග භාගය, අසෑම්, ඉම්පාල් නගරය

සංගීත සම්ප්‍රදාය - උත්තර භාරතීය රාගධාරී සංගීතය

ප්‍රධාන වාද්‍ය භාණ්ඩය- පුංග්

හක්ගෙඩිය

තාලම්පට

බටනලාව

එක්රාජය

- පෙනා වාද්‍ය භාණ්ඩය
- දේවාල වල ස්ත්‍රෝත ගායනා සඳහා යොදා ගනී.
- තත් වාද්‍ය භාණ්ඩයකි.
- අඵවකින් වාදනය කරයි.

නර්තන අංග	හැඳින්වීම
රාස්ලීලා	රාධා හා ක්‍රිෂ්ණාගේ ප්‍රේම වෘත්තන්තය තේමා කරගනිමින් නිර්මාණය වී ඇත. විවිධ උත්සව වලදී භාවිතා වන රාස්ලීලා වර්ග 07 ක් මේවා අතරින් මහාරාස් , වසන්ත රාස් , කුන්ජු රාස් , නාත්‍ය රාස් හා දිවා රාස් වේ.
පරෙංග්	මනිපුරි නර්තනයෙහි මූලික අභ්‍යාස ක්‍රමය වන වාලි වන සුවිශේෂ පද කොටස් පරෙංග් නමින් හැඳින්වේ.
පුංග් වෝලම්	“පුංග්” නම් වූ බෙරය කරෙහි ලා ගෙන කණ්ඩායමක් විසින් කරන බෙර වාදන නර්තනයකි. මෙය ඉතා සංකීර්ණ වේ. ආගමික හා සමාජීය අවස්ථාවලදී රඟ දක්වයි.
කර්තාල් වෝලම්	විවිධ කාල මත කෙරෙන සාමූහික කාලම් නර්තනයකි.
සංකීර්තන්	සමාජීය ජන ජීවිතයේ කන්විදීම , බත් කැවීම , විවාහය වැනි උත්සව අවස්ථාවල නටනු ලබයි.

රංග වස්ත්‍රාභරණ

- කොටුකි
- කුච්චුරි
- රිමේපුරි
- කොටු
- කොටු
- කොටු
- කොටු
- කොටු

කුමින් -: ගෝපිකාවන්ගේ ඉගටිය සිට වළලු කර තෙක් වැසෙන සකස් කර බැරලයක ආකෘතිය ඇති සායකි රන් රිදී , නුලෙන් අලංකාර කර ඇත තුනී . කණනාඩි කැබලි අල්ලා ඇත

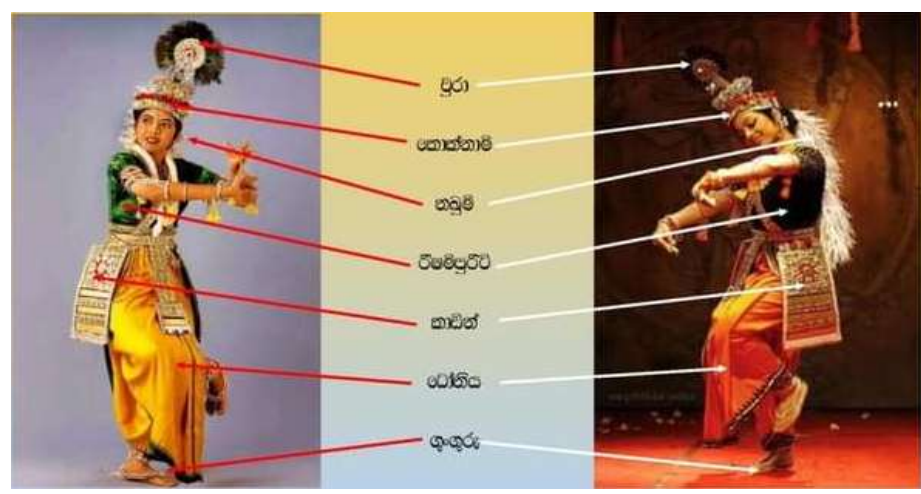
පොෂ්වාන් -: කුමින් ඇඳුමට උඩින් අදිනු ලබන සුදු පාට විනිවිද පෙනෙන දුහුල් රෙද්දකිකෙටි සාය ලෙස අලංකාරව රැළී දමා ඇ .හඳුන්වයි ත.

ක්වන්ගොයි -: ඉතම පළඳින පටිය.

රිමේපුරිටි -: උඩු කයට අදින විල්ලුද හැට්ටයකි., කළු.

රතු කොළ තද වර්ණයෙන් යුක්තය. අත කර ඉග රන්වන් බෝඩර වලින් අලංකාර කර ඇත.

මයිකුම් -: හිසට පළඳින වෙලය

- පුරා
- කොත්තාලි
- හඳුම්
- රිමේපුරිටි
- කාවන්
- රෝතිට
- ආඥා

බෝතිය -: යටි කයට අදින රෙද්ද ගෙන්තම් කර අලංකාර කරයි.

මකුට පළඳනාව -: (වූරා) ක්‍රිස්තට පමණක් වෙන් වූ සුවිශේෂ ගෞරවයක් ඇති ආභරණයකි මොණර පිහාටුවක ආකාරයකින් සරසා ඇත. හිසට පලඳී

. කුදොස් -: දැතට පළඳින වළලු

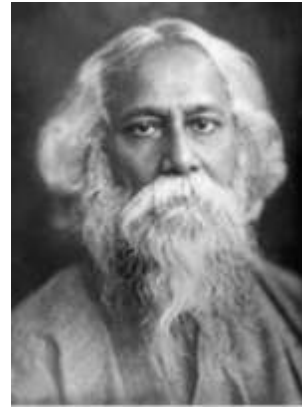
උගන්වන ආයතනය

ශාන්ති නිකේතනය

පුරෝගාමී වූවන්

මහා කවි රචිත ිද්‍යානාත් තාගෝර්

කාර්ය පත්‍රිකාව

1	10					2			3	11	
	ක්					පෙ				කු	
4						පු ¹³		14			
			12		5						
			රි		ස						රා ¹⁵
6											
						පු ⁷					
										වා	
										8	
						ඉ ⁹					

හරහට

1. මනිපුරි නර්තන සාම්ප්‍රදායේ කාන්තාවන් පළඳින ශිර්ෂාහරණය..... නම් වේ
2. දේවාලයන්හි ස්ත්‍රෝත්‍ර පාඨ ගැයීමේදී ..... නැමැති වාද්‍ය භාණ්ඩය යොදා ගනී..
3. ක්‍රිෂ්ණා සඳහා පමණක් සුවිශේෂ වූ පුජනීයත්වයෙන් සලකන ..... නැමැති ශිර්ෂාහරණය වේ.
4. පාර්වතී දේවියගේ ස්වාමිපුරුෂයා ..... දෙවියන්ය.
5. ....යනු ජන ජීවිතයේ සිදුවීම් (විවාහය , බත් කැවීම්) පාදකව සිදු කරන නර්තනයකි.
6. රාධා ඇතුළු ගෝපිකාවන් හිස පළඳින වේලය ..... නමින් හඳින් වේ
7. පුංග් නැමැති බෙර කරෙහි ලාගෙන ඉදිරිපත් කරන සමූහික නර්තනය..... මෙතමින් හඳුන්වයි.
8. මනිපුරි නර්තනයේ මූලික අභ්‍යාස ක්‍රමය ..... නම් වේ.
- 9 මකුට නැමැති ශිර්ෂා හරණය ..... නමින් හඳුන්වයි .

පහළට

10. මනිපුරි නිළියන් ඉතට පළඳින ආහරණය.....නමින් හැඳින්වේ .
11. කාන්තා යටකය සරසන බැරලයක ආකෘතිය ගත් ඇඳුම ..... නමින් හැඳින්වේ.
12. කළු, රතු, කොළ පැහැති තද වර්ණයෙන් යුත් ..... නම් විල්ලුද හැට්ටය රාධා හා ක්‍රිෂ්ණා ගෝපිකාවන් සඳහා භාවිතා කරයි..
13. මනිපුරි නර්තන සාම්ප්‍රදායේ ප්‍රධාන වාද්‍ය භාණ්ඩය .....නමින් හැඳින් වේ.
- 14 . ..... නැමැති නර්තන අංගය විවිධ තාල මත ඉදිරිපත් කරනු ලබන නර්තනයකි
15. මනිපුරි ගෝපිකාවන්ගේ නායිකාව..... .නමින් හඳුන්වයි .
- 6 . මැණික් පුරය යන අර්ථයෙන්..... නම යෙදී එම නර්තන සාම්ප්‍රදාය බිහිවිය.

➤ පිළිතුරු සපයන්න

1. මනිපුරි නර්තන සාම්ප්‍රදායේ ප්‍රභවයට බලපෑ ආගමික පසුබිම පිළිබඳ විමසීමක් කරන්න
2. මනිපුරි නර්තන සාම්ප්‍රදායේ වාද්‍ය භාණ්ඩ හඳුන්වා ඉන් එකක් පිළිබඳ විස්තර කරන්න
3. මනිපුරි නර්තන සාම්ප්‍රදායේ රංග වස්ත්‍රාභරනයන් හි සුවිශේෂ ලක්ෂණ විග්‍රහ කරන්න.
4. මනිපුරි නර්තන සාම්ප්‍රදායේ දක්නට ලැබෙන රාස්ලීලා නර්තන අංග හඳුන්වන්න.

නර්තනය

11 ශ්‍රේණිය

III වාරය

ගුරු භවතාගේ නම : පී.ටෙක්ලා කුමාරි ගුණවර්ධන

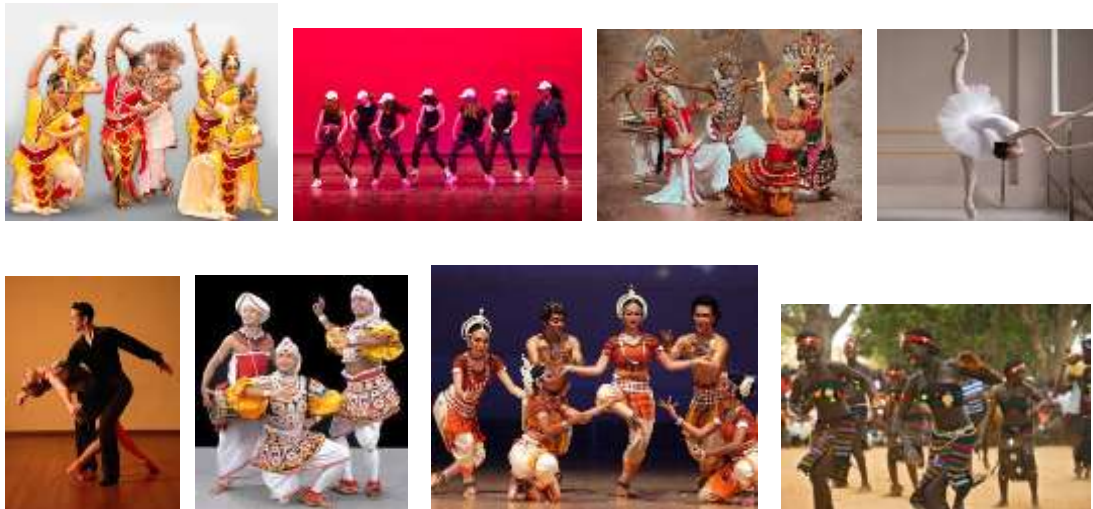
අම් / වාචින්න විද්‍යාලය

නිපුණතාව : 8.0 නර්තන කලාවෙන් ලැබෙන මානසික හා ශාරීරික සුව සම්පත සාර්ථක දිවි පෙවෙතක් ගත කිරීමට ඉවහල් කර ගනියි.

නිපුණතා මට්ටම : 8.1 නර්තන කලාව හැදෑරීමෙන් අත්පත් කරගත් පුද්ගල වටිනාකම් අගයමින් විස්තර කරයි.

නර්තන කලාව හැදෑරීමේ වටිනාකම

“ ශරීරය හැර අන් කිසිදු මෙවලමක් අවශ්‍ය නොවන ලොව පැරණිම කලාව නර්තනයයි”. මෙම කියමන සනාථ කරමින් නර්තන කලාව තුළින් අප ජීවිතයට එක් කරන වටිනාකම් රැසකි.

ලොව කුමන නර්තන සාම්ප්‍රදායක් තුළින් චූළද අප ජීවිතයට ලැබෙන්නේ කායික, මානසික, සුවය මෙන්ම හදවත පෝෂණයට අවශ්‍ය ගුණධර්ම හා සාරධර්මයන්ය. ඒ අතර

❖ ඉන්ද්‍රිය සමායෝජනය- නර්තනය ප්‍රායෝගික ක්‍රියාවලියකි. ශරීරය එහි මෙවලමයි. එහිදී අංග, ප්‍රත්‍යාංග, උපාංග ආදී කොට ඇති සෑම කොටසක්ම ක්‍රියාත්මක වෙයි.

- සමබරතාව
- නම්‍යශීලී බව
- ලෙඩ රෝග වලට ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව
- ප්‍රසන්න හා ප්‍රියමනාප වීම
- සිරුර හැඩ වීම
- මාංශ පේශි වර්ධනය හා ශක්තිමත් බව
- කාර්යක්ෂමතාව

- ❖ ස්වස්ථතාව වර්ධනය වීම-කායික,මානසික නිරෝගිතාවයෙන් ඔබ්බට ගිය සාමාජීය හා අධ්‍යාත්මික සංවර්ධනය ස්වස්ථතාව ලෙසින් හැදින්විය හැක.නර්තනයේ යෙදෙන්නා එයින් කායික ව්‍යායාමයක්, මානසික තෘප්තියක් හා අධ්‍යාත්මික සංවර්ධනයක් ලබයි.
  - ආවේග දරා ගැනීම
  - ඉදිරිපත් වීමේ ශක්තිය
  - ආතතියෙන් මිදීම
  - සබකෝලය දුරු වීම
  - විවේකය ඵලදායීව ගත කිරීම
  - වගකීම් දැරීමේ හැකියාව

❖ සමාජ සාරධර්ම වර්ධනය වීම-

- ❖ නර්තනය බුදුන්,දෙවියන්,දෙගුරුන් පිහිට කොට ගත් කලාවකි.එතුළින්
  - 1.ආගම,දහමට,ගුරුවරුන්ට,දෙමාපියන්ට,වැඩිහිටියන්ට ගරු කිරීම.
- ❖ නර්තනය තුළ වාද්‍ය භාණ්ඩ,දණ්ඩි කදට වැදීම තුළින්
  - 2.අනෙකුත් කලාවන්ට ගරු කිරීම හා පරිසරයට ආදරය කිරීම.
- ❖ කණ්ඩායම් වශයෙන් නර්තනාංග ඉදිරිපත් කිරීම තුළින්
  - 3.ඉවසීම,දැරීමේ හැකියාව,අන්‍යන්ට ගරු කිරීම,සහයෝගය,නිවරදි තීරණ ගැනීම
- ❖ තරගකාරී අවස්ථා වලදී
  - 4.අන්අයගේ කලාකෘති අගය කිරීම,රස වින්දනය,ආචාරශීලී බව,ආගන්තුක සත්කාර,

❖ නිර්මාණශීලීත්වයට නැඹුරු වීම

❖ ස්වාධීන චින්තනය වර්ධනය වීම, ❖ නිදහස,සාමය පිළිබඳ හැගීම් වර්ධනය. ❖ විචාරශීලී මනසක් ඇති වීම	❖ රස වින්දනය දියුණු වීම. ❖ මානසික ආතතිය අඩු වීම ❖ ස්වයං භික්ෂීම ❖ සංස්කෘතිය ආරක්ෂා කිරීම

❖ සාමාජීය වටිනාකමක් ගොඩ නැගීම

සමාජය යනු මානව කණ්ඩායමක එකතුවකි. එය ගතික ස්වරූපයක් ගනී. දිනෙන් දින යාවත්කාලීන වන මෙම සමාජය ජය ගැනීම සඳහා සුදානම් වීමේදී නර්තනයෙන් එයට ලැබෙන්නේ විශාල පිටිවහලකි.මන්ද යත් නර්තන කලාව සමාජයට අවශ්‍ය කරන සාධකයක් බැවිනි.

- පිළිගැනීමට ලක් වීම.
- ආර්ථික වටිනාකමක් ඇතිකර ගැනීමට හැකිවීම.
- මිනිස් හදවත් තුළ ජීවමාන වර්තයක් බවට පත් වීම.
- ප්‍රේක්ෂක පිරිසක් ඇති වීම.
- මිනිසුන් පිණවීමට හැකි වීම.
- ගරු බුහුමනට ලක් වීම.
- යහපත් අන්තර් පුද්ගල සබඳතා ගොඩ නගා ගැනීමට හැකි වීම.
- සංචාරක ව්‍යාපාරය ප්‍රවර්ධනයට කටයුතු කිරීමට හැකි වීම.

- අනාගත පරපුරට සංස්කෘතික දායාදයන් පවරා දෙන පුරෝගාමියෙකු ලෙසින් කටයුතු කිරීමට හැකි වීම.
- සමාජ සහජීවනය ගොඩ නැගීමට හැකි වීම.
- පුද්ගලයා තුළ ඇති දුර්ගුණ ඉවත් කොට සමාජ ශෝදනයක් කිරීමට හැකි වීම.
- අභාවිත මට්ටමේ ඇති අපේ නර්තනයේ යම් යම් කොටස්
- සංරක්ෂණය සඳහා කටයුතු කළ ▪ නව නිර්මාණ බිහි කිරීමට හැකි වීම.

❖ අන්තර් ජාතික සබඳතා ගොඩ නගා ගැනීමට හැකිවීම.

- විවිධ රටවල විවිධ ජාතින්ට අයත් නර්තන හැදෑරීමට අවස්ථාව ලැබීම.
- වෙනත් රටවල කලාකෘති වල ඇති ආභාෂයන් විචාරාත්මකව දේශීය නර්තන නිර්මාණයන්ට ඉවහල් කර ගැනීමට හැකි වීම.
- අංග රචනය, රංග වස්ත්‍රාභරණ, වේදිකා ආලෝකකරනය වැනි අංශ පිළිබඳ වැඩි වැඩියෙන් අධ්‍යයනය කිරීමට හැකි වීම.
- විදේශීය ගුරු, සිසු සබඳතා ගොඩ නගා ගැනීමට හැකියාව තුළින් අන්‍ය සංස්කෘතින් හඳුනා ගැනීමට අවස්තාව ලැබීම.
- දේශීය නර්තන කලාව ලෝකයට හඳුන්වා දීමට අවස්තාව ලැබීම.
- වෙනත් රටවල සංදර්ශන පැවැත්වීම ආදිය තුළින් විදේශීය විනිමය ඉපයීමට හැකි වීම

කාර්ය පත්‍රිකාව

➤ නිවැරදි පිළිතුර යටින් ඉරක් අඳින්න

1. නර්තන කලාව හැදෑරීමේ වටිනාකමක් නොවන්නේ

1. අනාගත පරපුරට සංස්කෘතික දායාදයන් පවරා දෙන්නෙකු ලෙසින් කටයුතු කිරීමට හැකි වීම
2. වෙනත් නර්තන සම්ප්‍රදායන් විවේචනය කළ හැකි වීම.
3. නර්තන කලාව සංරක්ෂණය සඳහා දායක වීමට හැකි වීම.
4. මානව හිතවාදී කලාකරුවකු බවට පත් වීමට හැකි වීම.

2. මනා ඉන්ද්‍රිය සමායෝජකයෙක් තුළ ඇති ලක්ෂණයකි.

1. සමබරබව	2. විචාරශීලී බව
3. පැහැපත් බව	4. ආවේගශීලී බව

3. ස්වස්ථතාව හා බැඳේ

1. කායික, චිත්තවේගික, ආගමික, භාෂාමය	2. නිරෝගිකම, ආතතිය, පීඩනය, දරාගැනීම
3. කායික, මානසික, සාමාජීය, අධ්‍යාත්මික	4. ශාරීරික, මානසික, චිත්තවේගික, හික්වීම

4. මනා වූ ස්වස්ථතාවක් ඇති පුද්ගලයකුගේ ලක්ෂණයකි

- 1. තම මතය මත පමණක් එල්ල ගෙන සිටීම. 2. පරිසරයට හානි කිරීම
- 3. ආවේගයන් මුදා හැරීම 4. මානසික ආතතියෙන් මිදීම

5. නර්තනය තුළ ඇති භෞතික වස්තූන්ට වන්දනා මාන කිරීම තුළින් ගොඩ නැගෙන සාරධර්මයකි

- 1. නිර්මාණාත්මක බව 2. අනෙකුත් කලාවන්ට ගරු කිරීම
- 3. විවාරාත්මක බව. 4. නිරීක්ෂණය

6. සාවද්‍ය ප්‍රකාශය තෝරන්න

- 1. නර්තන කලාව හැදෑරීමේ මූලිකම අරමුණ වන්නේ ආර්ථික වටිනාකමක් ලබා ගැනීමය
- 2. නර්තන කලාව හැදෑරීම තුළින් කායික, මානසික, සාමාජීය, ආධ්‍යාත්මික සංවර්ධනයක් ගොඩනැගේ.
- 3. මානසික ආතතියට නර්තන කලාව දිව ඔසුවකි.
- 4. සංස්කෘතික උරුමයන් ආරක්ෂා කිරීම කලාකරුවකුගේ යුතුකමකි.

➤ පිළිතුරු ලියන්න

- 1. මානසික ස්වස්ථතාව සඳහා බලපාන කරුණු පහක් ලියන්න
- 2. නර්තන කලාව හැදෑරීම තුළින් ජීවිතයට එක් වන සාරධර්ම පහක් ලියන්න
- 3. පිදිය යුත්තන් පිදීම නර්තන කලාව තුළින් ගොඩ නැගුණු සාරධර්මයක් ලෙසින් විමසන්න.
- 4. නර්තන කලාව හැදෑරීම තුළින් සාමාජීය සංවර්ධනයක් ඇති වේ. විමසන්න
- 5. නර්තන කලාව හැදෑරීම තුළින් කය, මනස, සුවපත් වේ . විමසන්න
- 6. කණ්ඩායම් නර්තනය තුළින් වර්ධනය වන සාරධර්මයක් මොනවාද?
- 7. යහපත් දිවි පැවැත්ම හා නර්තනය යන මාතෘකාව යටතේ පුවත් පතකට ලිපියක් ලියන්න
- 8. ලෙඩ රෝගා ආදියෙන් මිදීමට නර්තනය ඉවහල් වන්නේ කෙසේද? විමසන්න
- 9. පුද්ගලයකුගේ පෞරුෂ වර්ධනයට නර්තනයෙන් ලැබෙන පිටිවහල කෙබඳුද?
- 10. අන්තර් ජාතික සබඳතා නර්තන කලාවේ සාමාජීය වටිනාකමක් ලෙසින් විමසන්න
- 11. නර්තනයේදී ඉන්ද්‍රිය සමායෝජනයේ ඇති වැදගත්කම පහදන්න.
- 12. නර්තන පන්ති කාමරයක් තුළින් ඉගෙන ගත හැකි හොඳ පුරුදු මොනවාද?
- 13. නර්තන කලාව මතු පරපුරට සුරැකිව දායාද කර දීමට ඔබ කරනා යෝජනා මොනවාද?
- 14. නර්තන කලාව සුසාමාන්‍ය පෞරුෂයකින් හෙබි සොදුරු කලාකරුවෙකු නිර්මාණය කරයි. ඔබේ අදහස් දක්වන්න.